PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 800 lir - Leto XLIII. št. 250 (12.882)

Trst, petek, 23. oktobra 198

OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P. 132
66001 KOPER
8554 AA
60100200

Težave zmernih arabskih držav zaradi ameriške politike topnj

Glavni kuvajtski naftni terminal v plamenih
Nemoč Amerike ob novem iranskem maščevanju

Ploščad zadela raketa silkworm kitajske izdelave - Zaskrbljenost v Zalivu - Napori Italije in OZN - Islamska sveta vojna grozi Zahodu

KUVAJT — Glavni kuvajtski naftni terminal na ploščadi 10 milj pred pristaniščem Mina el-Ahmadi je v plamenih. Včeraj dopoldne je ob 10.50 po krajevnem času raketa zadela ploščad. Kuvajtski zunanji minister Saud al Osami je že ostro protestiral pri iranskem veleposlaniku, saj ni dvomov, da je ploščad Sea Island zadela raketa kitajske proizvodnje silkworm, ki so jo Iranci izstrelili z zasedenega iraškega ozemlja na polotoku Fao.

Po zaslugi ameriške strategije topnjač je v zalivski vojni prišlo do preokreta nepredvidljivih posledic. Pred prihodom ameriškega brodovja, ki naj bi »jamčil svobodno plovbo«, so bili napadi na ladjevje, ki je plulo proti kuvajtskim in drugim zalivskim pristaniščem, res rutinski, a niso povzročili večje škode. V triletni tovrstni gusarski vojni so jo skupili predvsem tankerji, ki so prevažali iransko nafto. Šele s prihodom ameriškega ladjevja so se v Zalivu pojavile pomorske mine in napadi iranskih pazdaranov. Iran pa je pričel stopnjevati svoje napade, ko je Kuvajt »amerikanizi-ral« del svojega brodovja. Ameriška za-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

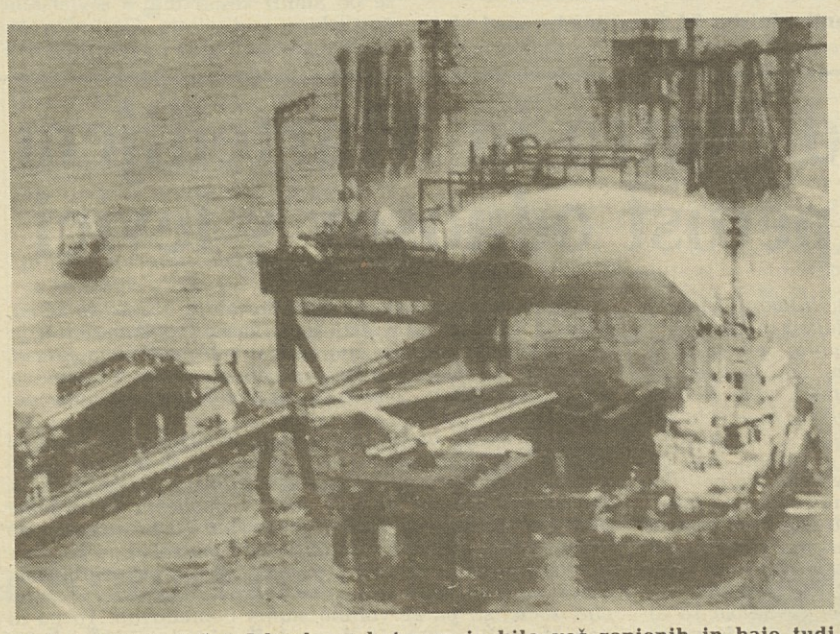

Naftni terminal Sea Island, na katerem je bilo več ranjenih in baje tudi nekaj mrtvih. (Telefoto AP)

Slovenski predstavniki pri vladnem komisarju

TRST — Predstavniki slovenske narodnostne skupnosti v Italiji so včeraj pri vladnem komisarju Eustacchiu De Feliceju obžalovali, da je vlada v finančnem zakonu ukinila postavko v korist slovenske manjšine. Prosili so ga, naj posreduje vladi zahtevo vseh Slovencev, da ta ponovi že prej sprejete obveze in da obnovi poglavje »Ukrepi v korist slovenske manjšine v Italiji« predvideno v tabeli »B« v poglavju finančnega zakona za notranje ministrstvo in triletnega finančnega načrta za razdobje 1988-90.

Slovenski predstavniki so podrobno obrazložili potek odobritve. Črtanje postavke je globoko prizadelo vse slovenske organizacije in vsa predstavništva slovenske manjšine. Črtanje pomeni resno nevarnost zavlačevanja v reševanju slovenskih vprašanj. Tako bo oškodovana slovenska narodnostna skupnost, ki že desetletja čaka na odobritev pravičnega zaščitnega zakona. Opozorili so tudi na izredno težaven položaj slovenskih kulturnih ustanov, med katerimi Slovenskemu stalnemu gledališču že v kratkem času grozi zaprtje.

Vladi generalni komisar Eustacchio De Felice je z veliko pozornostjo poslušal stališča in utemeljevanje slovenskih predstavnikov in zagotovil, da jih bo takoj posredoval predsedniku vlade Gorii in notranjemu ministru Fanfaniju.

V predstavništvu slovenske narodnostne skupnosti v Italiji so bili: Edvin Švab - Komunistična partija Italije, Klavdij Palčič - Slovenska kulturno gospodarska zveza, Igor Tuta - Socialistična stranka Italije, Ivo Jevnikar - Slovenska skupnost, Marij Maver - Svet slovenskih organizacij in Viljem Černo - Kulturna društva Slovencev videmske pokrajine.

Nobelovec Solow močno kritizira Reaganovo gospodarsko politiko

Včeraj nov padec na delniških borzah
Bela hiša popustljivejša do Kongresa

NEW YORK — Kdor je v sredo posvaril borzne operaterje, naj ne skačejo od veselja vpričo ugodnega preobrata na newyorški in drugih borzah po ponedeljkovem polomu, je imel prav: Dow Jones je spet padel in z njim še drugi indeksi. Uro po začetku operacij na Wall Streetu je kazatelj strmoglavil kar za 140 točk zaradi iranskega napada na kuvajtsko naftno ploščad, pozneje pa se je popravil in nazadnje je znašala zguba samo še 77,42 točke. Londonski Financial Times je še prej zdrknil kar za 5,7 od sto, züriški padec je dosegel 6,35 od sto, frankfurtski 4,06 od sto, pariški 2,95 od sto in milanski 1,30 od sto — dobro sta se obnesli le tokijska borza z 2-odstotnim in sydnejska s 3,9-odstotnim ovrednotenjem. Če smo prisostvovali v ponedeljek močnemu potresu, lahko označimo včerajšnje dogajanje kot umirjevalne sunke; vprašanje je le, koliko bodo trajali.

Strokovnjaki pripisujejo krivdo za »črni ponedeljek« deloma avtomatičnim računalniškim sistemom, deloma pa (zlasti po včerajšnjem polšoku) bojazni pred navitjem obresti in novo gospodarsko krizo svetovnih razsežnosti. Večina opazovalcev meni, da bo borzna slika jasnejša čez teden dni in da se bo stanje uravnovesilo šele čez nekaj mesecev, letošnji nobelov nagrajenec za ekonomijo Robert Solow pa je čist pesimist: »Gospodarsko politiko Ronalda Reagana, ki so ji nadeli svoj čas visokodoneči naziv "reaganomics", lahko označimo najprijazneje kot "trenutek raztresenosti", ki pa bo trajal v nedogled. Dolga leta bo treba čakati, da se izvlečemo iz brezna, ki smo si ga izkopali v zadnjih sedmih letih. Borzni operaterji so upravičeno zaskrbljeni, čudi me le to, zakaj jih je zaskrbelo šele v ponedeljek in ne že prej.« Solow je vedno ostro nasprotoval Reaganovim tezam in trdi, da se bo lahko postavilo ameriško gospodarstvo na trdne noge izključno s pomočjo tehnologije kot edine prave gonilne sile. Nobelovec in njegovi privrženci menijo, da ne bo moč zmanjšati proračunskega primanjkljaja s povečanjem denarnega obtoka in nižanjem primarnih obresti (pri največji ameriški banki so zdrknile včeraj z 9,25 na 9 odstotkov), ampak predvsem z navitjem davkov.

O tem je bil govor tudi na prvem sestanku med predstavniki Kongresa in Reaganove uprave. Zakladni minister Baker je predlagal, da bi polovico vsote, za katero naj bi zmanjšali deficit, to je 23 milijard dolarjev, pridobili s prodajo dela zveznega premoženja, z zvišanjem storitvenih tarif in podobnimi ukrepi, izognili pa naj bi se navitju davkov, če je to le mogoče. Bela hiša je torej vpričo borzne katastrofe popustljivejša, vprašljivo pa je, če si bo upal njen šef eno leto pred predsedniškimi volitvami sprejeti tako nepopularen sklep.

Francoski predsednik Mitterrand je med obiskom v ZRN pozval k uvedbi enotne evropske valute oziroma izoblikovanju novega mednarodnega monetarnega reda s tremi valutnimi območji - dolar, jen in ECU (evropska denarna enota). Socialdemokratska opozicija v ZRN je predlog brez pomisleka podprla, saj bi enotna valuta po njenem prispevala k ustalitvi tečajev in omejila negativne učinke borznih pretresov na razvoj svetovnega gospodarstva.

D. G.

Prihodnji teden odločitev

SANDOR TENCE

RIM — Senatna komisija za proračunska vprašanja bo prihodnji teden odločala o usodi proračunske postavke o naši narodnostni skupnosti. Tako so se včeraj sporazumeli načelniki skupin, ki so istočasno potrdili, da se bo senatna skupščina pričela ukvarjati s finančnim zakonom in z državnim proračunom po izpeljavi referendumov. Na plenarnem zasedanju senata bo tekla razprava tudi o vseh popravkih, za katere bo proračunska komisija prižgala rdečo luč, medtem ko ne bo več obravnavala amandmajev, o katerih bo pristojna komisija izdala povoljno mnenje. Če bo torej komisija prihodnji teden spet vključila v proračun našo postavko, bo ta avtomatično takoj postala sestavni del finančnega zakona. V nasprotnem primeru bodo komunisti sprožili razpravo na plenarni skupščini.

V tem trenutku je praktično nemogoče napovedati, kaj se bo pravzaprav zgodilo v proračunski komisiji. Kolikor smo lahko izvedeli, se marsikdo med demokristjani in socialisti nagiba, da bi senat spet vključil v proračun postavko v višini osem milijard za leto 1988, zadnja beseda pa pripada zakladnemu ministru Amatu in seveda predsedniku Gorii. Predsednik deželne vlade Biasutti se je vsekakor formalno zavzel, da bi omenjeno proračunsko postavko spet vključili v finančni normativ.

V to smer si prizadeva tudi senator Stojan Spetič, ki je imel celo vrsto neformalnih srečanj z zastopniki senatnih skupin in se je med drugim sestal s senatorjem PSI Castiglionejem ter s podpredsednikom Amatom, o tem pa je imel dolg pogovor tudi s senatorjem Agnellijem. Prva uradna podpora komunistični pobudi pa je včeraj prišla iz vrst senatne skupine SVP v osebi senatorja Rubnerja.

V Rim pa začenjajo prihajati brzojavke in resolucije naših organizacij in krajevnih uprav z zahtevo, naj pristojna vladna telesa in parlament spet vključijo v finančni zakon črtano postavko o naši manjšini. Včeraj sta prispeli brzojavki Glasbene matice in Narodne in študijske knjižnice. Pri predsedstvu vlade smo lahko včeraj neposredno preverili, da sta predsednik Goria in podpredsednik Amato točno seznanjena z vso zadevo. Isto velja tudi za podtajnika Spinija, ki se v vladnem imenu ukvarja z našo manjšinsko problematiko. Spini je v zvezi s tem že stopil v stik z vodstvom PSI iz naše dežele ter s parlamentarno socialistično skupino v senatu.

Premiera Glasbene matice

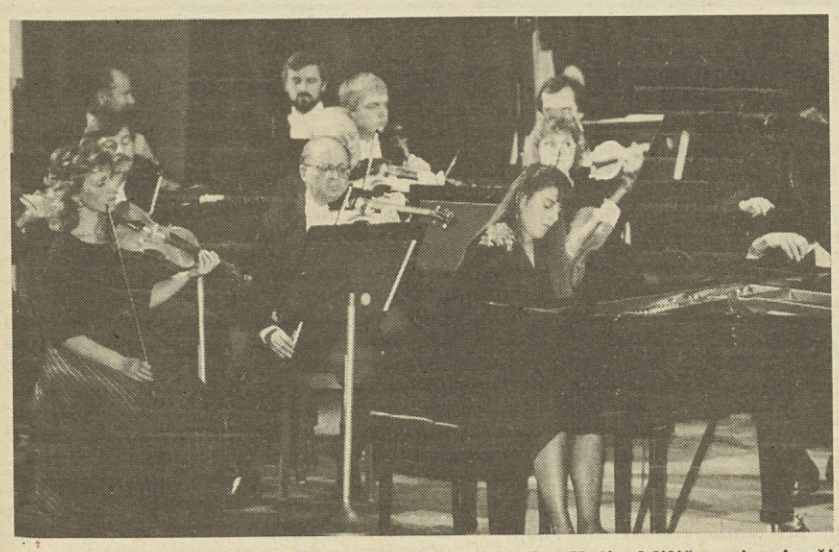

Z nastopom orkestra RTV Ljubljana in pianistke Katje Milič se je sinoči začela koncertna abonmajska sezona GM.

Preiskava o strmoglavljenju italijanskega letala pri Comu

Francozi krivijo pilota za nesrečo

COMO — Francozi so prešli v protinapad. Ustanova, ki je izdala formalno dovoljenje za polete letala ATR 42 je namreč pripisala pilotu odgovornost za nesrečo, ki se je v četrtek prejšnjega tedna pripetila pri Comskem jezeru in v kateri je izgubilo življenje 37 oseb. Po mnenju francoskih strokovnjakov iz podatkov, ki jih vsebuje črna škatla, izhaja, da je do nesreče prišlo zaradi treh vzrokov: debela ledena skorja je nastala zaradi prenizke hitrosti glede na vremenske razmere; prav tako zaradi prenizke hitrosti letala je potisna sila upadla pod kritično točko zračnega upora in letalo je »zastalo« v zraku; nič ni bilo narejenega, da bi to stanje popravili in zato se je letalo začelo naglo spuščati, dokler ni hitrost tako narasla, da je strukture letala niso mogle prenesti. Zato je letalo eksplodiralo v zraku. Francozi svoje mnenje dopolnjujejo s trditvijo, da prav nič ne kaže, da letalo ATR 42, ki bi bilo vodeno tako, kot to določajo priročniki, ne bi zadoščalo pogojem, ki so potrebni za letenje. Vsekakor je francoska ustanova napovedala, da bo italijanskim preiskovalcem posredovala dokumentacijo, ki bo potrjevala te teze.

Te izjave so izzvale takojšnje reakcije v Italiji. Predvsem je končno izdala tiskovno poročilo tovarna Aeritalia, ki je skupno s francosko Aerospatiale projektant in izdelovalec tega letala. Vodstvo družbe izraža upanje, »da bo tudi italijanska preiskovalna komisija potrdila rezultate francoskih tovornjakov« in napoveduje ukrepe za zaščito ugleda te tovarne, skratka, grozi s tožbami proti številnim italijanskim dnevnikom, ki so včeraj pripisovali strukturalnim napakam letala vzroke za nesrečo.

Povsem drugačna pa je bila seveda reakcija sindikata civilnih pilotov ANPAC, ki zavrača »poskus, da bi naprtili odgovornost pilotom, ki se ne morejo zagovarjati« in napoveduje, da piloti ne bodo obnovili poletov z letali ATR 42 vse do konca sodne preiskave.

Sklepna pogajanja SZ-ZDA o uničenju evroizstrelkov

NA 2. STRANI

● Kuvajtski terminal

NADALJEVANJE S 1. STRANI

stava ni preprečila, da ne bi pred dnevi iranska raketa v kuvajtskem pristanišču Mina el-Ahmadi zadela »amerikaniziranega« tankerja Sea Isle City, še prej jo je skupil liberijski tanker Sangari. Pred tremi dnevi je ameriško brodovje z »omejeno vojaško akcijo« uničilo dve iranski naftni ploščadi, ki so ju baje Iranci spremenili v radarski in vojaški oporišči. To pa ni iranskim ajatulahom pognalo strahu v kosti, kot so to upali v Washingtonu. Včeraj je iransko vodstvo zgovorno dokazalo, da se ne meni za tako ameriško ustrahovalno politiko.

Plameni na ploščadi Sea Island, s katere se pretaka 80 odstotkov vse kuvajtske nafte, pa so dokončno pokopali nade nekaterih proameriških arabskih krogov, da jim bo že prisotnost ameriškega brodovja zajamčila varnost pred iranskimi napadi. Saudska Arabija je včeraj podprla Kuvajt in mu zajamčila tudi vojaško kritje, če bi bila njegova suverenost v nevarnosti. Druge zalivske države pa so že začele pritiskati na ZDA, da jim pošlje najsodobnejše vojaško orožje, da bi se lahko sami branili pred Iranci.

Ob takem za iransko politiko pozitivnem zapletu je predsednik iranskega parlamenta Rafsandžani včeraj v bistvu pokopal napore ZDA, ko je odločno zavrnil vsak mirovni poskus, če ne bo prej varnostni svet proglasil Iraka za napadalca v zalivski vojni. Rafsandžani in iransko vodstvo se čutita dovolj močna, saj je včerajšnji napad dokazal vso nemoč ameriškega brodovja. Še več, Rafsadžani je jasno navedel, da je OZN proiraški in da ne bo Iran spoštoval njegovih sklepov. V Teheranu so tudi poudarili, da se ne bojijo morebitnih sankcij varnostnega sveta OZN.

Medtem pa se je včeraj v Bejrutu oglasila proiranska Džihad eslami (islamska sveta vojna) in zagrozila, da bo napadla ameriške interese v muslimanskih državah. Šiitski integralisti so tudi napovedali samomorilske napade v Zahodni Evropi, da bi tudi ameriškim zaveznikom dokazali njihovo nemoč.

Vseeno pa diplomacija ne miruje. Italijanski zunanji minister Andreotti se je včeraj na letališču Fiumicino sestal z iranskim zunanjim ministrom Velajatijem. Italija kot predsedujoča v varnostnem svetu ne varčuje z napori, da bi poiskala diplomatsko rešitev za prekinitev sovražnosti.

V Rimu so nedvomno zaskrbljeni, saj je včeraj kontejnerska ladja Merzario Italia iz Ad Damana (Saudska Arabija) v spremstvu fregate Scirocco zaplula proti nevarnim kuvajtskim vodam. Za nameček so včeraj Kurdi zahtevali, naj Italija prepreči, da bi tovor orožja v Savoni zaplenjene ladje Fathulkhair prispel v Irak.

V ozračju umirjenega, a konstruktivnega optimizma

Sklepna pogajanja Shultz-Ševardnadze o raketah srednjega in kratkega dometa

Ameriški državni tajnik Shultz in zunanji minister SZ Ševardnadze med včerajšnjimi pogovori (Telefoto AP)

MOSKVA — Po prvem dnevu sklepnih ameriško-sovjetskih pogovorov o raketah srednjega in kratkega dometa je v Moskvi prevladoval umirjen optimizem. Opazovalce bodri spoznanje, da sta se ameriški državni tajnik Shultz in sovjetski zunanji minister Ševardnadze in njuni delegaciji pogovarjali tudi o 50-odstotnem krčenju medcelinskih raket, o regionalnih krizah, o kemičnem orožju, o dvostranskih odnosih, na dnevnem redu pa imajo tudi vprašanja človeških pravic.

Taka široka paleta tem vzbuja upravičen sum, da sta velesili v bistvu že prebrodili vprašanje evroraket. S sinočnje tiskovne konference glasnikov obeh delegacij, Genadija Gerasimova in Charlesa Redmana, pa je razvidno, da še vedno niso rešili vprašanja rokov uničenja raket srednjega in kratkega dometa.

Ta postavka pa ne bi smela bistveno vplivati na rezultate pogajanj. Danes se bo Shultz sestal tudi s sovjetskim partijskim voditeljem Gorbačovom. Na tem srečanju bi se morali domeniti o točnem datumu prihodnjega ameriško-sovjetskega vrha. Po previdnem pisanju sovjetskega partijskega glasila Izvestij, bi do srečanja v ZDA med Reaganom in Gorbačovom lahko prišlo še pred koncem leta. Gerasimov in Redman sta sinoči poudarila, da so bili včerajšnji pogovori »konstruktivni«. Sklepi dvodnevnih posvetovanj pa bodo znani drevi. Shultz bo nato odpotoval v Bruselj, kjer bo jutri zaveznikom poročal o rezultatih svojih moskovskih pogovorov.

Izgledi za skorajšnji ameriško-sovjetski vrh so torej obetavni. Vsekakor pa ne smemo prezreti naporov ameriškega vojaško-industrijskega lobbyja in evropskih zagovornikov hladne vojne. Šef Pentagona Weinberger je včeraj izjavil, da dvojna ničelna opcija (likvidacija evroraket) še ne pomeni, da se NATO odpoveduje jedrskemu orožju. Če k temu dodamo še sklep o proizvodnji binarnih kemičnih granat in trmasto vztrajanje na vojni zvez, moramo biti vsekakor zadržani v ocenjevanju sedanjih pogovorov.

Spopad med Natto in Martellijem potrjuje napetost odnosov v levici

RIM — Levica se med seboj prepira tudi takrat, kadar o nečem soglaša. Kljub temu da so se socialisti in komunisti v zvezi z referendumi, ki bodo 8. novembra, opredelili za isto stališče, so oboji izkoristili včerajšnji seji vodstev za dodatno medsebojno polemiko, ki je med tema dvema strankama že itak zelo živahna. Martelliju, ki je obtožil komuniste, da so sektaška in konservativna ter protisocialistična stranka je odgovoril Natta, ki je osvojil stališča svojega podtajnika Occhetta s tem, da je dejal, da politika socialistične stranke vodi v smer, ki je nasprotna od reformistične politike KPI, saj Craxi že leta ni izgovoril besede »alternativa«. Odnosi med obema strankama ostajajo, ne glede na naključno opredelitev obeh za »da« na petih referendumih, iz dneva v dan bolj napete. Vsakdo seveda vleče vodo na svoj mlin tudi kar zadeva odgovornost za to konfliktualnost: Natta seveda trdi, da so za to odgovorni socialisti in pravi, da ni nobenega nesoglasja med njim in Occhettom, čigar kritike na račun socialistov izhajajo prav iz zadržanja same PSI. Tu komunistični tajnik navaja dolg seznam, ki vsebuje malo vsega: vojaški poseg v Perzijskem zalivu, ura verouka na državnih šolah, teoriziranje o večinskem sporazumu v zvezi z reformami inštitucij. Parlamentarni pravilniki, pravi Natta, ne morejo biti odvisni od take ali drugačne večine, saj bi s tem uničili parlament.

Natta nato zavrača obtožbo Martellija, češ da so komunisti »pospravili na podstrešje« alternativo. Alternativa je po njegovem mnenju alternativa krščanski demokraciji, socialisti, ki obtožujejo KPI, da išče dogovora s KD pa so, kot je dejal Natta, »vse od prve levosredinske vlade dosledni zavezniki KD«.

Diametralno nasprotno je stališče socialistov. Martelli je dejal, da je do napetosti med obema strankama prišlo zaradi »nesposobnosti komunističnega vodilnega razreda, da izvede reformo svojega načina mišljenja in vodenja politike«. Po mnenju Martellija so stališča komunistov do dejavnosti socialistov v zadnjih letih pavšalna, to pa socialistične stranke ne zaskrbljuje, saj je s protisocializmom KPI v vseh teh letih samo prehajala v čedalje večjo izolacijo, socialisti pa so volilno stalno napredovali. To pa ni vse. Martelli je mnenja, da so komunisti krivi, če v Italiji še ni močne in velike reformistične levice. Obstajajo socialisti, obstajajo nekatere druge sile v okviru levice, ki so reformistično usmerjene, »obstaja pa tudi KPI, v katerem še ni bila izbojevana tekma med novim in starim, med tistimi, ki so zasidrani na sektaško in konzervativno miselnost, ki z reformizmom nima nič skupnega, in tistimi, ki bi hoteli zares odpreti to novo reformistično obdobje.

G. R.

Osimske ceste

LJUBLJANA — Slovenski izvršni svet bo predlagal ZIS, da se sprejme zakon o obveznosti gradnje avtocest, določenih v sporazumu o pospeševanju gospodarskega sodelovanja med Jugoslavijo in Italijo in zagotoviti sredstva za gradnjo. Zakon bi določal način zagotovitve sredstev za izpolnitev obveznosti na področju posodabljanja cestnih povezav z Italijo, ki jih je Jugoslavija prevzela s podpisom osimskih sporazumov. Te obveznosti obsegajo gradnjo avtocest Razdrto-Vrtojba, Razdrto-Fernetiči in Hrpelje-Kozina-Reka v obsegu pripravljalnih in izvedbenih del, ki bodo v zakonu podrobneje razčlenjena.

Da bi samoupravni interesni skupnosti za ceste SR Slovenije in SR Hrvaške kot investitorja v gradnjo avtocest po osimskih sporazumih lahko najeli in koristili tuja posojila za njihovo sofinanciranje, bi z zakonom določili dovoljen obseg kreditov, ki jih lahko najameta. Za odplačilo teh posojil bi garantirala federacija. (dd)

Včeraj na otvoritvi tradicionalnih Ziherlovih dnevov

O vključevanju Slovenije v jugoslovansko federacijo

LJUBLJANA — Včeraj se je v Ljubljani začelo tradicionalno študijsko srečanje Ziherlovi dnevi, ki ga letos že devetič prirejata tamkajšnja fakulteta za sociologijo, politične vede in novinarstvo (FSPN) in center za družbenopolitično izobraževanje. Tema letošnjih Ziherlovih dnevov je posvečena vprašanju vključevanja Slovenije v jugoslovansko federacijo, poleg družboslovcev iz Slovenije pa je na srečanju prisotnih tudi nekaj strokovnjakov iz drugih republik.

Otvoritveni govor na Ziherlovih dnevih je imel dekan FSPN Ernest Petrič, uvodno besedo pa podpredsednik republiške konference SZDL Ciril Zlobec. Sledilo je šest uvodnih referatov in razprava, zaradi obširnosti obravnavane tematike pa so se udeleženci v popoldanskih urah razdelili na delovne skupine. V posegih razpravljalcev je prišlo do izraza več ugotovitev, med temi tudi ta, da se Slovenija danes ubada s številnimi dilemami. Na prvo mesto so postavili zlasti protislovje med številčno majhnostjo naroda in njegovo relativno razvitostjo v jugoslovanskih okvirih; na eni strani je skratka problem nizke natalitete, visokega števila samomorov in staranje prebivalstva, na drugi pa materialni standard. Od vseh jugoslovanskih narodov - so ugotovili - so Slovenci tisti, ki se največ ukvarjajo s problemom samobitnosti, poleg tega pa tudi tisti, ki se največ zavedajo nezadržnega drobljenja monolitnosti v družbi. Zaradi ofenzive poenotenja razlik in poskusov centralizacije so Slovenci hkrati tisti, ki se čutijo ogrožene. Glede t. i. slovenskega sindroma, ki se je kot pojem uveljavil v zadnjih dveh letih, pa je bilo ugotovljeno, da je to izmišljen problem. Govora je bilo tudi o gospodarski situaciji, zgodovinskih razlikah jugoslovanskih narodov in sedanji razpravi o ustavnih spremembah.

Ziherlovi dnevi se bodo sklenili danes, ko bodo na sporedu še zadnja poročila. Razprava bo potekala po delovnih skupinah, na koncu pa bodo podali zaključke.

IV.

V Stockholmu podelili nagrado za književnost

Nobel presenetljivo Josephu Brodskemu

STOCKHOLM — Včeraj so v švedski prestolnici podelili tudi letošnjo Nobelovo nagrado za književnost. Prejel jo je 47-letni sovjetski pesnik židovskega rodu Joseph Brodsky, ki sicer živi že od leta 1972 v Združenih državah Amerike. V utemeljitvi je rečeno, da je njegov opus izredne važnosti, saj je prepojen s tankočutno in ostroumno poetičnostjo. Dokaz za to je tudi dejstvo, da so njegove pesmi prevedli v več kot deset različnih jezikov.

Izbira letošnjega nobelovca ni bila prav lahka, saj je bilo predlogov več. O zaključni seji poročajo, da je bilo ozračje precej naelektreno. Prav zaradi teh nesporazumov so člani komisije bili mnenja, da bi objavili ime izbranca šele čez teden dni. Očitno so se sporazumeli hitreje, kot je bilo prvotno predvideno.

Brodsky se je rodil leta 1940 v Leningradu, šolal pa se je le do petnajstega leta. Nato se je zaposlil kot delavec, istočasno pa je pričel s pisanjem poezij. Pri osemnajstih letih je prvič objavil nekaj svojih stihov v ilegalni reviji. Šest let kasneje je bil obsojen na pet let delovnega zapora, po osemnajstih mesecih pa je postal ponovno prost.

Leta 1972 so mu sovjetske oblasti ukazale, naj zapusti domovino. Zato se je preselil v Združene države Amerike, kjer je postal leta '77 tudi ameriški državljan. Leto kasneje so mu podelili honorarni doktorat iz književnosti na yalski univerzi.

Brodskyjeva poezija povzdiguje odpornost človeka v sivem in težavnem vsakdanjem življenju. Njegovi spisi pa sploh niso politično obarvani, saj najraje opisuje eksistencialne ali metafizične probleme.

Agrokomerc: obsojeni

VELIKA KLADUŠA — Pred temeljnim sodiščem v Veliki Kladuši so izrekli kazni skupini vodilnih delavcev iz Agrokomerčeve DO Marketing. Ker so izdali 2.639 menic brez kritja v skupni vrednosti 19 milijard in 421 milijonov dinarjev, so obsodili Djura Horvata na šest mesecev zapora, Vlada Iskrića na sedem, Rasima Pozderca na tri, Muniba Beslagića na štiri in Ibrahima Filipovića tudi na štiri mesece zapora. Zaradi razširitve kaznivega dejanja zoper Saliha Kajžića je kazenski senat sklenil, da bodo zoper njega nadaljevali ločen kazenski postopek.

Pred osnovnim sodiščem v Veliki Kladuši pa so včeraj začeli in tudi preložili do 2. novembra sojenje skupini vodilnih iz Agrokomerčeve DO Delikatesa. Obtoženi so, da so v minulem letu podpisali 115 menic brez kritja v vrednosti 10 milijard in 300 milijonov dinarjev. Sojenje so preložili, ker je zastopnik obtožnice že prvi dan obravnave spremenil in razširil obtožnico. (dd)

O jezikih manjšin in družbenih komunikacijah

LJUBLJANA — Včeraj se je v zgradbi Ljubljanske univerze začela mednarodna konferenca o jezikih manjšin in družbenih komunikacij. Udeležuje se je več kot trideset znanstvenikov, publicistov in učiteljev, organizirali pa sta jo društvi za uporabno jezikoslovje Slovenije in Jugoslavije, Inštitut za sociologijo in Pedagoški inštitut Ljubljanske univerze in Inštitut za narodnostna vprašanja v Ljubljani.

Konferenca se je začela dopoldan z uvodnimi razpravami o družbeni neenakosti med jeziki v več jezikovnih družbah in o jezikovnem planiranju kot možnosti za zmanjševanje teh zgodovinsko pogojenih neenakosti, o strateški vrednosti jezikov v več jezikovnih družbah (jezik ni le sredstvo sporazumevanja temveč tudi sredstvo za vzpostavljanje podrejenosti in nadrejenosti različnih družbenih skupin) o obravnavanju narodnih manjšin v dnevnikih večinskega naroda in sodobnih spremembah komunikacijskih sistemov in pravici vseh do enakovredne komunikacije.

Popoldansko delo se je nadaljevalo v dveh skupinah. Prva je razpravljala o problemih slovenskega jezika v sredstvih množičnega obveščanja v Italiji. Še posebej zanimiva sta bila prispevka prof. Susiča s Tržaške univerze in Majde Kavčič-Baša iz SLORI-ja. Prof. Susič je predstavil raziskavo o uporabi sredstev množičnega obveščanja v slovenskem in italijanskem jeziku med pripadniki slovenske narodnostne skupnosti v Italiji in postavil hipotezo, da je večja izpostavljenost Slovencev nekaterim množičnim medijem (na primer televiziji) v italijanskem jeziku (ob siceršnji prisotnosti slovenskih) pokazatelj integracije pripadnikov slovenske skupnosti v širšo družbo, ta pa je ob odsotnosti slovenskih medijev lahko tudi pokazatelj bolj ali manj razvitega procesa asimilacije. Kavčič-Baševa pa je med publiko v zelo lepo sprejeti razpravi opozorila na jezikovno vlogo sredstev javnega obveščanja pri Slovencih v Italiji. Svojo razpravo je zaključila z ugotovitvijo, da bi sestavljalci slovarja slovenskega knjižnega jezika morali slovensko periodiko, ki izhaja v Italiji uvrstiti med svoje gradivske vire. S tem bi se po eni strani lažje usmerjala standardizacija slovenščine v zamejstvu, po drugi strani pa bi se tako pomnožilo in obogatilo slovensko besedišče nasploh - to pa bi bil tudi eden od materialnih prispevkov k uresničevanju slovenskega kulturnega prostora.

Druga popoldanska skupina je obravnavala odnos med večinskim in manjšinskim jezikom v primeru izseljencev jugoslovanskih narodov v Avstraliji.

Konferenca danes nadaljuje z delom.

DEJAN VERČIČ

Na pobudo finančne družbe Friulia

Srečanje ekonomistov konec meseca v Čedadu

Finančna družba ga prireja ob 20-letnici ustanovitve Priložnost za razpravo o novih možnostih sodelovanja

TRST — Ob 20-letnici ustanovitve finančne družbe dežele Furlanije-Julijske krajine Friulia bo 30. oktobra v Čedadu srečanje ekonomskih izvedencev iz celega sveta. Ob tej priložnosti bodo udeleženci srečanja v svojih poročilih orisali nove možnosti finančnega sodelovanja, ki se danes odpirajo. Sedež tega drugega ekonomskega srečanja bo v cerkvi sv. Frančiška v Čedadu, ki so jo preuredili v avditorij.

Včerajšnje tiskovne konference na tržaškem sedežu finančne družbe Friulia sta se udeležila tudi predsednik Vittorio Zanon in podpredsednik Arnaldo Pittoni, ki sta podrobno orisala značilnosti tega tehnično-znanstvenega srečanja.

Vittorio Zanon je v svojem posegu poudaril, da bo Friulia v prihodnjih letih vložila mnogo denarja v izpopolnjevanje tehničnih in vodilnih kadrov. Srečanje pa naj bi bilo tudi priložnost, kjer se bodo politični predstavniki in podjetniki podrobneje seznanili s težavami, ki nastopijo pri industrijskem razvoju in posodabljanju, je še dodal Arnaldo Pittoni.

Prvo srečanje ekonomistov, ekonomskih izvedencev, politikov, finančnih družb in predstavnikov sindikalnih organizacij je bilo aprila letos v tržaški dvorani Rossetti.

Srečanja se bodo udeležili med drugimi tudi: namestnik rektorja milanske univerze Bocconi Sergio Vaccà, ravnatelj Izpopolnjevalnega inštituta SDA v Milanu Claudio Dematté in profesor Katoliške univerze Louvain v Belgiji Philippe De Woot.

S svojim dvajsetletnim delovanjem je Friulia s finančnimi sredstvi podprla razvoj industrije v deželi Furlaniji-Julijski krajini. Prvih dvajset let obstoja je Friulia posvetila deželnemu industrijskemu razvoju in postavljanju deželne industrije na trdne temelje. Srečanje bo dalo deželnim podjetnikom priložnost, da se soočijo z novimi možnostmi, ki jih nudijo moderne investicijske teorije.

Srečanje v Čedadu predvideva tudi dve okrogli mizi, katerih se bosta udeležila tudi podpredsednik odbora dežele Furlanije-Julijske krajine in odbornik za industrijo Gianfranco Carbone ter ravnatelj Inštituta političnih in socialnih ved univerze Yale Joseph La Palombara.

(zvo)

Tržaški slikarji razstavljajo v Beljaku

TRST — Nadaljuje se akcija širjenja in informacij o sedanjih vrednotah tržaške vizuelne umetnosti na državni in vsedržavni ravni. Tokrat je na vrsti razstava, ki jo bodo drevi, ob 19. uri, odprli v Beljeku, in sicer v galeriji »Ob starih mestnih zidovih«, v bistvu v občinski galeriji koroškega mesta.

S programom, ki ga je predlagala upravna komisija umetnostne galerije s Trga Unità, se je v celoti strinjala tržaška Turistična in letoviščarska ustanova, ki ga podpira tudi ob tej priložnosti, kot sicer tudi meseca maja na razstavi tržaških slikarjev v muzeju Ricci Oddi v Piacenzi.

V Beljaku bodo razstavljali Pino Callea, Sergio Cavalieri, Mariano Cerne, Annamaria Ducaton, Nino Gergolet, Folco Iacobi, Claudio Moretti, Renzo Possenelli, Riccardo Raimondi, Graziano Romio, Eva Ronay, Adriano Stok, Nelda Stravisi, Luciano Trojanis, Franko Vecchiet in Edoardo Zerjal. Predstavili se bodo s slikami, grafikami in plastikami, ki odražajo trenutne težnje in kakovost tržaških umetnikov; v beljaški občinski galeriji bo vsega skupaj razstavljenih okrog sedemdeset del.

Drevišnjega odprtja se bo poleg predstavnikov krajevnih oblasti udeležil tudi predsednik Turistične in letoviščarske ustanove Alvise Barison, umetnostni kritik Carlo Milic, predsednik občinske komisije pa bo orisal umetniško pot in izkušnje razstavljalcev.

V koprski občini

Tudi za kulturo je potreben denar

Letos 800 milijonov dinarjev

KOPER — V kratkem se bo v koprski občini pričela javna razprava o stanju na področju organiziranja in izvajanja kulturnih dejavnosti v občini. Z razpravo, ki naj bi jo po krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela zaključili do novega leta, želijo pobudniki le-te dobiti čimbolj celovito oceno o razmerah v kulturi oziroma kulturnih dejavnostih in seveda tudi ugotoviti, kako v občini »vidijo« kulturno dejavnost, kako jo čutijo, kaj ljudje potrebujejo si želijo.

»Pogosto smo priče površnim ocenam, da kulturniška dejavnost v občini ni razvita, da vlada nekakšno mrtvilo, vendar so te ocene površne, tudi brez osnove. So slabosti, so napake, ki pa so bolj posledica nekoordiniranega dela na tem področju,« meni Gojmir Fister, predsednik skupščine kulturne skupnosti v občini Koper. Da res ne gre za nekakšno mrtvilo »na celi črti« pričajo podatki, da v okviru Zveze kulturnih organizacij deluje kar 28 aktivnih kulturnih društev in da je ob teh v občini še 14 samostojnih kulturnih skupin. Te skupine so večinoma zelo aktivne, svojo dejavnost tudi predstavljajo, vendar ljudje pogosto spregledajo to, da se tudi v kulturi nekaj dogaja. »Zakaj je še marsikje prisotno prepričanje, da se v kulturi nekaj dogaja, da se na tem področju dela, če je v gledališču predstava, če je v glasbeni šoli koncert, če je v galeriji razstava. To se morda res najbolj vidi, toda razgibana likovna dejavnost po šolah, intenzivnejše delo z mladimi, ko gre za vključevanje v kulturniško življenje, so tudi kultura, kot je kultura delovanje pokrajinskega arhiva, različnih medobčinskih ustanov kot so pomorski muzej Sergeja Mašere v Piranu pa Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine itn.,« pravi Gojmir Fister in dodaja: »Letos bomo za kulturne dejavnosti v naši občini zbrali okrog 800 milijonov din in jih tudi razdelili, vendar je denarja premalo za izpolnitev vseh želja. Včasih imam občutek, da nekatere zadeve hočemo imeti, pa pri tem pozabljamo, da je (tako je pač) treba vse tudi plačati. In ko hočemo kje kaj prihraniti, je hitro med možnimi kandidati za prihranke področje kulture, kjer se dogaja, pa ne samo v naši občini, da "šparamo" pri dejavnosti, kajti ljudi je treba plačati. In tako bo z zmanjševanjem sredstev za kulturno dejavnost prišlo do paradoksalne situacije, ko bomo plačevali samo delavce v kulturi, za dejavnost pa denarja ne bo.«

Dilem v zvezi s stanjem na področju kulture v koprski občini je in bo v javni razpravi bržčas navrženih še precej, pomembno pa je, da naj bi v razpravi dobili tudi odgovore, kako jih preseči, kako dokaj razgibano kulturno življenje v občini še obogatiti, vsakemu na tem področju pa tudi omogočiti, da se ukvarja predvsem s tistim, kar mu je zapisano.

V ZKO, denimo, se ukvarjajo tudi s prireditveno dejavnostjo, čeprav to ni njihova temeljna naloga in bi v Kopru morali opredeliti nosilca te dejavnosti — razmišljajo, da bi jo zaupali kinematografskemu podjetju Globus — saj prostovoljno delo v okviru ZKO ne more trajati v nedogled, pa tudi obseg dela že presega njihove možnosti.

DUŠAN GRČA

Liberalci in komunisti o vojaških služnostih v F-JK

VIDEM — V zvezi z vprašanjem vojaških služnosti se v teh dneh beležita dva posega: deželnega tajnika PLI v odnosu do obrambnega ministrstva in deželnega tajništva KPI, ki urgira, da bi se politične sile zavzele pred osrednjo vlado za rešitev tega vprašanja.

V tiskovnem poročilu PLI je rečeno, da je deželni tajnik Zannier posegel pri pristojnem ministrstvu in podčrtal, da je zakon iz leta 1976 neprimeren in zahteval, da bi morala država priskočiti na pomoč s finančnimi podporami tistim občinskim upravam, ki prenašajo najvišja bremena zaradi množične vojaške prisotnosti v naši deželi. Deželni tajnik PLI je tudi urgiral podpis pogodb in zakupov s krajevnimi podjetji, da bi na tak način zajamčili gospodarsko in produktivno povezavo med vojaškimi oblastmi in krajevnim prebivalstvom.

Deželno tajništvo KPI pa obžaluje, da je bila iz finančnega zakona črtana triletna finančna postavka za izdelavo novega zakona o vojaških služnostih, ki je — zahvaljujoč se skupnemu nastopu parlamentarcev iz naše dežele v prejšnji zakonodajni dobi — predvideval 43 milijard in 600 milijonov lir za letošnje leto, 124 milijard za leto 1988 in 128 milijard lir za leto 1989; ta finančna sredstva so bila predvidena tako za podvojitev odškodnin zasebnikom in občinskim upravam, kot za socialne strukture in javna dela občinam. Tiskovno poročili deželnega tajništva KPI nadalje ostro kritizira izdatke za vojaško odpravo v Perzijski zaliv in zahteva enoten nastop deželnih parlamentarcev.

Kmetijski strokovnjaki Somogyja v naši deželi

VIDEM — V naši deželi se trenutno mudi delegacija kmetijskih strokovnjakov iz Somogyja, ki se je včeraj sestala s predstavniki raznih kmetijskih, zadružniških in raziskovalnih ustanov. Sestala se je tudi z deželnim odbornikom za kmetijstvo Silvanom Antoninijem.

Madžarska delegacija se je v prvi vrsti seznanila z ureditvijo kmetijskega sektorja v Furlaniji-Julijski krajini in se zavzela za še tesnejše sodelovanje med obema deželama, s čimer so se strinjali tudi predstavniki deželnih ustanov in oblasti.

Velikovec (na Koroškem): škandala ni konec!

CELOVEC — Kot smo poročali, je velikovški mestni svet potrdil stari sklep, da slovenska pesem ali beseda slej ko prej ne smeta v Neue Burg. Tokrat je hotel koroški deželni studio ORF v okviru »srečanj z radiom« oddajati v živo tudi slovenska voščila, po škandaloznem sklepu mestnega sveta pa je celotno oddajo odpovedal.

Seveda so se politični duhovi ob odločitvi intendanta koroške radijske in televizijske hiše Felsbacha raznetili. Predvsem velikovški predstavniki političnih strank so ORF hudo napadali, toda Falsbach je ostal pri svoji odločitvi. Prejšnji torek pa je bila v Velikovcu tudi občinska seja, na kateri je odbornik Zelenih Zirgoi vložil nujnostno zahtevo, naj občinski svet svoj sklep razveljavi. Toda občinski odborniki SPOE, VPOE in FPOE tej zahtevi nujnosti niso priznali, tako da glasovanja o predlogu ni bilo. Zahtevo odbornika Zelenih so posredovali v obravnavo mestnemu svetu, ki jo mora po (časovno neomejeni) razpravi predložiti na glasovanje občinskemu odboru.

V Velikovcu ostaja torej še vedno pri škandaloznem sklepu, da slovenska beseda ali pesem ne smeta imeti prostora v glavnem mestu okraja, v katerem živi največ koroških Slovencev. Po volji odgovornih politikov v Velikovcu naj bi torej ostalo »plebiscitno mesto« neokrnjeno, naj bi bilo »nemška bastija« v boju za »svobodno Koroško« v smislu znane Haiderjeve napovedi, da bo Koroška le tedaj svobodna, ko bo samo še nemška.

Sramotni sklep velikovškega občinskega in mestnega sveta pa bo obravnavalo tudi ustavno sodišče, saj je dražvni poslanec ZAL Geyer najavil, da bo dal preveriti, ali je ta sklep v skladu z avstrijsko ustavo.

Vokalni ansambel Velikovec, ki je bil pripravljen sodelovati v slovenski voščilni oddaji iz Neue Burg, je to svoje stališče podkrepil tudi s tem, da je kljub sklepu mestnega sveta slej ko prej pripravljen sodelovati na taki prireditvi. Kot znano, je voditeljica ansambla na 10. oktobrski prireditvi ÖVP v Velikovcu javno izjavila, da se ne strinja s škandaloznim sklepom mestnega sveta. Poudarila je, da bi skupni nastop nemških in slovenskih pevcev za Velikovec pomenil velik napredek in doprinos k mirnemu sožitju in prijateljstvu, med obema narodnima skupnostima.

OB DNEVU NOVINARJEV
VABI
DRUŠTVO NOVINARJEV SLOVENIJE
NA

VELIKI PLES

v veliko dvorano Gospodarskega razstavišča v Ljubljani

v petek, 30. oktobra 1987, ob 20.00

Bogat kulturno-razvedrilni program (plesna skupina Urška, novinarski Moped-šou s Tofom, Rifletom in njunimi kolegi, Pavliha, ansambel »Šok« z Marjano Deržaj, Simono Vodopivec in Ladom Leskovarjem). Bogat srečolov.

Prireditev za najširšo javnost.

Rezervacije in vstopnice po 4500 din od 22. 10. 1987 dalje v poslovalnicah Kompasa v Ljubljani (Titova 12), Celju, Kranju, Novem mestu, Postojni in Mariboru, na dan prireditve pa v recepciji Gospodarskega razstavišča.

DANIELLE STEEL 87.

Njena družina

Prevedla
Irena Trenc-Frelih

»Pridi, greva domov.« Graciozno je vstal s peska in ponudil roko Lionelu, ki je lahkotno, z brezskrbnim smehljajem skočil k njemu. Z roko v roki sta se napotila proti domu in se pogovarjala dosti bolj živahno kot poprej. Lionel se je nenadoma počutil, kot bi mu bil nekdo dvignil tisoč ton težko breme z ramen. Zdaj je vedel, kdo in kaj je in kam gre, in nenadoma mu je bilo vse prav. Nič več ni bil prestrašen. Nekaj trenutkov kasneje sta prišla do hiše in se osvežena od nočnega zraka napotila v notranjost. Paul jima je spet nalil belega vina, odpil požirek, prižgal ogenj v kaminu in izginil v sosednjo sobo, Lionela pa pustil samega z njegovimi mislimi in vinom. Ko se je vrnil, so bile luči pogašene, soba v mraku, ogenj je plapolad in Paul je gol obstal sredi sobe in dal znak Lionelu, naj se mu približa. Niti besedice ni izrekel, vendar se Lionel ni obotavljal. Vstal je in mu sledil.

15. POGLAVJE

Ob pol štirih zjutraj je Paul pripeljal Lionela nazaj k restavraciji s hamburgerji; obstala sta na parkirišču in se gledala. Kar nekam čudno jima je bilo, da sta spet na tem mestu. Toliko stvari se je zgodilo, odkar sta tu večerjala. Lionelu se je zdelo, da ima krila. Preživel je najčudovitejši noč svojega življenja in občutil je olajšanje, ki ga dotlej ni poznal. Končno si je bil na jasnem, kaj je, in ob Paulu se mu je zdelo vse prav... še bolj pa čudovito. Zdaj ni vedel, kako naj se mu začne zahvaljevati.

»Ne vem, kaj naj rečem... kako naj se ti zahvalim...« je rekel in se prestopil z ene noge na drugo ter se plašno nasmehnil svojemu prijatelju.

»To naj te nikar ne skrbi. Bi rad, da se nocoj spet vidiva?«

Lionel skoraj ni mogel dihati in spet je začutil, kako se je v njem zganilo razburjenje. Ni vedel, da bo tako neverjetno, toda s Paulom je bilo. »Strašansko rad.«

Paul je zožil oči in pomislil, kje bi se lahko spet sestala. »Kaj če bi se spet dobila tu, ob osmih zvečer? Počakaj kar v avtu, potem pa pelji za menoj do moje hiše. Če ne bom preveč izžet, bova pripravila kaj za pod zob, ali pa se bova ustavila kje ob poti. Kaj praviš?« To ni bil ravno način, na kakršnega se je navadno dobrikal svojim moškim, toda prav zdaj je dolge ure delal na snemanju.

»Krasno.« Lionel je zažarel in takoj nato zaspano zazehal, da se je Paul zasmejal in mu skuštral lase.

»Pojdi domov in se naspi... srečnež. Jaz si bom ves dan brusil rit ob delu.«

Lionel ga je pomilujoče pogledal. »Pozdravi mojo mamo.« Potem se je nenadoma zgrozil ob lastnih besedah.

Paul se je zasmejal. »Mislim, da bo bolje, če tega za zdaj še ne storim.« Če bo sploh kdaj. Ni bil prepričan, kako bi Faye reagirala ob novici, da je njen sin peder. »Če bo vprašala, ji bom rekel, da sva povečerjala hamburger in da si odšel domov. Prav?«

Lionel je prikimal. Kaj, če se mu bo zareklo? Kaj, če bo te dni še sam komu kaj izblebetal? Že misel na to je bila grozna, pa vendar? ...Ljudje bodo nekega dne le morali izvedeti. Ni se nameraval skrivati do konca življenja. Po drugi strani pa za zdaj še ni hotel nikomur povedati... še ne... hotel je, da bi bila to samo njegova in Paulova skrivnost. »Dobro se imej...« Hotel ga je objeti in ga poljubiti prav tam, na parkirišču, a si ni upal. Paul se je s toplim izrazom v očeh nežno dotaknil njegovega lica.

»Danes pazi nase... odpočij si, dragi.«

Lionel je v njegovih besedah začutil moč njegove ljubezni in v srcu ga je stisnilo, ko ga je videl odhajati. Pomahal je odhajajočemu srebrnemu porscheju in nato zatopljen v misli sedel v svoj avto. Komaj je dočakal večer. Ko je le napočil, je že čakal v svojem avtomobilu, oblečen v svežo srajco in pulover, brezhibne hlače iz velurja, gladko počesan in odišavljen z novo vrsto toaletne vode, ki si jo je kupil tistega popoldneva. Ko je Paul stopil iz svojega avta, je takoj prepoznal te zunanje znake priprav; bil je ganjen.

Knjiga je izšla pri ***Založništvu tržaškega tiska*** *in je na razpolago v* **Tržaški knjigarni**

Pismo predsednika SDGZ Locchiju v zvezi z izvedbo Ceste terana

V duhu sodelovanja popraviti napake

Spoštovani gospod DARIO LOCCHI Predsednik tržaške pokrajinske uprave

Spoštovani gospod Predsednik,

prepričani smo, da ste sledili dogodkom ob odprtju vinske ceste terana, ki je povzročila med slovensko javnostjo veliko negodovanja.

Slovenski gostinci, člani Slovenskega deželnega gospodarskega združenja, in tudi celotna organizacija so že pred tremi leti pristopili brez pridržkov k predlagani pobudi pokrajinskega odborništva za gostinstvo in turizem. Aktivno in iskreno smo sodelovali na osnovi predpostavk, ki so bile postavljene na prvi seji v kulturnem domu A. Sirk v Križu. Osrednja poanta razgovorov je bila, da mora biti slovenščina na drugem mestu, kjerkoli bo objavljeno poleg znaka še besedilo. Ta načela smo večkrat poudarili in niso bila nikoli sporna, tudi če niso bila pismeno potrjena.

Zaradi tega menimo, da je bil končni razplet omalovaževalen za naš jezik, za jezik, ki se uporablja na področju, kjer poteka cesta, kjer prebivajo gostinci in vinogradniki, brez katerih ne bi mogli uresničiti zamisli.

Menim, zaradi tega, da je v duhu sodelovanja in sožitja nujno potrebno, da se odpravijo nastale pomanjkljivosti in sicer:

— na večjih turističnih smerokazih mora biti slovenščina na drugem mestu in tudi naselja morajo biti navedena dvojezično;

— izraz »TERRANO DOC« ne obstaja, v UL 145 z dne 25.6.86 je bil objavljen odlok Predsednika republike Italije, v katerem je navedeno, da se mora uporabljati izraz »CARSO TERRANO«.

V členu 7 istega odloka je navedeno, da je dovoljena uporaba imen ali nazivov krajevnega značaja in zaradi tega bi morali dopolniti smerokaze tako, da bi bilo na njih napisano: CARSO TERRANO - KRAŠKI TERAN.

Na gostilnah bomo sami popravili napise oziroma jih bomo dopolnili s slovenskimi izrazi.

Kot dokazilo, da je bil dogovorjen drugačen odnos do slovenskega jezika, vam v prilogi pošiljamo fotokopijo članka, ki je bil objavljen v krajevnem dnevniku Il Piccolo ob priložnosti uradne predstavitve ceste terana s strani pokrajinskega odbornika Cavicchiolija, ko je bil prikazan javnosti prvi uradni zaščitni znak ceste.

Prepričani, da boste upoštevali umestnost naše zahteve in da boste v najkrajšem tehničnem času ukrenili vse potrebno, da se popravijo storjene napake, vas pozdravljamo s spoštovanjem.

Predsednik Slovenskega deželnega gospodarskega združenja dr. VITO SVETINA

Prizadevanja ZSKD, da bi okrepili zamejski dirigentski kader

Aktualno vprašanje ob začetku sezone: pevski zbori iščejo novega zborovodjo

Nova kulturna sezona se je začela že pred nekaj tedni. Člani naših društev in organizacij so si po poletnem premoru ponovno zavihali rokave, da bi primerno obnovili in ponekod tudi osvežili kulturno dejavnost v mestu in po okoliških vaseh. Vsak povratek k aktivnemu delovanju zastavlja često nekatera vprašanja, s katerimi se morajo posamezniki, odbori in društva spoprijeti. Tokrat bomo omenili eno od teh: gre za vprašanje pevovodij. Omenjamo ga zato, ker je zadobilo ob začetku letošnje sezone nenavadno širok obseg; več naših pevskih zborov se je namreč znašlo brez dirigenta. No, v teh tednih so bile s pomočjo Zveze slovenskih kulturnih društev vse te vrzeli zapolnjene, vprašanje pa ostaja kljub temu še vedno aktualno. O njem in tudi o nekaterih drugih aspektih zamejskega zborovskega petja, ki izvirajo neposredno iz njega, smo se pogovorili z glasbenim pedagogom Ignacijem Oto, ki pri Zvezi slovenskih kulturnih društev skrbi za zborovske dejavnosti.

Najprej nekaj dejstev.

Ob začetku sezone se je od 23 pevskih zborov (kolikor jih je na Tržaškem vključenih v ZSKD) kar pet znašlo brez pevovedje: dekliški zbor Igo Gruden iz Nabrežine, moški zbor Vasilij Mirk s Proseka-Kontovela, ženski zbor Prosek-Kontovel, moški zbor Valentin Vodnik iz Doline in mešani zbor Jadran iz Milj. Dotedanji dirigenti (Mirko Slosar je vodil nabrežinski zbor, Evgen Prinčič zbor Vasilij Mirk, Janko Ban proseško-kontovelski ženski zbor, Ignacij Ota dolinskega, Rihard Lahajnar pa miljskega) so zapustili zbore zaradi službenih obveznosti, zdravstvenih in osebnih razlogov. Ker so ostali brez dirigenta, so morali nekateri zbori odpovedati nekaj že napovedanih nastopov in tekmovanj.

Nadomestiti dirigente z drugimi ni bila lahka naloga, predvsem zato, ker pri nas ne premoremo velikega števila pevovodij, a o tem kasneje. ZSKD se je vsekakor močno angažirala in v relativno kratkem času »priskrbela« vsakemu od omenjenih zborov novega zborovodjo. Miljski zbor Jadran tako sedaj vodi Mirjana Bonin, ki je že preteklo sezono dalj časa nadomeščala obolelega Riharda Lahajnarja; Aleksandra Pertot, ki že vodi barkovljanski zbor Milan Pertot, je nova dirigentka nabrežinskega dekliškega zbora; Bodgan Kralj bo odslej ob kriškem dekliškem zboru vodil tudi dolinski zbor Valentin Vodnik; Marta Werk Volk, dirigentka zbora Rdeča zvezda, je prevzela vodstvo proseško-kontovelskega ženskega zbora; prav pred nekaj dnevi je bilo nazadnje domenjeno, da bo nov dirigent zbora Vasilij Mirk postojnski glasbeni pedagog Miran Žitko (zbor bo začel z vajami v četrtek, 29. oktobra).

Ugodna rešitev »dirigentske krize« ob začetku letošnje sezone še ne pomeni, da je bilo vprašanje zborovodij dokončno odstranjeno z naše zborovske scene. Pomanjkanje dobrih dirigentov ni zgolj zamejski pojav, pač pa širša, vsesplošna slovenska pomanjkljivost. Izvira iz dejstva, da Slovenija sploh nima prave zborovske šole, pojasnjuje Ignacij Ota. Na ljubljanski glasbeni akademiji poučujejo dirigiranje, a ne specifično za zborovodje. Niti druge glasbene šole, na primer na Primorskem, v Kopru, v Sežani in tu, na Glasbeni matici v Trstu, niso nikoli pomislile na ustanovitev zborovske šole, take z rednim delom in ustreznim učnim načrtom, iz katerih naj bi izhajali visoko kvalitetni dirigenti. Priredile so sicer tečaje za pevovodje, a le-ti niso še dovolj.

Dirigiranje zahteva sedaj veliko znanje. Pevovodja mora poleg manualne tehnike obvladati tudi vokalno tehniko (na primer vdihavanje, odpiranje ust, točno izgovarjavo). Pred 20 leti kaj takega ni prišlo na misel ne pevovodjem ne pevcem, sedaj brez tega sploh ne gre, razlaga Ignacij Ota. Dirigent mora poznati širšo svetovno glasbeno literaturo; črpanje iz zakladnice slovenske narodne in umetne pesmi ne zadostuje več. Dirigent mora biti skratka že velik glasbenik, v svoje delo mora vložiti veliko truda, če hoče, da bo zbor dosegel kvalitetno raven.

ZSKD je v sodelovanju z Glasbeno matico od leta 1978 dalje organizirala tečaje za zborovodje, da bi priskočila na pomoč našim zborom. Ta šola je dala nekatere rezultate: iz nje je izšlo več dirigentov, ki sedaj vodijo naše zbore (na primer Aleksandra Pertot, Vilma Padovan, Novella Kralj, Suzana Žerjal, Pija Cah, Bogdan Kralj). V lanski sezoni je Zveza spet organizirala zborovodsko šolo, društvom je poslala razpis, želela je spodbuditi zbore, da bi se tudi sami aktivirali in iz srede svojih članov skušali dobiti kakega potencialnega dirigenta. Odziva na to pobudo ni bilo, šola je zato odpadla. Ko zbori imajo dirigenta, ne pomislijo, da bi lahko kdaj ostali brez njega, ne poskrbijo za njegovega nadomestnika, opozarja na eno od hib naših pevskih zborov Ignacij Ota. Nič čudnega torej, če se kak zbor kar čez noč znajde brez pevovodje, kot se je dogodilo ob začetku letošnje sezone.

ZSKD bo tudi letos organizirala zborovodsko šolo v upanju, da ji bo tokrat uspelo izpeljati tečaj. Naši zbori bodo imeli torej spet lepo priložnost za izpopolnitev in razširitev našega zborovodskega kadra. Seveda je nemogoče na nekaj vajah »ustvariti« dobrega dirigenta. Tečajniki bi morali imeti že določeno glasbeno podlago, na kateri naj bi nato gradili in izpopolnjevali svoje dirigentsko znanje. Zadeva skratka ni sila preprosta, z njo pa se velja kljub vsem težavam spoprijeti, sicer tvegamo, da se naš dirigentski kader ne bo krepil in razvijal, kot bi moral. Ob pomanjkanju domačih zborovodij so si doslej naši zbori pomagali z dirigenti iz matične domovine (letos vodijo zborovodje iz Primorske osem naših zborov), a tudi v Sloveniji je navsezadnje dirigentski rezervoar omejen...

Kritične ocene industrijcev glede politične krize

Tržaške krajevne uprave doslej niso znale usmerjati razvoja

Tržaški industrijci so zavzeli stališče do nove krize v obeh največjih krajevnih upravah, na tržaški Občini in Pokrajini, na zadnji seji izvršnega odbora svojega strokovnega združenja, ki jo je vodil predsednik Zveze industrijcev dr. Piero Toresella. Ob tem uvodoma ugotavljajo, da je sicer politična stabilnost, tako v Trstu kot v državi, bistven pogoj za spodbujanje razvoja, obenem pa ne izrekajo vnaprej negativne ocene glede možnosti krize na Občini in Pokrajini, ki so prišle do izraza v zadnjih dneh. Če bo kriza privedla do razjasnitve, s poglobitvijo razprav okrog vsebinskih vprašanj krajevnega gospodarstva, ne pa okrog večinskih formul, poudarjajo domači industrijci, bo lahko obrodila koristno politično razčiščenje, na katerem bo moč osnovati politično večino, ki bo močna in složna glede smotrov, ki jih je treba zasledovati.

Mestu je treba zagotoviti, poudarja Zveza industrijcev, učinkovite javne uprave, ki naj bodo hkrati sposobne odločno zastopati krajevne interese v odnosih z državo in deželno upravo. Doživljamo namreč dobo, ki bo odločilna za novo podobo mesta, zaradi česar je treba nujno oblikovati večine, ki naj ne bodo le številčno močne, ampak predvsem sposobne voditi splošen strateški program za soočanje s prihodnostjo. Treba je premagati odpore in premostiti negotovosti, ki so označevali zadnje mesece politično-upravno življenje v našem mestu, naglaša tiskovno sporočilo Zveze industrijcev, z neprikrito kritiko na dosedanje delovanje uprav, ki ju vodita listar Staffieri in demokristjan Locchi.

Vprašanj, ki se jih je treba nujno in resno lotiti, ni malo, zatrjujejo domači industrijci, od še vedno trajajoče in poglabljajoče se krize sektorja državnih udeležb, ki prikazuje najtežavnejše položaje pri Tržaškem Lloydu, škedenjski železarni AIT in v drugih podjetjih, pri katerih grozi zapora, če se ne bodo našle alternativne rešitve. Tudi pri novi agenciji SPI, ki jo je državni koncern IRI ustanovil, da bi spodbudil rojstvo novih podjetij na območjih, kjer so najbolj prisotne družbe z državno soudeležbo, je opaziti, da krajevne uprave niso znale izvajati potrebne aktivne vloge. Poleg tega pa krajevni industrijci menijo, da so razprtije med strankami večinske koalicije preprečile celo, da bi ustrezno valorizirali tržaško zastopstvo (liberalca Traunerja) na strateškem položaju, kot je predsedstvo IRI.

Umirjena, a hkrati nedvoumno kritična analiza tržaških industrijcev se nadaljuje z očitkom, da krajevne uprave na videz bolj capljajo za dogodki in odločitvami drugih, kot da bi jih pomagale usmerjati. Pri tem navaja primer premogovne elektrarne, ki naj bi jo zgradili v Tržiču, a nihče ne poskrbi, da bi se zagotovil tržaški luki vsaj pretovor premoga za to elektrarno. Drug primer škodljivega delovanja sedanjih večin v krajevnih upravah je po mnenju industrijcev nesposobnost, da bi imenovali vodstvo padriškega Raziskovalnega območja, ki je prisiljeno delovati z okrnjeno sposobnostjo, ker se stranke večine ne morejo dogovoriti o kandidatih. Da bi odpravili kvarne posledice politične lotizacije, zato predlaga Zveza industrijcev ustanovitev »Odbora za javna imenovanja«, ki naj bi ga sestavljali vidni predstavniki krajevnega gospodarskega in kulturnega življenja.

Po nadaljnjih kritikah glede nezadostne zavzetosti Občine in Pokrajine za izvajanje »paketa za Trst« in načrta Friulie-Lis za umestitev novih 21 podjetij na področju bivše tovarne Vetrobel, ki bo zagotovila 300 delovnih mest, se sporočilo industrijcev zaključuje s pozivom, naj se najde izhod iz politične krize, ki naj zagotovi prednostno zavzetost za krajevne gospodarske probleme in ustrezno učinkovitost krajevnih uprav in vsega javnega aparata.

Na pobudo obrtnih združenj

Nov odbor za razvoj umetnostne obrti

Pred leti je deloval v Trstu tako imenovani »Odbor za modo - Comitato moda«, ki so ga neuradno ustanovila tržaška obrtna združenja (Slovensko deželno gospodarsko združenje, CNA in Associazione artigiani). Po začetnem zagonu je odbor životaril in je le s težavo organiziral skupinske razstave na tržaškem sejmišču ter modni defile. Odbor je bil nato dejansko razpuščen, ker ni dosegel predvidenih namenov.

A vendar je zamisel združevanja še vedno tlela pod pepelom in tako je prišlo do skupnih pobud oziroma do pobud, ki so jih organizirala posamezna združenja in povabila k sodelovanju ostale organizacije. Tipični primer takega sodelovanja je bil novoletni prodajni sejem na Pomorski postaji v Trstu. In prav iz te pobude na nastala ideja o ustanovitvi posebnega stalnega odbora. Odločitev je padla tudi zaradi predstavništva pred ESA oziroma pred drugimi organi, ki institucionalno morajo podpirati sejemske in promocijske prireditve. Že omenjena krajevna združenja so pripravila statut Odbora za razvoj umetnostne obrti, ki je bil v sredo dokončno sprejet in overovljen pri notarju. Odbor je pariteten in so v njem zastopani predstavniki združenj, predsednika, oziroma pravnega predstavnika, pa bodo odborniki izvolili iz svoje srede. Na seje odbora bodo vedno povabljeni predstavniki združenj in zastopnik ESA. Člani so lahko podjetja iz tržaške pokrajine, na prireditvah pa lahko sodelujejo tudi drugi obrtniki iz dežele.

Menimo, da je bil storjen umestni korak na poti uveljavitve umetnostne obrti. Omejiti delovanje odbora le na eno prireditev bi bilo omejevalno, a razvoj dogodkov bo pokazal, kaj se da narediti. Obrtniki so za sodelovanje, združenja bodo morala ugotoviti, kaj potrebuje umetnostna obrt, uskladiti težnje in želje in prevzeti organizacijsko delo, saj so tudi za to poklicana. Logično je, da so združenja obdržala svojo avtonomijo in bodo lahko pripravila samostojne pobude izven delovanja odbora. (zk)

V ponedeljek skupščina tržaških kronistov

Tržaški kronisti se bodo zbrali na redni letni skupščini v ponedeljek, 26. t. m., ob 15.30 (v drugem sklicanju). Na dnevnem redu podelitev zlatega sv. justa za leto 1987, programi ob zaključku 20. obletnice te nagrade, obnovitev vodstvenih organov, sklicanje vsedržavnega sveta in priprave na vsedržavni kongres kronistov. Skupščina bo v prostorih časnikarskega krožka na Korzu Italia 12.

Zanimive pobude združenja La marmotta in krožka ARCI

Združenje za prosti čas »La marmotta« prireja vrsto pobud, da bi vse zainteresirane, pa naj bodo mladi ali odrasli, približalo gorskemu svetu. V ta namen bo priredila vrsto srečanj in tečajev. V torek, 27. oktobra ob 20. uri bo na njegovem sedežu v Rumeni hiši (Furlanska cesta 295) prvo srečanje, na katerem naj bi se udeleženci, na osnovi svojih potreb in izkušenj, domenili za splošen program. V sredo, 4. novembra, vedno ob 20. uri, je predvideno prvo teoretično predavanje s projekcijo diapozitivov. V nedeljo, 8. novembra, pa naj bi se udeleženci spoznali z osnovnimi alpinističnimi tehnikami. Vaje bodo v plezalnem vrtcu nad Borštom (Rose d'inverno) ali nad Napoleonsko cesto. Po teh prvih izkušnjah bodo izoblikovali specifične programe za posameznike in skupine. Tej praktični jesensko-zimski pripravi bo spomladi sledil plezalni tabor v dolini Paklenice in na Tulovih gredah v Dalmaciji.

Poleg tega bodo v sodelovanju s krožkom Arci-Rumena hiša prirejali vsako sredo posebne večere, na katerih so predvidene projekcije diapozitivov in kratkometražnih dokumentarcev o raznih gorskih dejavnostih, kot so alpinizem, gorništvo, visokogorsko smučanje, hoja po zavarovanih poteh, itd. Pri tem bo še poseben poudarek imel odnos človeka do narave in okolja ter poznavanje gorske flore, favne, ljudskih tradicij...

Naj v tem okviru še opozorimo, da krožek Arci-Rumena hiša začenja svojo letošnjo sezono s prirejanjem ponedeljkovih večerov, na katerih bo ob prisotnosti raznih gostov tekla beseda o aktualnih temah. Prvo tako srečanje bo v ponedeljek, 26. oktobra, ob 19. uri, vedno na Furlanski cesti 293. Pogovor bo uvedel občinski svetovalec MT Paolo Parovel na temo: »Po ezulskem shodu: med nacionalnostjo, nacionalizmom in rasizmom; kakšne naj bodo izbire Slovencev in Italijanov?«

Dela bodo stekla v začetku prihodnjega leta

Občinsko stavbo v Gročani bodo preuredili

Na zadnji seji dolinskega občinskega sveta je bil med drugim odobren tudi splošni načrt za obnovitev občinske hiše v Gročani. Poglavitna pobuda za začetek teh del je bil denarni prispevek Kraške gorske skupnosti. Prispevek, ki do sedaj znaša 56 milijonov lir, je KGS namenila obnovitvi občinskih stavb, postavljenih na njenem območju.

V stavbi, ki je bila v 60. letih zgrajena na državne stroške, naj bi predvidoma bila tudi ambulanta. Spodnji prostori so bili nato namenjeni zbiranju mleka, ki ga gročanski kmetje zdaj posredujejo Kraški mlekarni. V prvo nadstropje se je pred približno tremi leti vselilo kulturno društvo Krasno polje, ki trenutno razpolaga tudi z manjšo dvorano za svoje prireditve. Že nekaj časa pa je postala stavba neprimerna za katerokoli uporabo. Poleg pomanjkljivih električnih in drugih napeljav so se prejšnjo zimo zaradi hudih poledic vidno poškodovale tudi vodne cevi. Izkazalo se je torej, da so popravila res nujno potrebna. Kot smo že zgoraj zapisali, je do tega prišlo tudi zaradi denarnega prispevka KGS. Obenem pa se začetek obnovitvenih del vključuje v okvir dolgoročnega načrta, po katerem naj bi se podobna preurejanja začela tudi v drugih občinskih stavbah, na primer v šolskih poslopjih, v občinskem gledališču in nekaterih društvenih dvoranah.

Obnovitvena dela bodo v celoti stala okrog 222 milijonov. V občinskem svetu je bil odobren splošni načrt, delni prispevek naj bi omogočil prvo fazo del. V kratkem pa naj bi KGS poskrbela še za dopolnilno vsoto. Dela naj bi predvidoma trajala 140 dni, torej skoraj štiri mesece in pol, začetek pa je napovedan za prve mesece prihodnjega leta. Veliko je odvisno od časa, ki bo pretekel od občinskega sklepa do deželne odobritve. Šele nato bo Občina Dolina lahko dala dela v zakup gradbenim podjetjem. Načrt predvideva obnovitvene posege na električni napeljavi zaradi upoštevanja novih varnostnih predpisov, delno preureditev in razširitev notranjih prostorov, kjer bo potrebno dodati sedaj neobstoječo povezavo med pritličjem in prvim nadstropjem, zunanjo obnovo stavbe in seveda uvedbo po zakonu potrebnih protipožarnih naprav. V tem času bodo v spodnjih prostorih kolikor mogoče neprekinjeno zbirali mleko, KD Krasno polje pa se bo verjetno začasno preselilo v manjše prostore.

Načrt za preureditev občinsko stavbe v Gročani je izdelala Rosana Petaros, ki je pred kratkim opravila državni izpit in postala poklicni arhitekt. Načrt je tako njeno prvo javno delo. (dam)

Pred drevišnjo sejo tržaškega občinskega sveta

Zelo nejasen izid vlečenja vrvi med Listo za Trst ter KD in PSI

Politične razmere v tržaških krajevnih upravah so zašle po vsem videzu na slepi tir. Demokristjani in socialisti so napovedali konec večinski koaliciji, ki je zadnje leto vodila tržaško Občino in Pokrajino in zahtevali odstop obeh odborov, z županom Staffierijem in predsednikom Locchijem vred, toda Lista za Trst ne sliši na to uho, zaradi česar je težko predvideti, kako bi jo lahko prisilili, da se odpove svojemu županu (kriza zadeva seveda predvsem tržaško Občino, medtem ko ostaja Pokrajina kot običajno bolj v ozadju), in to prav zadnje mesece pred bližnjimi upravnimi volitvami, ki bodo prihodnjega junija obnovile sestavo obeh skupščin.

Tako se bo drevi sestal tržaški občinski svet, nihče pa ne more napovedati, kako bo potekal. Stališča bivših zaveznikov, zlasti KD in PSI na eni strani in Liste za Trst na drugi, sta si namreč tako skrajno narazen, da si je težko misliti, da bi mogli nemoteno opravljati redno upravno delo, ki je na dnevnem redu seje, ne da bi prišla jasno do izraza nasprotja, ki so se sprožila v zadnjih dnevih, a so tlela v pepelu nevidezne sloge že od vsega začetka, to je od umestitve občinskega in pokrajinskega odbora konec lanskega poletja. Upoštevati je pa tudi treba, da jim prikrivanja sporov ne namerava dovoliti niti opozicija, saj so komunisti že včeraj zahtevali, na sejah načelnikov svetovalskih skupin tako na Občini kot na Pokrajini, da koalicija jasno prizna, da je zašla v krizo, in iz tega potegne ustrezne politične zaključke.

Položaja ni razjasnilo niti sinočnje srečanje med pokrajinskimi tajništvi strank »bivše« koalicije, na kateri so sodelovali Staffieri za Listo za Trst, Tripani in Coslovich za demokristjane, Seghene, Perelli in Rossini za socialiste, Pacor za republikance, Berce za socialdemokrate in Brezigar za Slovensko skupnost. Vsak je ostal v bistvu na svojih stališčih: predstavniki KD in PSI so ponovili svojo oceno, da se je vloga dosedanje večine izčrpala zaradi neučinkovitosti obeh krajevnih uprav pri uresničevanju dogovorjenih programov, predvsem pa zaradi samovoljnega načina vodenja tržaške občinske uprave, oziroma pomanjkanja »kolegialnosti«, za katero krivijo v prvi osebi listarskega župana Staffierija.

Ta pa se je enostavno zabarikadiral za uradnim stališčem vodilnih organov Liste za Trst, ki zavrača socialistično in demokristjansko zahtevo po odstopu obeh odborov, češ da bi bilo v tem trenutku »neodgovorno«, spričo resnosti problemov, ki so pred njima, pri čemer navajajo krizni položaj v raznih podjetjih (rafinerija Aquila, železarna Terni, elektronska tovarna IRET, Tovarna velikih motorjev), bližnjo konferenco o državnih soudeležbah, postopek za odobritev deželnega zakona o dodeljevanju večje avtonomije in pristojnosti krajevnim upravam. Staffieri je bil sicer v svojem nastopu zelo previden (ga je celo registriral, da mu ne bi mogel nihče podtikati netočnih izjav), a obenem tudi odločen: nima nobenega namena odstopiti. Celo ko so ga (bivši) zavezniki vprašali, kaj bi storil, če bi odstopili vsi demokristjanski in socialistični občinski odborniki, se je izognil jasnemu odgovoru in dejal, da bo sprejel ustrezne odločitve le v primeru, da bi se to zares zgodilo.

Vlečenje vrvi med KD in PSI na enem koncu in LpT na drugem se bo torej nadaljevalo, ni pa še moč napovedati, kakšnih sredstev se nameravajo socialisti in demokristjani posluževati, da prisilijo Staffierija, da prepusti županski stolček komu drugemu (vztrajno se govori, da bi radi KD in PSI postavili za novega župana socialista Segheneja) do junijskih upravnih volitev. Ostale stranke razpadle koalicije se namreč držijo bolj v ozadju: se sicer opredeljujejo za stališča KD in PSI, vendar ne nastopajo s tako ostrino. Republikanci so sicer nezadovoljni s Staffierijem, a se ne mislijo posebno izpostavljati. Socialdemokrati pravijo, da so šele pred enim mesecem vstopili v občinski odbor, in da torej ne morejo dajati kakšnih posebnih sodb. Slovenska skupnost, ki je bila prva zahtevala že pred meseci odstop vsega občinskega odbora s Staffierijem vred (kateremu je večkrat javno oporekla njegova ponavljajoča se protislovenska stališča) pa poudarja, da je na prejšnji sestanek med tajništvi, na katerem sta KD in PSI sprožili krizo, sploh niso bili povabili, in da mora torej preučiti položaj, seveda pa se zahtevi po odstopu ni odpovedala.

Locchi in Trauner o gospodarstvu

Splošna vprašanja tržaškega gospodarstva, s posebnim poudarkom na dejavnosti podjetij z državno soudeležbo, so bila v ospredju pogovorov med predsednikom tržaške pokrajinske uprave Dariom Locchijem in odvetnikom Sergiom Traunerjem, članom upravnega odbora in predsedstva državnega koncerna IRI. Locchi in Trauner sta obravnavala obširno problematiko prisotnosti državnih industrijskih podjetij na našem področju z gledišča preustrojev, ki jih je narekovala kriza nekaterih sektorjev proizvodnje, v katerih so prisotna podjetja z državno soudeležbo, in njihovega vpliva na družbeno-gospodarske razmere na Tržaškem. Posebno pozornost sta namenila vprašanjem škedenjske železarne, plovne družbe Lloyd Triestino, naftne čistilnice Aquila in tovarne Velikih motorjev, ki jim bo treba nakazati rešitve v okviru deželne konference o državnih soudeležbah, ki je napovedana za prihodnji mesec.

Galerija TK v novo sezono s prestižno razstavo

S prestižno in bogato razstavo je sinoči startala nova sezona Galerije Tržaške Knjigarne. Neposredno s 17. ljubljanskega Mednarodnega grafičnega bienala se je vrnila v Trst grafična bera najboljših tržaških mojstrov, ki so razstavljali v Ljubljani. Otvoritev je označevalo skoraj praznično vzdušje, ki ga je narekoval, rekli bi, ponos nad dosežki tržaških in posebej slovenskih zamejskih grafičnih umetnikov. V galeriji razstavlja 14 umetnikov, ki so se v preteklosti večkrat udeležili ljubljanske prireditve in ki so, kot je na včerajšnji otvoritvi povedal ravnatelj ljubljanskega Mednarodnega centra za grafiko Zoran Kržišnik, v marsičem obogatili ta prestižni umetniški pregled.

Od Černigoja, začenši po abecednem redu, do Edvarda Zajca; pa še Zora Koren, Marjan Kravos, Klavdij Palčič, Lojze Spacal, Rado Strukelj in Franko Vecchiet in italijanski someščani Edoardo Gandrus, Marcello Mascherini, Bruno Ponte, Nino Perizi, Livio Schiozzi in Giancarlo Stacul: razstava izpolnjuje nalogo, ki si jo je galerija zastavila od vsega začetka: združevati novo in že uveljavljeno in postati med drugim most med različnimi tržaškimi kulturami.

Če povzamemo Kržišnikov govor, so ti umetniki odpirali okno v svet in so prinašali v Ljubljano obogatitev regije »od Alp do Jadrana«, s spojem celinske in obmorske likovne občutljivosti ter tako zajeli v prgišče problem, ki ga na široko prikazuje ljubljanska prireditev. Razstava nazorno prikazuje vse različne stilistične in vsebinske »moduse«, ki se srečujejo in križajo na našem območju. Od lahne igrivosti do bivanjske stiske, od kraške navezanosti do kompozicijske igre, razstava v Galeriji TK predstavlja mikrokozmos tržaške grafike. (bg)

Oglasil se je Zeleni alternativni radio

Predvčerajšnjim je začel v Trstu oddajati Zeleni alternativni radio (Radio verde alternativa), in sicer na 90 megahertzev v frekvenčni modulaciji. Kot je mogoče sklepati že iz naziva, bo novi oddajnik glasnik skupin in združenj, ki sestavljajo živahni in pestri svet tržaških alternativcev in zelenih.

Pobudniki radia nameravajo posvetiti največ pozornosti in časa časnikarskim prispevkom in intervjuvom. Oddajati nameravajo javne razprave, srečanja in posvete, zlasti tiste na pacifistično in naravovarstveno tematiko. Direktorja časnikarskih oddaj sta deželni voditelj gibanja Prijateljev zemlje Paolo Angiolini in tržaški koordinator Zelene alternativne liste Maurizio Bekar.

Prvi mesec bodo oddaje Zelenega alternativnega radia poskusne in bodo v celoti posvečene referendomom o sodstvu in jedrski energiji.

Danes pokrajinska manifestacija KPI za demokratično upravo Milj

V podporo prizadevanjem Liste Frausin proti predčasnemu razpustu miljske občinske skupščine prireja tržaška federacija KPI pokrajinsko manifestacijo, ki bo danes ob 18. uri na miljskem osrednjem Trgu Marconi. Na njej bodo komunisti iz vse tržaške pokrajine izrazili solidarnost z izvoljenimi predstavniki, komunisti in neodvisnimi, miljske Liste Frausin, ki skupaj z neodvisnim socialistom Russignanom sestavljajo izvršni organ na miljski Občini. Namen manifestacije, na katero komunisti vabijo tudi vse napredne prebivalce Milj in drugih občin s Tržaškega, je tudi potrditi vrednote, ki so jih uveljavile dosedanje štiridesetletne levičarske uprave v Miljah: upravna učinkovitost in poštenost, družbena solidarnost in konstruktivno sožitje med slovenskim in italijanskim delom prebivalstva.

Javna skupščina o stanovanjskem vprašanju

Pokrajinska tajništva CGIL-CISL-UIL in sindikati stanovanjskih upravičencev Sunia-Sicet-Uniat sklicujejo za danes ob 17. uri na Pomorski postaji javno zborovanje o vprašanju stanovanjske politike in sodnih izgonov. Na zborovanje so povabili tudi predstavnike Ljudskih gradenj (IACP), javnih uprav, stanovanjskih lastnikov in načelnike svetovalskih skupin tržaškega občinskega sveta.

Univerza o sodelovanju Trsta s Kanado in ZRN

Rektor tržaškega vseučilišča Fusaroli se je včeraj srečal s kanadskim ambasadorjem v Italiji Claudom Charlantom, ki je z diplomatsko delegacijo iz Kanade na vljudnostnem obisku v Trstu. Tema pogovorov je bilo znanstveno in akademsko sodelovanje med tržaškim in kanadskimi vseučilišči. Tržaška univerza že sodeluje s »Western Ontario university« v skupnih raziskavah na področju botaničnih ved in uporabne ekonomije.

Predvčerajšnjim pa je Fusaroli sprejel generalnega konzula ZRN v Milanu Manfreda Steinkühlerja, katerega je spremljal častni konzul ZRN v Trstu Roberto Hausbrandt. Beseda je tekla o mednarodni dejavnosti tržaške univerze in že ustaljenem sodelovanju med tržaško in nekaterimi nemškimi univerzami.

Naj še dodamo, da je kanadskega ambasadorja Charlanda sprejel včeraj zjutraj tudi tržaški župan, ki se je posebno zanimal za tržaške izseljence, ki so se, kot kaže, zelo zadovoljivo vključili v družbeno in gospodarsko tkivo Kanade. Pogovor je stekel tudi o možnostih, da bi prek tržaškega pristanišča okrepili trgovsko izmenjavo.

Cossiga izročil priznanje bivši slovenski dijakinji

V rimski Palači omike dela je včeraj predsednik republike Francesco Cossiga izročil bivši slovenski dijakinji Elizabeti Spetič diplomo praporščaka dela (alfiere del lavoro). Priznanje je bilo slovenski dijakinji podeljeno zaradi odličnega uspeha na letošnjem zrelostnem izpitu. Spetičeva je junija letos dokončala študij na trgovskem tehničnem zavodu Žiga Zois z najvišjo možno oceno, šestdesetico. Poleg nje si je letos prislužilo visoko priznanje še 24 višješolcev iz vse Italije.

Elizabeta Spetič je odpotovala v ponedeljek na enotedensko bivanje v Rim; tu se je z drugimi novimi praporščaki dela udeležila vrste kulturnih srečanj in sprejemov, med katerimi je bila najbolj slovesna prav včerajšnja podelitev priznanja ob prisotnosti predsednika republike.

Predavanje o morskem okolju

V dvorani Baroncini v Ul. Trento 8 se bodo danes ob 17.30 pričele lekcije »Zelene univerze«, ki jih prireja Zveza za okolje pod pokroviteljstvom šolskega skrbništva in tržaške Pokrajine. Tema prvega srečanja bo »Morsko okolje in rdeče plimovanje«, govorila pa bosta raziskovalec na biološki fakulteti Tržaške univerze dr. Giorgio Honsell in raziskovalka v Laboratoriju za morsko biologijo dr. Marina Cabrini.

S pištolo v roki oropal trgovino z oblačili

Ervino Divo, lastnik istoimenske trgovine z oblačili v Ul. Valdirivo 10 je včeraj popoldne komaj odprl trgovino, ko je vstopil mlad moški. Bilo je nekaj po 16.30. Lastnik je najprej pomislil, da gre za navadnega kupca, saj se je moški vedel povsem normalno in je imel odkrit obraz. Neznanec pa je naenkrat potegnil pištolo in velel lastniku, naj mu izroči včerajšnji zaslužek. Divo je bil sam v trgovini, zato mu še na misel ni prišlo, da bi se uprl. Poleg tega je bilo tudi orožje pravo in ne igrača. Prestrašen je stopil k blagajni in iz nje potegnil denar ter ga izročil roparju - v blagajni je bilo vsega 800.000 lir. Ropar, ki se mu očitno ni mudilo, je povsem mirno vzel denar, stopil iz trgovine ter se počasi oddaljil peš. Divo, ki ga je nepričakovani obisk šokiral, je za trenutek počakal, nato pa poklical agente letečega oddelka.

Po Divovem opisu je ropar star približno 30 let in ima rjave lase. Govoril je v pravilni italijanščini z močnim južnjaškim naglasom. Na sebi je imel kajbovke in zeleno majico z visokim ovratnikom. Najbolj viden znak pa je večja brazgotina na licu. Agenti so seveda preiskali okolico, vendar o roparju ni bilo več ne duha ne sluha.

■ **Na mednarodnem festivalu jazza** »Jazz fair« (sejem jazza), ki se že tradicionalno odvija v teh dneh v Zagrebu, bo letos nastopila tudi tržaška skupina Ocho Rios s svojimi južnoameriškimi skladbami salsa. V Zagreb bo skupina odpotovala na izrecno željo mednarodno priznanega vibrafonista Boška Petroviča, ki bo skupino predstavil kot »svojega« gosta. Skupina Ocho Rios je pred kratkim sodelovala na koncertu ob 70-obletnici Dizzya Gillespija v Bassanu del Grappa in na jazz festivalu v Castelfrancu Venetu. Pred koncem leta ima v programu izdajo LP plošče.

Mlademu Tržačanu presadili jetra

Včeraj zgodaj popoldne so milanski zdravniki sporočili tržaškim kolegom, da lahko opravijo presaditev jeter, na katero je že dolgo čakal 37-letni Tržačan Fabio Vindigni. Bolnik je ležal na oddelku za medicinsko patologijo in je bolehal za jetrno cirozo, ki bi se brez presaditve novega organa prav gotovo iztekla usodno. Na prošnjo zdravnikov je kvestor Matera takoj dal na razpolago policijsko spremstvo, tako da je rešilec Rdečega križa imel prosto pot vse do Milana.

Operacija, ki jo je opravila zdravniška ekipa pod vodstvom prof. Galmarina, naj bi trajala 12 ur. Imena darovalca zaenkrat niso sporočili. To je prvič, da je Tržačan podvržen presaditvi jeter.

Smrt v vodnjaku

Včeraj zjutraj so gasilci dvignili iz vodnjaka na vrtu zasebne hiše v Ul. Beato Angelico 10 truplo 68-letne Brune Tauceri. Ženska je verjetno sama skočila v vodnjak, da bi si vzela življenje. Reševalce — na kraj so prihiteli tudi agenti letečega oddelka in Rdeči križ — so poklicali sosedje okrog 9.30. Po zdravnikovem mnenju je smrt nastopila štiri ali pet ur prej. Taucerijeva je stanovala sama in v sredo se je vrnila iz psihiatrične bolnišnice. Kaže, da je že nekajkrat poskusila samomor, vendar so jo vselej rešili.

Reševanje trupla ni bilo tako enostavno. Vodnjak je globok približno 12 metrov, premer odprtine pa meri 1,30 metra.

Gasilci so morali poklicati na pomoč tudi potapljače, ki so truplo potegnili na površje.

†

21. oktobra nas je zapustila naša predraga

Karla Kralj

Pogreb bo jutri, 24. t. m., ob 11.45 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v domačo cerkev v Trebčah.

Žalostno vest sporočajo sorodniki vsem, ki so jo imeli radi.

Trebče, 23. oktobra 1987

Žalujejo za nepozabno

KARLO

Anica, Marta s Pauletom, Androm in Jasno z družino

Dijaki srednje šole Cankar obiskali Primorski dnevnik

Dijaki 2. A razreda nižje srednje šole Ivan Cankar od Sv. Jakoba so včeraj v spremstvu prof. Ingrid Kalanove obiskali Primorski dnevnik. Seznanili so se z uredniškim in tiskarskim delom, si ogledali nove elektronske naprave, najbolj pa so jih seveda zanimale računalniške »škatle«. Prav ob eni od teh jih je naš fotograf ujel v svojo kamero

Nujen poziv krvodajalcem

Moja mati Marija Godina iz gostilne v Botaču nujno potrebuje zaradi bolezni transfuzije krvi tipa B negativna ali 0 negativna. Naprošam tiste, ki bi lahko ugodili temu nujnemu pozivu, naj se oglasijo pri družini v Botaču št. 5 ali neposredno v glavni tržaški bolnišnici v Ulici Pietà.

gledališča

VERDI

Operna sezona 1987/88. Danes, 23. t. m., ob 20. uri (red B/C): CARMEN A. Bizeta. Dirigent Hubert Soudant, režija Peter Werhahn.

ROSSETTI

Gledališka sezona 1987/88. Nocoj ob 20.30 (red prost) bo na sporedu CASANOVA A SPA A. Schnitzlerja. Režija Luca De Fusco. Vlogo Casanove igra Mariano Rigillo. Rezervacije pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

V Pasaži Protti je v teku vpisovanje novih in potrjevanje starih abonmajev za gledališko sezono 1987/88.

LA CONTRADA
TEATRO CRISTALLO

Danes ob 20.30: UN BIGLIETTO DA MILLE CORONE, delo Carpinterija in Faragune. Režija Francesco Macedonio.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE gostuje danes, 23. t. m., v Mariboru na Borštnikovem srečanju s predstavo "Za narodov blagor".

včeraj - danes

Danes, PETEK, 23. oktobra
IVO

Sonce vzide ob 6.31 in zatone ob 17.07 - Dolžina dneva 10.36 - Luna vzide ob 7.21 in zatone ob 17.10.

Jutri, SOBOTA, 24. oktobra
ANTON

PLIMOVANJE DANES: ob 2.59 najnižje -33 cm, ob 9.08 najvišje 59 cm, ob 15.49 najnižje -60 cm, ob 22.02 najvišje 32 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 17,4 stopinje, zračni tlak 1017 mb pada, veter 4 kilometre na uro vzhodnik, vlaga 79-odstotna, nebo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 19,6 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Marco Canziani, Marco Craievich, Sara Giovannini, Stefano Gregorat, Bruno Arbanassi, Francesca Bertoli.

UMRLI SO: 84-letna Aurelia Bennet vd. Corbelli, 82-letna Emilia Rebec, 64-letni Umberto Colicchia, 91-letna Elisa Malusà, 90-letni Carlo Gambel, 75-letna Carolina Fegic vd. Rigo, 76-letna Annunziata Angelelli, 90-letni Vittorio Gregori, 77-letni Guglielmo Vignali, 72-letna Rosalia Zuppini por. Stagni.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 19., do sobote, 24. oktobra 1987

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Trg Ospedale 8, Ul. dell'Istria 35, Miramarski drevored 117 (Barkovlje), Ul. Combi 19, Ul. Flavia 89 (ŽAVLJE).
FERNETIČI (tel. 229355) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
Trg Ospedale 8, Ul. dell'Istria 35, Miramarski drevored 117 (Barkovlje), Ul. Combi 19, Largo Piave 2, Borzni trg 12, Ul. Flavia 89 (ŽAVLJE).

Nočna služba - od 20.30 do 8.30.
Largo Piave 2, Borzni trg 12, Ul. Flavia 89 (ŽAVLJE).
FERNETIČI (tel. 229355) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

kino

ARISTON - 15.45, 22.15 **Full Metal Jacket,** dram., ZDA, 1987, r. Stanley Kubrick; i. Matthew Modine, Lee Ermey, Vincent D'Onofrio, □□

NAZIONALE IV - 16.00, 22.00 **Lunga vita alla signora**, dram., It. 1987, 130'; r. Ermanno Olmi; i. Marco Esposito, S. Brandalise.

EXCELSIOR I - 17.45, 22.15 **Gli intoccabili**, krim., ZDA 1987; r. Bryan De Palma, i. Kevin Costner, Robert De Niro, Sean Connery.

FENICE - 17.00, 22.15 **Who's that girl**, kom., ZDA 1987, 94'; r. James Foley; i. Madonna, Griffin Dunne.

GRATTACIELO - 17.30, 22.15 **007 Zona pericolosa**, akc., VB 1987; 100'; r. J. Glen; i. Timothy Dalton, Maryan D'Abo.

NAZIONALE III - 16.30, 22.00 **Ultimo minuto**, dram., It., 1987, 100'; r. Pupi Avati; i. Ugo Tognazzi, Diego Abatantuono.

MIGNON - 15.30, 22.15 **007 Zona pericolo**, akc., V.B. 1987, 131'; r. John Glen; i. Thimoty Dalton, Maryam D'Abo.

NAZIONALE II - 16.00, 22.00 **La finestra della camera da letto**, srh., r. C. Hanson, i. S. Guttenberg, E. McGovern, I. Huppert.

NAZIONALE I - 16.00, 22.00 **Soldati 365 all'alba**, dram., It. 1987, r. Marco Risi; i. Claudio Amendola, Massimo Dappor to.

EDEN - 15.30, 22.00 **Voglia bestiale**, porn., □□

EXCELSIOR II - 17.00, 21.45 **Full Metal Jacket**, dram., ZDA 1987, r. Stanley Kubrick; i. Matthew Modine, Lee Ermey, Vincent D'Onofrio, □□

VITTORIO VENETO - 16.15, 22.10 **Spiritica**, ZDA, 1987, r. K. Tenney, i. T. Allen, T. Kitaen, S. Nichols, K. Wilhoite

CAPITOL - 16.30, 22.00 **Arma letale,** krim., r. R. Donner, i. M. Gibson, D. Glover.

LUMIERE FICE - 16.00, 22.00 **Daunbailo**, kom., ZDA, 1986, 107'; r. Jim Jarmush; i. Roberto Benigni, Tom Waits.

RADIO - 15.30, 21.30 **Infermiere disposte a tutto**, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

izleti

Združenje Italija-ZSSR priredi v nedeljo, 25. t. m., izlet v Benetke ter ogled razstave TESORI D'EURASIA - 2000 let sovjetske zgodovine. Vpisovanje je na sedežu združenja v Ul. Torrebianca 13 (tel. 60158) od 18. do 20. ure.

Društvo naravoslovcev in tehnikov T. Penko vabi člane in prijatelje, da se udeležijo strokovno vodenega ogleda Škocjanskih jam, ki ga prireja Prirodoslovno društvo Slovenije. Ekskurzija bo jutri, 24. oktobra. Zbirališče v Bazovici (pri cerkvi) ob 12.30 oz. ob 13. uri pred novim srejemnim centrom na parkirišču pred odhodom v jamo. Prevoz z lastnimi sredstvi.

SPDT prireja v nedeljo, 8. novembra, avtobusni izlet na MARTINOVANJE V BENEČIJI. Odhod ob 8. uri izpred sodne palače. Vpisovanje (cena izleta je 12.000 lir) na sedežu SPDT - tel. 767304.

SPDT, ŠPORTNA ŠOLA in DRUŠTVO SLOVENCEV MILJSKE OBČINE vabijo na izlet osnovnošolske mladine po Miljskih hribih, ki bo v nedeljo, 25. t. m., ob 9. uri v Miljah, pri pomolu Balota (približno 100 metrov po mostu čez Osp). Vabljeni!

razstave

V TK Galeriji, Ul. sv. Frančiška 20, razstava Tržaški umetniki in Mednarodni grafični bienale v Ljubljani: Avgust Černigoj, Edoardo Gandrus, Zora Koren, Marjan Kravos, Marcello Mascherini, Klavdij Palčič, Nino Perizzi, Bruno Ponte, Livio Schiozzi, Lojze Spacal, Giancarlo Stacul, Rado Strukelj, Franko Vecchiet in Edvard Zajec.

V umetnostni galeriji Cartesius razstavlja do 29. t. m. svoja dela slikarka ELISA MESTRONI. Razstava je odprta po običajnem urniku.

V Prosvetnem domu na Opčinah je Tabor mladih priredil razstavo grafik NABREŽINSKEGA ATELJEJA. Razstava bo odprta še danes od 18. do 20. ure.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Otvoritvena predstava sezone 1987-88

BRANISLAV NUŠIĆ

Sumljiva oseba

Režija: DUŠAN JOVANOVIČ

jutri, 24. t. m., ob 20.30 - ABONMA RED F - druga sobota
v nedeljo, 25. t. m., ob 16.00 - ABONMA RED G - druga nedelja
v četrtek, 29. t. m., ob 20.30 — ABONMA RED E

BCTKB
BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

NADALJUJE SE VPISOVANJE ABONENTOV PRI BLAGAJNI KULTURNEGA DOMA OD 10. DO 14. URE IN ENO URO PRED PRIČETKOM PREDSTAVE.

PROSIMO ABONENTE, DA DVIGNEJO ABONMAJSKE IZKAZNICE.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Gostovanje Jugoslovenskega dramskega pozorišta iz Beograda

Jovan Sterija Popović

RODOLJUBI

Režija: **DEJAN MIJAĆ**

V torek, 27. t. m., ob 20.30

GLASBENA MATICA

TRST

Sezona 1987-88

V ponedeljek, 26. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu

Gostovanje pevskega zbora in folklorne skupine KUD "IVO LOLA RIBAR"

dirigent zbora
MILOVAN PANČIĆ

umetnostni vodja folklorne skupine in orkestra
VLADETA VLAHOVIĆ.

Vabljeni!

čestitke

Danes praznuje rojstni dan, jutri pa goduje RAFAEL LISJAK. Ob tem lepem jubileju mu želi žena Ema še mnogo zdravih in veselih let.

Danes se sreča z Abrahamom MIRKO PURIČ iz Repna. Ob tem lepem jubileju mu iskreno čestitajo žena Marija, Klavdij in Damjana.

Danes slavita rojstna dneva SUZANA in MIKELA. 20- in 14-letnici čestitajo mama Karmela, oče Darko, stric Danilo in nona Antonija.

MIRKO PURIČ, ki v Repnu stanuje, se danes z Abrahamom srečuje. še na mnoga srečna in zdrava leta mu kličejo prijatelji.

Draga MONIKA! Pred teboj se odpirajo nova življenjska vrata. Zdaj polnoletna postala si. Rabi pamet, da boš srečna vse dni. To so želje vseh, ki te radi imajo, posebo pa bratca Manuela.

razna obvestila

Krožek za družbena vprašanja V. ŠČEK in **Društvo slovenskih izobražencev** vabita v ponedeljek, 26. t. m., ob 20.15 v Peterlinovo dvorano - Ul. Donizetti 3 - na informativni večer in razpravo PRED REFERENDUMI.

SKD Barkovlje - Ul. Cerreto 12 - prireja TEČAJ LATINSKOAMERIŠKIH IN STANDARDNIH PLESOV. Za informacije telefonirati na št. 69297 ali 415797. Plesni tečaj se bo začel 30. t. m. ob 19. uri.

Diatonična harmonika: ljubitelji, ki bi se radi naučili igranja, naj se zglasijo v ponedeljek, 26. t. m., ob 18. uri v Kulturnem centru A. Ukmar-Miro pri Domju.

SKD Tabor - Opčine - Prosvetni dom. Glede na povpraševanje prirejamo tečaj italijanščine za Slovence. Prijave na tel. št. 213945 od 16. do 20. ure. V petek, 30. t. m., bo ob 17. uri informativni sestanek v knjižnici P. Tomažič in tovariši.

Slovenski kulturni klub, Ul. Donizetti 3, vabi jutri, 24. t. m., ob 18.30 vse člane na občni zbor. Dnevni red in volitve novega odbora: poročila tajnika in blagajnika, predlogi članov v zvezi z letošnjim programom (anketa), volitve, programiranje naslednjega trimesečja in družabnost. Vabljeni!

SEKCIJA KPI OBČINE DOLINA

priredi danes, 23. t. m., ob 20. uri v dvorani V. Vodnik v Dolini

JAVNO ZBOROVANJE na temo REFERENDUMOV

Predlogi KPI za zagotovitev reform. Pri razpravi bosta prisotni tovarišici Jelka Gerbec in Cecilia Assanti, bivša članica višjega sodnega sveta.

Vabljeni!

mali oglasi

PRODAM otroško stajico in voziček po ugodni ceni. Tel. 228958.

PRODAM enciklopedijo za srednješolce, 12 knjig, 120.000 lir, lepo vzdržano. Tel. 228468 od 18. do 20. ure.

PRODAM kawasaki KH 400, letnik 1981, zelene barve v odličnem stanju, prevoženih 7.800 km, samo za 1.200.000 lir. Tel. 228779.

PRIVATNIK prodaja stanovanje v Rojanu, primerno za par. Tel. 723671 ali 417814.

REPO prodaja v Grojni Anton Drufovka, Grojna 1, tel. 0481/34220.

TRGOVINA JESTVIN v okolici Trsta zaposli izkušenega prodajalca delikates (salumiere). Pismene ponudbe na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst pod šifro "Delikatesa".

GOSPA srednjih let bi rada spoznala prijatelja: poštenega, odkritosrčnega, ki ljubi naravo, ples, hribe in morje, do 55 let starega. Samo iz naših krajev. Pisati na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst pod šifro "Ljubitelj narave".

ŠPORTNO DRUŠTVO išče sedež v okolici Trsta, tudi potreben prenovitve. Tel. 763856 v jutranjih urah.

V BARKOVLJAH se je izgubil črn muc star 5 mesecev z rjavim ovratnikom. Kdor ga je videl, naj prosim telefonira na št. 410518 ob uri kosila.

IŠČEM pošteno žensko, srednjih let, za stalno pomoč na domu enkrat tedensko po 4 ure. Tel. 291270 ob delavnikih od 14.30 do 15.30.

LUTMAN Dušan javlja otvoritev nove mehanične delavnice v Standrežu, Ul. Natisone. Poceni in kvalitetni servis za vse avtomobile, tudi za dizel motorje.

SKD BARKOVLJE

obvešča, da bo danes, 23. t. m., Mario Gregori predvajal

DIAPOZITIVE O EGIPTU

Pred predvajanjem bo branje tajniškega poročila za leto 1986-87.

Začetek ob 20.30.

Vabljeni vsi!

prispevki

Namesto cvetja na grob Gastoneja Mennuccija daruje Marjan Starčev 50.000 lir za ŠD Kontovel.

V spomin na pok. Mirando Zobec in Justino Zobec daruje Marija Maver 10.000 lir za Sklad M. Čuk in 10.000 lir za KD F. Prešeren.

V spomin na Anico Terčon, Oskarja Dorbeža, Tea Križmančiča in Milko Mora daruje družina Kakeš 80.000 lir za nabrežinsko cerkev.

Namesto cvetja na grob Juštine Zobec daruje družina Mauri (Boršt 149) 20.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Boljuncu.

V spomin na Amalijo Guštin por. Mulič darujejo učenci in učiteljici osnovne šole A. Gradnik 25.000 lir za šolo A. Gradnik.

Za nakup sedeža za Sklad M. Čuk darujejo: Neva Ferluga 250.000 lir, Anica Kufersin 400.000 lir ter Marija Puntar 400.000 lir.

V spomin na pok. Franka Citterja daruje stric Mario Danev 10.000 lir za Sklad M. Čuk in 10.000 lir za cerkev sv. Jerneja na Opčinah.

60-letniki z Opčin, od Banov in Ferlugov darujejo 55.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Opčinah.

Namesto cvetja na grobova Pepija Grudna in Ide Jakomin daruje Dušan Košuta z družino 25.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Samatorci in 25.000 lir za KD I. Grbec - Škedenj.

Josip Zafred daruje 10.000 lir za KD I. Grbec.

V spomin na Josipa Grudna darujeta Dora Knez in Nadja Prašelj 50.000 lir za KD Rdeča zvezda.

V spomin na Pepija Bandelja daruje Alojz "Hmetov" z družino 20.000 lir za ŠK Kontovel.

V spomin na Josipa Grudna iz Samatorce darujejo Liliana, Martin, Patrizia in Mauro 50.000 lir za ŽPZ Rdeča zvezda.

menjalnica

22.10.1987

Ameriški dolar	1295.—	Japonski jen	8.—
Nemška marka	718.—	Švicarski frank	866.—
Francoski frank	213.—	Avstrijski šiling	102
Holandski florint	637.—	Norveška krona	193.—
Belgijski frank	33,50	Švedska krona	202
Funt šterling	2135.—	Portugalski eskudo	9.—
Irski šterling	1900.—	Španska peseta	10.—
Danska krona	185.—	Avstralski dolar	880.—
Grška drahma	8.—	Debeli dinar	1,25
Kanadski dolar	970.—	Drobni dinar	1,25

BCTKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA Telef.: Sedež 040/67001 Agencija Domjo 831-131

dnevne sobe - knjižnice - postelje - lestenci

Inodub

POHIŠTVO ZA OPREMO

TRST - Ul. Carducci 10 Tel. 732-677

spalnice - kuhinje - saloni - sestavljiva oprema

5. fotografski natečaj krožka Foto Trst 80

Pravilnik

1. natečaj je odprt vsem fotoamaterjem iz Furlanije-Julijske krajine **in Primorske**;
2. natečaj se deli na dva odseka:
   a) barvni diapozitivi na prosto temo;
   b) črno-bele slike na prosto temo;
3. vsak avtor lahko sodeluje z največ 5 izdelki za vsak odsek;
4. diapozitive z osebnimi podatki (ime, priimek, naslov, naslov dela) morajo biti označene z rdečo točko na spodnjem levem kotu v smeri pravilnega gledanja, nastavljene v okvirih 5 x 5;
5. daljša stranica črno belih slik mora biti med 20 in 40 cm dolga. Na njihovi zadnji strani morajo biti navedeni osebni podatki avtorja in naslov dela;
6. dela morajo biti oddana ali poslana od 16. do 21. novembra 1987, urnik 9-13, četrtek tudi 16-18, sobota 16-20, na naslov:

FOTO TRST 80
Ul. sv. Frančiška 20/II pri ZSKD
34133 TRST

7. vpisnina, za oba odseka, znaša 7.000 lir;
8. vsak udeleženec odgovarja za vsebino predloženih del;
9. komisijo sestavljajo:
   NINO SEGULIN, fotograf; PINO SFREGOLA, fotokrožek ACT; JANI TOROŠ, reklamni fotograf; ALJOŠA ŽERJAL, kinoamater; BORIS ZULIAN, prof. likovne umetnosti, slikar;
10. prireditelj jamči največjo nego z deli, a ne odgovarja za morebitno poškodbo ali izgubo teh.

NAGRADE
Pokali, plakete in druge nagrade.

KOLEDAR
Rok dostave: 16. november 1987 - 21. november 1987.
Sestanek komisije: 30. novembra 1987 ob 18. uri.
Predvajanje, nagrajevanje, otvoritev razstave: v soboto, 12. decembra 1987, ob 19.30 v Gregorčičevi dvorani, Ulica sv. Frančiška 20/II.

Vračanje del: **od 11. januarja 1988, od 9. do 13. ure, in ob naslednjih petkih, od 20. do 22. ure.**

Velik odziv naših učencev in dijakov na prilogo PD Minikrižkraž št. 1

Hvala za tolikšno število prispevkov Čestitamo vam za res lepe risbe!

Dragi minikrižkraževci,

takšnega odziva na našo prilogo zares nismo pričakovali. Kar »poplavili« ste nas s prispevki, kar kaže, da vas je Minikrižkraž osvojil. Odslej bomo zato s ponosom lahko zapisali, da je Minikrižkraž zares vaš.

Hvala za tolikšno število prispevkov, za tako laskave ocene o naši prilogi in čestitamo vam za res lepe risbe.

Pri izbiri treh najlepših risb smo bili kar v zadregi: In kako bi ne bili? Prvič, ker je bilo vaših prispevkov zares veliko; drugič, ker so bile skoraj vse risbe zelo lepe.

Na dveh naslednjih straneh objavljamo tri nagrajene risbe in še drugih 36 prispevkov ter seznam imen dijakov in učencev, ki so nam poslali svoje risbe, le-teh pa, zaradi stiske s prostorom, ne moremo objaviti.

Prepričani smo, da ste že ali pa boste tudi za drugo številko priloge Minikrižkraž poslali veliko število prispevkov.

Za sedaj pa še enkrat HVALA in nasvidenje,

Branko Lakovič

ZA 1. IN 2. RAZRED OSNOVNE ŠOLE

Primož Šturman

2. razred osnovne šole Bevk Občine

ZA 3., 4. IN 5. RAZRED OSNOVNE ŠOLE

Luka Komavli

4. razred osnovne šole Župančič Gorica

ZA NIŽJE SREDNJE ŠOLE

Martina Oppelt

3. razred srednje š. Sv. Ciril in Metod Trst

Tri nagrajene in druge risbe

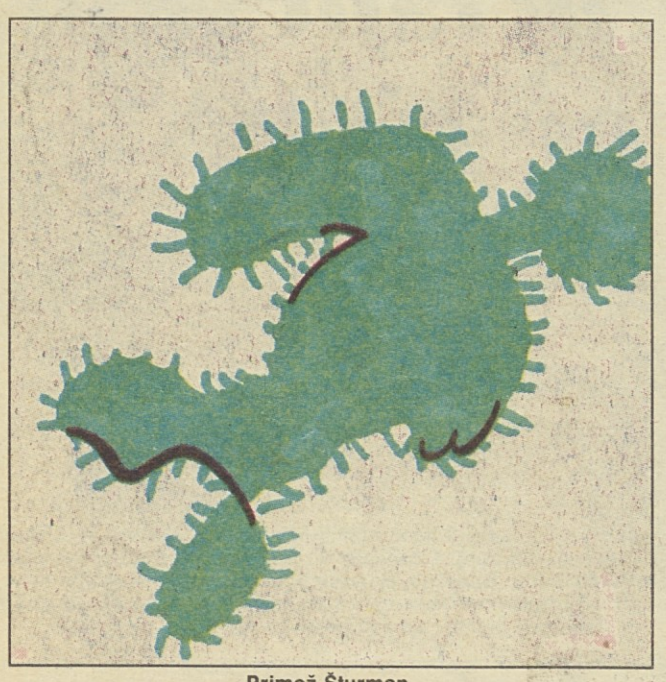

Primož Šturman
2. razred OŠ Bevk, Opčine

Luka Komavli
4. razred OŠ Župančič, Gorica

Martina Oppelt
3. razred SŠ Sv. Ciril in Metod, Trst

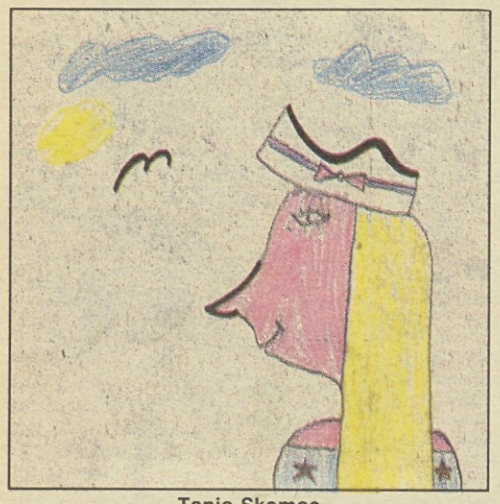

Tanja Skomac
3. razred OŠ Finžgar, Trst

Alenka Pertot
4. razred OŠ Finžgar, Trst

Davorin Devetak
3. razred OŠ Vrh

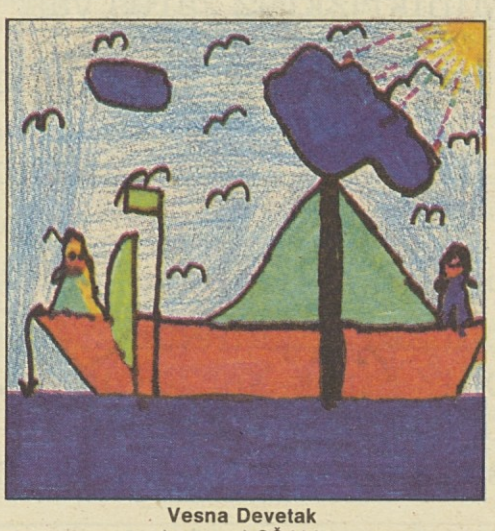

Vesna Devetak
1. razred OŠ Vrh

Mitja Puntar
2. razred OŠ Šček, Nabrežina

Mirko Krisetič
2. razred Dvojezične OŠ, Špeter

Robert Scerni
4. razred OŠ Finžgar, Trst

Jasna Ziberna
2. razred OŠ Župančič, Trst

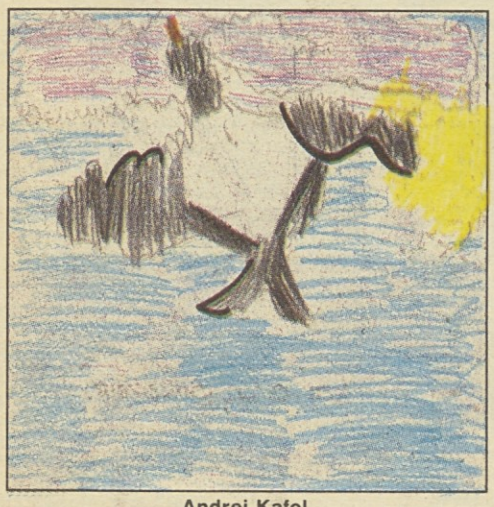

Andrej Kafol
4. razred OŠ Finžgar, Trst

Mauro Berlot
3. razred OŠ Vrh

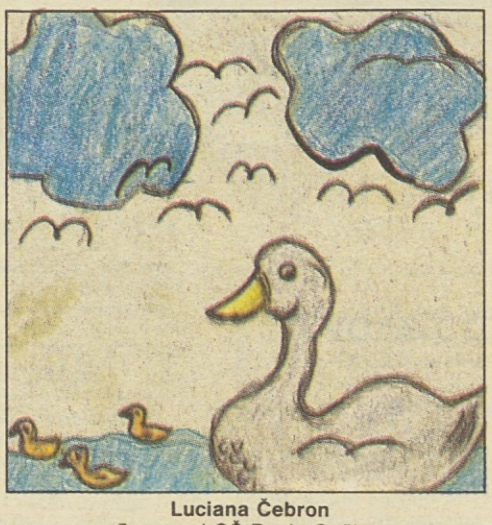

Luciana Čebron
5. razred OŠ Bevk, Opčine

Milan Lavrenčič
5. razred OŠ Trubar, Bazovica

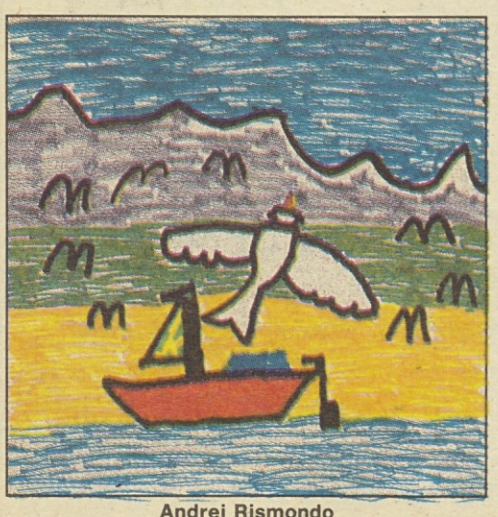

Andrej Rismondo
3. razred OŠ Kajuh, Gropada-Padriče

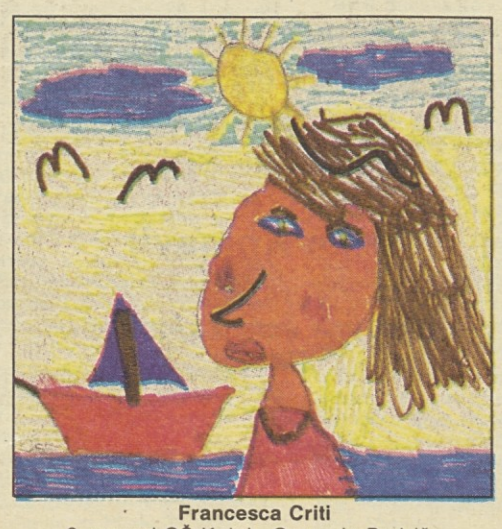

Francesca Criti
3. razred OŠ Kajuh, Gropada-Padriče

Kostantin Racman
4. razred OŠ Kajuh, Gropada-Padriče

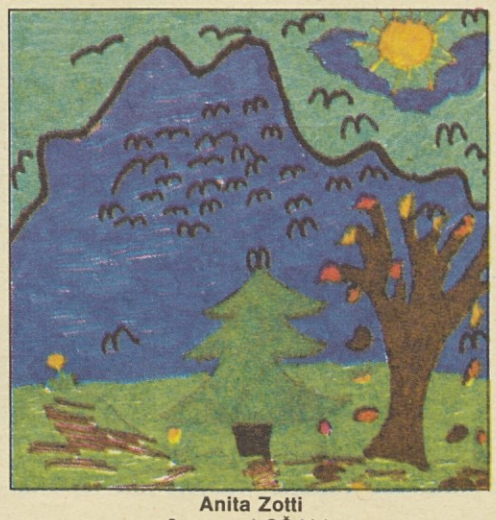

Anita Zotti
3. razred OŠ Vrh

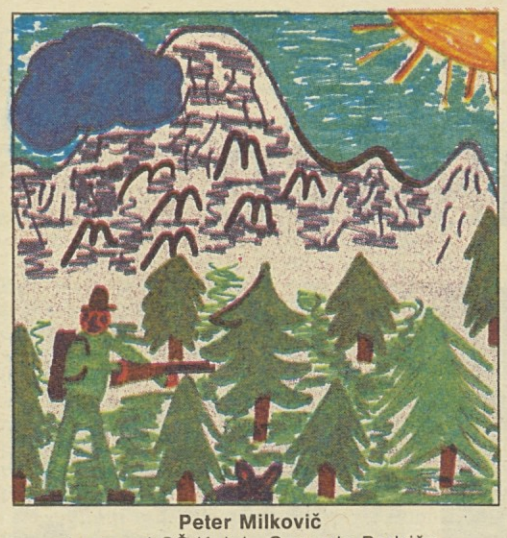

Peter Milkovič
4. razred OŠ Kajuh, Gropada-Padriče

Martin Turk
4. razred OŠ Finžgar, Trst

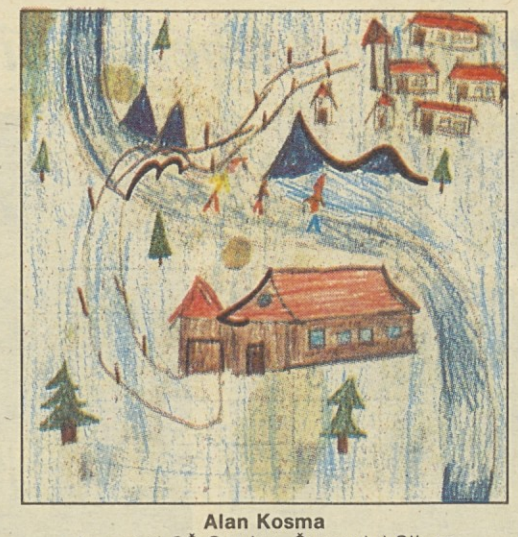

Alan Kosma
4. razred OŠ Gruden, Šempolaj-Slivno

Danijel Lovrečič
4. razred OŠ Gruden, Šempolaj-Slivno

Miki Mettulio
5. razred OŠ Finžgar, Trst

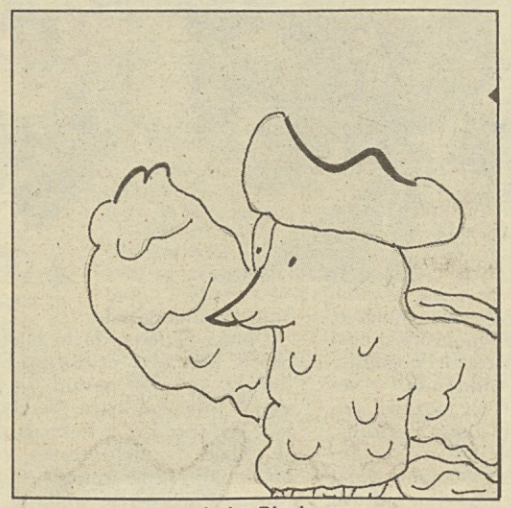

Luka Pieri
4. razred OŠ Župančič, Trst

Igor Kalc
4. razred OŠ Kajuh, Gropada-Padriče

Milena Udovič
3. razred OŠ Finžgar, Trst

Andraž Mermolja
3. razred OŠ Kajuh, Gropada-Padriče

Pamela Mozetič
3. razred OŠ Vrh

Vinko Bandelj
4. razred OŠ Župančič, Trst

Jan Gregori
2. razred OŠ Kajuh, Gropada-Padriče

Ksenja Brecelj
3. razred OŠ Finžgar, Trst

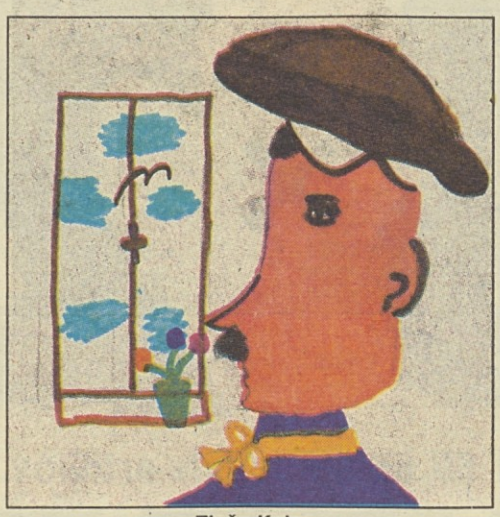

Tjaša Kalc
3. razred OŠ Kajuh, Gropada-Padriče

Sara Skuok
2. razred Dvojezične OŠ, Špeter

Jana Gruden
2. razred OŠ Župančič, Trst

Rado Šušteršič
4. razred OŠ Župančič, Trst

Uroš Grilanc
2. razred OŠ Gradnik, Repen

Anamarija Devetak
1. razred OŠ Vrh

David Vesnaver
3. razred OŠ Kajuh, Gropada-Padriče

svoje prispevke so nam še poslali

SARA ŽERJAL, 3. razred OŠ Boršt; BARBARA URSIC, 4. razred OŠ Župančič, Trst; SILVO DOUGAN, 2. razred OŠ Župančič, Trst; IZTOK GREGORI, 4. razred OŠ Župančič, Trst; DENIS MIZERIT, 4. razred OŠ Gradnik, Števerjan; DANIELE IOZZA, 3. razred OŠ Kajuh, Gropada-Padriče; DAMJAN GREGORI, 2. razred OŠ Kajuh, Gropada-Padriče; JAŠ GREGORI, 1. razred OŠ Kajuh, Gropada-Padriče; MARTINA GRGIČ, 1. in 2. razred OŠ Kajuh, Gropada-Padriče; ALEŠ BRCE, 1. razred OŠ Kajuh, Gropada-Padriče; LUANA BRETZEL, 3. razred OŠ Finžgar, Trst; ERIKA PIENIZ, 2. razred Dvojezične OŠ, Špeter; LUKA MARCHESI, 5. razred OŠ Finžgar, Trst; DEMITRIJ DEVETAK, 2. razred OŠ Vrh; IVANA LEGOVINI, 4. razred OŠ Finžgar, Trst; TJAŠA ROGELJA, 2. razred OŠ Župančič, Trst; GIOVANNI CARLIG, 2. razred Dvojezične OŠ, Špeter; VANESSA SPANU, 2. razred OŠ Šček, Nabrežina; ELENA PALCICH, 5. razred OŠ Kajuh, Gropada-Padriče; VALENTINA GALLI, 2. razred Dvojezične OŠ, Špeter; DEVAN JAGODIC, 4. razred OŠ Finžgar, Trst; TATJANA KOBAU, 2. razred OŠ Šček, Nabrežina; ALESSIO PINCIN, 2. razred OŠ Šček, Nabrežina; SABINA CARIS, 2. razred OŠ Župančič, Trst; ROBERTO LUNAZZI, 2. razred OŠ Župančič, Trst; ALEŠ ANTONIČ, 5. razred OŠ Kajuh, Gropada-Padriče; ALEX ZUPAN, 2. razred OŠ Župančič, Trst; TANJA GIUGOVAZ, 2. razred OŠ Župančič, Trst; MITJA ČERNIC, 1. razred OŠ Vrh; FRANCESCO VIVIANI, 3. razred OŠ Finžgar, Trst; ALJOŠA PACULINA, 4. razred OŠ Gruden, Šempolaj-Slivno; JOŽICA JERMAN, 4. razred OŠ Gruden, Šempolaj-Slivno; ALBERT REBULA, 4. razred OŠ Gruden, Šempolaj-Slivno; MARTINA BRISCECH, 4. razred OŠ Gruden, Šempolaj-Slivno; MOJCA KOVAČ, 2. razred SŠ Sv. Ciril in Metod, Trst; SAMO KOVAČ, 5. razred OŠ Župančič, Trst; TAMARA MIZERIT, 1. razred SŠ Trinko, Gorica; ERIKA KRALJIČ, 2. razred SŠ Gregorčič, Dolina; BREDA BUSINELLI, 2. razred OŠ Kokoravec, Zgonik; ELDA JERCOG, 3. razred SŠ Levstik, Prosek.

Obisk pri tibetanskih beguncih v Nepalu

Vklenjeni v kolo samsare

Ob spopadih med Tibetanci in kitajsko policijo so množični mediji v prejšnjih dneh spet posvetili pozornost Tibetu. Pred temi dogodki pa bi bralci v časopisih skoraj zaman iskali novice o tej državi, če izvzamemo petdeseto leto in kitajsko zasedbo ter ljudski upor iz leta 1959, beg duhovnega in posvetnega vodje Dalai Lame ter odhod beguncev. Do danes je na šest milijonov prebivalcev zapustilo Tibet okoli 100.000 ljudi, ki so se zatekli v Nepal, Indijo in Bhutan, manjši del pa si je poiskal zatočišče v Evropi in v Kanadi. Tudi če se izognemo kompleksnemu argumentiranju, s katerim se Tibet zavzema za neodvisnost, Peking pa poudarja njegovo pripadnost ozemlju LR Kitajske, ne moremo mimo dveh nasprotnih si dejstev, ki vklenjajo rešitev problema v kolo samsare (budistični krožni tok življenja).

S svojim posegom v Tibetu je Kitajska nasilno spremenila tok življenja narodu s starodavno in bogato kulturo, uničila in oropala je templje, pomorila duhovnike in veleposestnike, pa tudi kmete in pastirje.

Po drugi strani pa je Kitajska iztrgala Tibet iz njegove osamljenosti in »srednjega veka«, kar je nedvomno prispevalo k izboljšanju življenjskih pogojev prebivalstva.

Zaradi geografskega položaja in politične osamljenosti nobena vlada ni priznala Tibeta kot samostojno državo, pa čeprav sta Dalai Lama in njegovo spremstvo od leta 1949 obiskala marsikatero državo s potnimi listi, ki jih je izdala vlada v Lhasi. Po invaziji leta 1950 pa sta poziv tibetanske vlade Varnostnemu svetu OZN z vetom ustavili Velika Britanija in Indija, ki sta, paradoksalno, edini vzdrževali vsaj minimalne odnose z državo onkraj Himalaje.

Kitajski poseg v Tibetu, uničenje njegove kulture v imenu napredka in ideologije, je obsodbe vredno dejanje. Smrt nekaj desetin ljudi v zadnjih tednih seveda ne bo vrnila miru zatirani deželi, njihova žrtev pa lahko opozori svet na tibetansko tragedijo.

V tibetanskem jeziku »thasi takel« pomeni prijazen kraj. In to je ime, ki ga je majhna skupnost tibetanskih beguncev dala taborišču v bližini mesta Pokhara v zahodnem Nepalu. Begunci, ki jih je nekaj desetin, živijo v težavnih pogojih navzlic molitvenim zastavam, ki plapolajo na drogovih. Zdravstvene oskrbe ni, higienski pogoji omogočajo vsakovrstne bolezni, poleti je temperatura izredno visoka, pozimi pa pritisne hud mraz, vlaga je znatna vse leto in tuberkoloza, bolezen, ki so ji Tibetanci zelo izpostavljeni, zahteva veliko življenj.

Dolma Tsering, mlada ženska tridesetih let, skrbi skupno z ostalimi Tibetankami (pa tudi z Nepalkami, saj prebivalci Pokhare ne živijo v veliko boljših pogojih) za obrtniško delavnico, v kateri tkejo barvite preproge po starodavnih vzorcih. Vse ženske pa zasebno še predejo volno in pletejo pokrivala, šale in rokavice, ki jih skušajo prodati redkim in občasnim gostom hotelov v Pokhari. Od tod se namreč vijejo poti za himalajske osemtisočake in begunci so po teh poteh, prek gorskih prelazov, pribežali iz Tibeta v Nepal.

Koliba, v kateri Dolma živi z očetom, materjo in otroci, je nekoliko manj pusta od ostalih, en vogal sobe je posvetila svetim podobam, pod njimi pa so posodice s posvečeno vodo, ki jo menjujejo vsak dan, in molitvena kolesa, ki jih vrtijo med molitvijo. V kratkem jih bo obiskal tudi neki lama, ki bo ves dan v hiši in bo v zameno za skromno miloščino in majhen prigrizek molil za sorodnika, ki leži bolan nekje v Indiji. Njegova nepretrgana molitev bo skoraj zakulisni napev Dolmini pripovedi v razumljivi, pa čeprav okorni angleščini.

Njena pripoved se ne razlikuje od pripovedi drugih Tibetancev. Dolma govori o življenju v Tibetu pred vdorom Kitajske in pred uporom in begom Dalai Lame leta 1959, pripoveduje o neorganiziranem bežanju, o sorodnikih, ki so jih ubili Kitajci ali pa napori in nemogoče življenjske razmere, pove o težavnem življenju v taboriščih, zlasti tistih, ki so v neusmiljenem podnebju južne Indije. Dolmina mati pa medtem pripravlja tibetanski čaj, neke vrste mešanico čaja, soli in masla, ki ima okus po juhi s slabo zabelo.

Dolma je z marsikaterega vidika aktivistka. Kot vsi tibetanski begunci prosi za gmotno pomoč, vendar ne samo zase pač pa za svoje ljudstvo. Govori o možnosti »ekonomsko uspešnega« posinovljanja otrok, ki obiskujejo tibetanske šole v Dharamsali v severni Indiji, namiguje na možnost odkupa tepihov, ki jih tkejo zadruge, predvsem pa pripoveduje o tibetanskih delegacijah, ki so v imenu Dalai Lame obiskale Tibet, povzema njihova poročila o razrušenih samostanih, o pokitajčevanju države, o oskrunjenih svetinjah.

Nenadoma se utrga oblak, dež zabobni na pločevinastih strehah in Dolmin najmanjši sin zajoče. Ob posegu babice pa se kmalu pomiri in pripoved lahko nadaljuje.

Dolma razlaga, da bi lahko odšla v Švico, kjer živi približno 1.500 Tibetancev, ki so se naselili tamkaj s pomočjo Rdečega križa. Vendar ni hotela v Evropo, ker v Pokhari pozimi, ko se oblaki dvignejo visoko, vsaj občasno lahko vidi vrhove Anapurne in Macha Pucare ter ve, da je za tistimi gorami njena domovina.

»Nekega dne se bo Dalai Lama vrnil v Lhaso. To bo znak za vrnitev - navdušeno konča svojo pripoved - in spet bomo lahko srečno živeli«. Zunaj medtem še dežuje, zemlja se je spremenila v blato. Tedaj priteče, vsa premočena, najstarejša hčerka, ki po hitrem pozdravu prisotnim navdušeno nekaj pripoveduje. Babica se zadovoljna zasmeje, Dolma pa jo objame in pojasni, kaj se je zgodilo. Nemška turista sta obiskala trgovino taborišča ter sta kupila tepih za 30 dolarjev in šal za 5. Tisti tepih pa je stal tkalije dva tedna dela.

Zunaj dežuje še bolj močno, čaj pa je vse bolj grenak.

Na slikah: notranjost Dolmine kolibe (levo in v sredi) in pogled na taborišče Tashi takel (desno).

SERGIO FERRARI

PONUDBA VELJA DO 2. NOVEMBRA

Vzameš 3 × Plačaš 2

Nekateri izmed 50 kakovostnih artiklov v ponudbi

Domače surovo maslo 250 g
3 zavojčki namesto 6510 lir
4340 lir (5786 lir kg)

Rezine »STARLETTE« x 10 200 g
3 zavojčki namesto 5340 lir
3560 lir (5933 lir kg)

Wurstel »SERVELADE« x 2 180 g
3 konf. namesto 5340 lir
3560 lir (6593 lir kg)

Zelenjavna juha »VALLE DEGLI ORTI« 450 g
3 vrečke namesto 6540 lir
4360 lir (3230 lir kg)

Crackers »SPIGHE« slani 700 g
3 konf. namesto 6540 lir
4360 lir (2076 lir kg)

Moka »COOP« 00 1 kg
3 vrečke namesto 2550 lir
1700 lir (566 lir kg)

Jajčne testenine »TOMADINI« 250 g
3 vrečke namesto 2970 lir
1980 lir (2640 lir kg)

Biskvit »BARILLA« bombolone x 8
kakav 320 g - zavojčki namesto 8940 lir
5960 lir (6208 lir kg)

Gazirana miner. voda »GUIZZA«
PET 1,5 l - 3 plastenke namesto 1170 lir
780 lir (173 lir l)

Kava »PRESTIGIO« 250 g
3 vrečke namesto 8040 lir
5360 lir (7147 lir kg)

Detergent »VIM amoniacal« tekoči 1 l
3 posode namesto 7440 lir
4960 lir (1653 lir l)

Šampon »GARNIER« Baby neutro
300 g - 3 stekl. namesto 7440 lir
4960 lir (5511 lir kg)

Olivno olje extravergine »SAGRA«
1 l - 3 pločevinke namesto 18450 lir
12.300 lir (4100 lir l)

Paradižnikova mezga »S. ROSA«
700 g - 3 pločevinke namesto 3540 lir
2360 lir (1685 lir kg)

coop

Consumatori - Potrošniki

filmi na tv zaslonu

kinoatelje

DONNA FLOR E I SUOI DUE MARITI — Dona Flor y sous dois maridos — Gospa Flor in njena dva soproga, Brazilija 1977.

Režija: Bruno Barreto. Igrajo: Sonia Braga, José Wilker, Mauro Mendonca, Dinorah Brillanti.

Drevi, 23. oktobra, ob 22. uri, na Odeon.

Šarmantna vdova, ki ji umre med divjim plesanjem na Bahijskem pustu razboriti mož (prekaljeni kvartopirec in ženskar), se vdrugič poroči z mirnim in dolgočasnim farmacistom. Novi soprog seveda ne zna in ne more zadovoljiti »zahtevne« Done Flor, ki se nepotešena preobrača v postelji in vzdihuje po pokojnem možu...

Do tod nič nenavadnega, ko ne bi surrealistično navdahnjena domišljija Jorgea Amada (avtorja literarne predloge) predvidevala nepričakovanega razpleta in sicer čudežne pojave umrlega moža, ki v »goli« podobi prikazni prihaja ponoči tolažit nekdanjo ženo.

Ljubitelji brazilskega filma bodo zaman iskali v tej barviti in sočni komediji družbenokritično ost ali polemičnost, ki sta značilni za angažirano filmsko gibanje Cinema novo, po drugi strani pa je to več kot zgolj komercialna telenovela. Mladi Barreto je pač pri tej duhoviti filmski priredbi znanega romana Jorgea Amada suvereno ubral register ironije in razposajenosti .

POTOVANJE MLADEGA SKLADATELJA — Achalgazrda kompozitoris mogzauroba - Putčestvie molodogo kompozitora, SZ 1985.

Režija: Georgi Šengelaja. Igrajo: Gija Peradse, Lewan Abašidse, Surab Kipišidse.

Drevi, 23. oktobra, ob 22.25, RTV Ljubljana.

Znani gruzijski režiser Georgi Šengelaja je postavil svojo romantično in pustolovsko zgodbo v leto 1907, v burno obdobje, ko se je imperij velike carske Rusije zelo majal in rušil pod udarci vsakovrstnih revolucionarnih grupacij in številnih nacionalno-verskih ločin. Nežni in sanjaški glasbenik je izbral prav ta nevarni in negotovi čas za svoje popotovanje po rodni Georgiji, da bi zbral čimveč ljudskih pesmi. Na svoji poti naleti improvizirani etnomuzikolog na dobre in zlobne ljudi, na začudenje in nerazumevanje naivnih kmetičev zaradi svoje sofisticirane in »zlodjeve« aparature (stari gramofon za snemanje starodavnih pesmi), na simpatijo, a tudi odprto sovražnost oblasti, ki ga sumijo vohunstva... Res ubrano se spajajo v tem malem filmskem biserčku prefinjena režija, mehkobna in sugestivna fotografija ter značilno duhovita igra odličnih gruzinjskih karakteristov, še posebej nadvse simpatičnega spremljevalca in pomočnika mladega komponista.

IL CIRCO — The Circus, ZDA 1928.

Režija in scenarij: Charles Chaplin. Igrajo: Charles Chaplin, Merna Kennedy, Allan Garcia, Harry Crocker.

V soboto, 24. oktobra, ob 20.30, RAI 3.

»Charlie Chaplin je živ in dobro se mu godi« takšen je naslov ciklusa, ki že več tednov ponovno predlaga na RAI 3 najlepše filme nepozabnega pesnika s klobukom, palico in... filmsko kamero. Cirkus predstavlja nekakšen zenit in najčistejšo esenco Chaplinovega filmskega in poetičnega sveta. Prav v tem filmu namreč, kjer je hkrati režiser, scenarist, avtor glasbe in glavni protagonist, Charlot sintetizira izredno komično, satirično, a tudi nežno, ganljivo in dramatično vse etape, svetle in temačne, svoje umetniške poti, ki se je začela prav v... cirkusu.

LA ROSA PURPUREA DEL CAIRO — The Purple Rose of Cairo — Škrlatna roža iz Kaira, ZDA 1984.

Režija: Woody Allen. Igrajo: Mia Farrow, Jeff Daniel, Danny Aiello.

V ponedeljek, 26. oktobra, ob 20.30, Italia 1.

Prav gotovo je to biserček Allenove ustvarjalnosti, ki se prvič pojavlja na televizijskem ekranu. Zgodbica se dogaja v težkih letih depresije in grozeče brezposelnosti. Mali ljudje bežijo pred neusmiljeno resničnostjo in se množično zatekajo v kinodvorane. Sem jih vabijo najrazličnejši eksotični filmi, ki vsakogar prenašajo v brezskrben svet, kjer ni pomanjkanja. Tako se uboga natakarica (Mia Farrow) zaljubi v film Škrlatna roža iz Kaira in v njegovega junaka.

Namišljenemu filmu pa odgovarjajo tudi prizori iz »resničnih« filmov slavne dvojice Fred Astaire in Ginger Rogers, prava junaka tedanjih težkih časov.

Woody Allen, v tem filmu samo režiser, je iz obdobja tridesetih let izluščil pravljico, v kateri se fikcija, domišljija, svet na celuloidu preliva v resničnost življenja, in narobe. Sanje stopajo s protagonistko po cesti, utelešene v junaku Škrlatne rože, njo tudi zanese v blesteč filmski svet. Tako pa ne gre! Beg junakov s platna povzroči preplah v Hollywoodu. Razmerju gledalka - junak se pridruži še igralec - junakov »avtor«. Takle trikotnik pa najbolje označuje strukturo in vsebino filma.

Čar tega nežnega "bombončka" je v rahlem igranju z elementi fikcije, resničnosti in filmske zgodovine.

TRAMVAJ - POŽELENJE — A Streetcar Named Desire — ZDA 1951.

Režija: Elia Kazan. Igrajo: Vivien Leigh, Marlon Brando, Kim Hunter, Karl Malden.

V sredo, 28. oktobra, ob 20.05, RTV Ljubljana.

Film izredno čustvenega naboja je bil posnet po istoimenski drami Tennesseja Williamsa. Režiser Elia Kazan se je po raznih poskusih prirejanja odločil za skorajšnji prepis odrskega teksta in ustvaril delo, ki je poleg velikega uspeha pri publiki bilo deležno toče oskarjev.

Film se med dramo in melodramo spleta okoli težkega bivanjskega trenutka mlade vdove Blanche Du Bois, ki se priseli k sestri na ameriški jug, v francoska četrt New Orleansa, kjer vladajo revščina, stiska, umazanija. Stella, Blanchina sestra, živi z brutalnežem, od katerega mora večkrat bežati k sosedom. Blanche sprejme zadovoljno vdana dvoumno razmerje do sestre in njenega moža. Ustvari se malodramatski trikotnik, ki je nabit s tragiko usode vsakega izmed treh. Poželenje je tramvaj, ki se nikdar ne ustavi, da bi te počakal, nekaj te sili, da ga loviš, stopaš nanj, pa čeprav to drago plačaš.

Vivien Leigh je za ta film prejela drugi oskar (prvega za *V vrtincu),* mladi Marlon Brando pa si je s svojo vlogo zagotovil le sloves nasilneža, ki se ga zlepa ni otresel.

Pripravlja:
Boris Devetak

Nove plošče

ELTON JOHN - Live In Australia With The Melbourne Simphony Orchestra LP

Kaj bi svet brez Eltona Johna? Seveda se samo šalim, a pritlikavi Elton je kljub vsemu eden največjih pop zvezdnikov tega trenutka in se tega tudi dobro zaveda. Kot velik glasbeni mojster in ustvarjalec ni menda nikdar razočaral svojih fansov, ki so se med drugim vedno v polnem številu odzvali njegovim megalomanskim in hkrati fantastičnim koncertom.

Tudi tokrat je Elton John obnovil nekaj starega repertoarja, ki ga ima še vedno dovolj, in je v albumu obravnaval pretežno stare hite kot so, recimo *Sorry Seems To Be The Hardest Word, Candle In The Wind, Tonight* itd. itd. Pri zadnjem trudu mu je priskočil na pomoč nič manj kot sam Simfonični orkester iz Melbourna in ga zvesto spremljal s priredbami dveh velikih glasbenih strokovnjakov - Paula Buckmasterja in Jamesa Newtona Howarda. V čarobni krog je Elton pritegnil tudi nadvse prisrčno občinstvo, ki mu je sledilo na turneji po Avstraliji, skoraj vedno v polnem številu. In tako je tudi Novi svet lahko spoznal legendarnega Eltona Johna, ki je še enkrat dokazal vse svoje pop znanje v petju in glasbi.

Ostale pesmi albuma so: *Sixty Years, I Need You To Turn To, Greatest Discovery, The King Must*

Die, Take Me To The Pilot, Tiny Dancer, Have Mercy On The Criminal, Madman Across The Water, Candle In The Wind, Burn Down The Mission, Your Song, Don't Let The Sun Go Down On Me.

Glasovnica za Vročih 10

Ime in priimek: .....

Naslov: .....

Glasujem za: .....

Moj predlog: .....

Bralci Primorskega dnevnika ali Primorskih novic na Tržaškem in Goriškem naj pošljejo glasovnice na naslov: Primorski dnevnik, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst; bralci obeh časopisov v Sloveniji pa na naslov: Primorske novice, OF 12, 66000 Koper. Vsi naj pripišejo oznako »Vročih 10«.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1

7.15 Inf. oddaja: Uno Mattina
9.35 Nanizanka: Storie della prateria
10.30 Dnevnik
10.40 Rubrika: Okrog nas
11.30 Nad.: La valle dei pioppi
12.00 Dnevnik - kratke vesti
12.05 Variete: Pronto... è la Rai?
13.30 Dnevnik
14.00 Pronto... è la Rai? (2. del)
14.15 Dokumentarec: Quarkov svet
15.00 Izobr. oddaja: Okno v svet
16.00 Risanki: Biskitts, L'amico Gipsy
18.00 Dnevnik
18.05 Variete: Ieri, Goggi, domani
19.40 Almanah, vreme in dnevnik
20.30 Film: Ufficiale e gentiluomo (dram., ZDA 1982, r. Taylor Hackford, i. Richard Gere, Debra Winger, David Keith, 1. del)
22.00 Dnevnik
22.10 Film: Ufficiale e gentiluomo (2. del), ob koncu komentar in pogovor s protagonisti
24.00 Dnevnik - zadnje vesti
0.15 Dok.: Bodočnost prirodopisa
0.35 Šport: SP v gimnastiki (prenos iz Rotterdama)

RAI 2

11.05 Dok.: Kemija v laboratoriju
11.30 Risanka: Mostri in concerto
11.55 Variete: Mezzogiorno è...
13.00 Dnevnik - ob trinajstih
13.25 Dnevnik - šport
13.30 Mezzogiorno è... (2. del)
13.40 Nad.: Quando si ama
14.30 Dnevnik - kratke vesti
14.35 Nanizanka: Miss Marple
15.25 Film: Harlem (dram., It. 1943, r. Carmine Gallone, i. Elisa Cegani, Massimo Girotti)
16.55 Rubrika: Iz parlamenta
17.00 Dnevnik - kratke vesti
17.05 Nanizanka: Orient-Express
18.05 Nan.: In due si ama meglio
18.30 Dnevnik - šport
18.45 Nan.: Le strade di San Francisco
19.35 Vreme, dnevnik in športne vesti
20.30 Kviz: Giallo - La tua impronta del venerdì (vodi Enzo Tortora)
22.15 Dnevnik - nocoj
22.45 Nanizanka: Investigatori D'Italia
23.45 Dnevnik - zadnje vesti
24.00 Nočni film: L'inferno è per gli eroi (vojni, 1962, r. Don Siegel, i. Steve McQueen, Bobby Darin)

RAI 3

12.00 Dokumentarna oddaja: Meridiana - Srečanje z zgodovino med preteklostjo in sedanjostjo
14.00 Dok.: Kako preživeti danes
14.30 Variete: Jeans 2 (vodita Simonetta Zauli in Fabio Fazio)
16.05 Športna oddaja: Fuori campo
17.30 Športni dnevnik: Derby
17.45 Dokumentarna oddaja: Geo (pripravil Folco Quilici)
18.30 Nanizanka: La famiglia Brady
19.00 Vreme in dnevnik
19.20 Deželne vesti
19.35 Glasbena oddaja: Pokerconcerto
20.05 Izobraževalna oddaja: Pogovori o preventivnem zdravljenju - Kako paziti na srce
20.30 Film: Ultimo tango a Zagarolo (kom., 1973, r. Nando Cicero, i. Franco Franchi, Gina Rovere, Franca Valeri)
22.10 Dnevnik
22.20 Variete: Sentimental
23.20 Aktualno: Curzio Malaparte - ob 30. obletnici smrti
0.20 Dnevnik - zadnje vesti
0.35 Deželne vesti

RTV Ljubljana

10.00 TV mozaik. Tednik
11.00 Dokumentarec meseca
11.40 Matineja. Nadaljevanka: Z mojimi vročimi solzami (pon.)
15.40 Videostrani
15.55 TV mozaik. Tednik (pon.)
16.55 Dokumentarec: Svet na zaslonu
17.35 Otroška oddaja: Vukov kotiček (8. del)
17.50 Nadaljevanka: Dr. Who - Maščevanje pločevincev (12. del)
18.15 Izobraževalna oddaja: Pred izbiro poklica - Poklici v papirni industriji
18.45 Risanka, nato Obzornik
19.25 Zrno in vremenska napoved
19.30 Dnevnik
20.05 Nadaljevanka: Sever in Jug (5. del)
21.00 Dokumentarec: Zakon ljubezni (7. del)
21.40 Rezerviran čas
22.10 Dnevnik
22.25 Gruzinski film: Potovanje mladega skladatelja (dram., SZ 1984, r. Georgi Shendelaya, i. Giya Paredze, Levan Abashize)

TV Koper

14.00 TVD Novice
14.10 Nadaljevanka: Veronica
15.00 Nadaljevanka: Il conte di Montecristo (2.del)
16.30 Otroški spored
18.00 Nadaljevanka: Vite rubate
19.00 Odprta meja

Danes v Odprti meji med drugim:

GORICA — Z deželnega posveta o urbanistiki
TRST — Začetek abonmajske sezone Glasbene matice
TRST — Prva razstava sezone '87-88 v TK Galeriji
MARIBOR — SSG na Borštnikovem srečanju s Cankarjevim Za narodov blagor

19.30 TVD Stičišče in Mesto danes
20.00 Nanizanka: Mary Hartman
20.25 TVD Novice
20.30 Glasbena oddaja: Glasbena noč z dir. Zubinom Mehto (4. del)
22.00 TVD Vsedanes
22.15 Balet: Vrag v vasi (2. del)
22.50 Dokumentarec

CANALE 5

7.00 Rubrika: Dobro jutro, Italija
7.20 Risanke
8.10 Rubriki: News, 8.30 Pogovori
9.30 Nadaljevanka: General Hospital
10.30 Kvizi: Cantando cantando, 11.15 Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.45 Il pranzo è servito
13.30 Nad.: Sentieri
14.30 Kviz: Fantasia
15.00 Film: La casa dei sette falchi (krim., ZDA 1959, r. R. Thorpe, i. Robert Taylor, Nicole Maurey)
17.00 Nanizanka: Alice
17.30 Kviz: Doppio slalom
18.00 Variete: Ciao Enrica
18.10 Nan.: Super Vicky
20.00 Kviz: Tra moglie e marito
20.30 Variete: Festival
23.15 Variete: Maurizio Costanzo show - Night
0.30 Filmska rubrika: Première
0.40 Nanizanki: Gli intoccabili, 1.40 Bonanza

RETEQUATTRO

8.30 Nanizanka: La grande vallata
9.15 Film: La certosa di Parma - Ombra del patibolo (dram., Fr. 1947, r. Christian Jacque, i. Gerard Philippe)
11.00 Nanizanke: Strega per amore, 11.30 Giorno per giorno, 12.00 La piccola grande Nell, 12.30 Vicini troppo vicini
13.00 Otroška oddaja: Ciao ciao, vmes risanke Sandy, George, Mini Pony
14.30 Nadaljevanki: La valle dei pini, 15.30 Così gira il mondo, 16.15 Aspettando il domani, 17.15 Febbre d'amore
18.15 Kviza: C'est la vie, 18.45 Gioco delle coppie
19.30 Nanizanke: Quincy, 20.30 Colombo, 22.20 Spencer
23.45 Film: Non drammatizziamo... è solo questione di corna (kom., Fr.-It. 1970, r. Francois Truffaut, i. Jean-Pierre Leaud, Claude Jade)
0.40 Nanizanki: La legge di McLain, 1.30 Il Santo

ITALIA 1

8.30 Nanizanke: L'uomo da sei milioni di dollari, 9.30 Wonder Woman, 10.30 Tarzan, 11.30 Cannon, 12.30 Charlie's Angels
13.25 Variete: Smile
13.35 Nanizanka: Arnold
14.20 Glasbena oddaja: Deejay Television
15.05 Nanizanka: La famiglia Addams
15.30 Otroška oddaja: Bim Bum Bam, vmes risanke Memole, Pollyanna, Holly e Benji, Jem
18.00 Nan.: Star Trek, 19.00 Starsky e Hutch, 20.00 Teneramente Licia
20.30 Film: Fury (srh., ZDA 1978, r. Brian De Palma, i. Kirk Douglas, John Cassavetes)
22.50 Športna rubrika: A tutto campo
23.50 Rubrika: Grand Prix
0.50 Nanizanke: La strana coppia, 1.20 Signori e signore buonasera, 1.50 Ai confini della realtà

TELEPADOVA

13.30 Risanke
14.15 Nadaljevanki: Ai confini della notte, 15.00 Signore e padrone
16.30 Risanke
17.30 Nanizanka: I ragazzi del sabato sera
18.00 Risanke
19.30 Nanizanka: Baretta
20.30 Film: Vacanze d'estate (kom., It. 1985, r. Nini Grassia, i. Bombolo, Patrizia Pellegrino)
22.20 Nanizanki: Gioco di coppie, 22.45 Storie di donne
23.50 Film: La vendetta di Jack lo squartatore (krim., VB 1958, r. Robert S. Baker, i. Lee Patterson)
1.30 Nanizanka: Ispettore Maggie

TELEFRIULI

13.00 Nanizanka: Bigfoot e il ragazzo selvaggio
13.30 Nad.: Amor gitano
14.30 Risanka: Sampei
15.00 Nanizanka: Bigfoot e il ragazzo selvaggio
16.30 Glasb. odd.: Music box
17.45 Dokumentarec: Nekoč je bila oblast
19.00 Dnevnik
19.30 Dan za dnem
20.00 Rubrika: Zelena dežela
20.30 Športna rubrika
22.00 Nanizanka: Sherlock Holmes
22.30 Dnevnik
23.00 Dan za dnem
0.30 Informativna oddaja: News dal mondo

TELEQUATTRO

(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dogodki in odmevi

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše: koledarček; 7.40 Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Na goriškem valu; 8.40 Almanah; 10.00 Pregled deželnega tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Petkov zbornik: Umetnost in kultura, nato Še enkrat film; 12.30 Pogovor z ustvarjalci: Iz tišine glas; 13.20 Cecilijanka 1986: moški zbor Štmaver, Sovodenjska dekleta in Fantje izpod Grmade; 13.40 Skice; 14.10 Otroški kotiček: Po svetu z raketo;15.00 Bralni roman: Pod svobodnim soncem; 15.10 Zbornik, nato V filmskem svetu; 16.00 O slovenskih ljudskih pravljicah; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturni dogodki.

LJUBLJANA

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 4.30 Jutranjik; 8.05 Radijska šola; 8.35 Mladina poje; 9.05 Glasba; 11.05 Glasbena oddaja: Weber, Bloch, Respighi; 12.10 Pod domačo marelo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Glasbena tradicija; 13.30 Melodije; 14.05 Govorimo angleško; 14.35 Mozaik; 14.50 Človek in zdravje; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Glasba; 16.00 Vrtiljak želja; 17.00 V studiu; 18.00 Ansambel Milana Križana; 18.15 Kino; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Pojemo in godemo; 20.00 Mladi mostovi; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Morje in pomorščaki.

RADIO KOPER (slovenski program)

13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Za dobro jutro; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vremenska napoved in prometni servis; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled dnevnega tiska; 8.00 Prenos Radia Ljubljana; 13.00 Mladi val Radia Koper; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.30 Aktualno; 18.00 Dance parade; 18.35 Popevke po telefonu; 19.00 Prenos Radia Ljubljana.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba, vmes vremenska napoved; 7.00 Dobro jutro; 8.00 Prisrčno vaši; 8.40 Po vašem izboru; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Na prvi strani; 10.35 Vstop prost; 11.00 Jezikovni pogovori; 11.15 Turistični napotki; 11.40 Popevka tedna; 12.00 Glasba po željah; 14.30 Glasba; 15.00 O kulturi in umetnosti; 15.45 Sintonizirani; 17.00 Bubbling; 17.33 Blitz music; 18.33 Glasba; 19.00 Operetne arije; 20.00 Nočni spored.

RADIO OPČINE

10.00 Za vsakogar nekaj, nato Glasba za vse okuse; 19.00 V svetu fantazije; 20.00 Mixe Time; 20.30 Nočni val, nato do jutra Nočni glasbeni spored.

Marsikdaj prepočasno izvajanje deželnih zakonov

Urbanisti iz vse dežele o načrtovanju teritorija

Urbanisti iz naše dežele so zadovoljni, ker je Deželna uprava Furlanije-Julijske krajine bila prva v Italiji, ki si je že nekaj let po ustanovitvi, že leta 1968 dala prvi urbanistični zakon, ki so mu v kasnejših letih, tudi v zadnjem času, sledili drugi, sila pomembni. S tem si je Furlanija-Julijska krajina pridobila prvo mesto v Italiji. Tudi zaradi tega, ker so našim zakonodajalcem bile pred očmi izkušnje v nekaterih sosednih državah Srednje Evrope.

Vendar pa pozitivnim zakonom naše Dežele o urbanistični ureditvi teritorija, regulacijskih načrtih, zaščiti okolja, ureditvi voda in drugim ni vedno sledilo pozitivno in hitro izvajanje teh zakonov. To pa zaradi prepočasnosti deželne birokracije. Zaradi tega se morajo v deželnih uradih otresti takega pojmovanja in pospešiti aplikacijske postopke.

To so zahtevali urbanisti, arhitekti in drugi strokovnjaki, ki so v teh dneh zbrani na goriškem gradu. Tu se je včeraj pričel posvet o urbanistični ureditvi teritorija, ki ga je priredila deželna sekcija Italijanskega inštituta za urbanistiko INU. Gre za prvi tak posvet, kot je povedal tudi vsedržavni predsednik INU Edoardo Salzano. Podobne, ki bodo sicer segali tudi na druga področja urbanistike, bodo v kratkem priredili v drugih krajih. Najprej v Cagliariju in Neaplju. Konec prihodnjega leta pa naj bi bil vsedržavni kongres INU, na katerem bi urbanisti dali koristne napotke zakodojalcem.

Na uvodnem delu posveta smo poleg pozdrava goriškega župana Scarana in predsednika prve svetovalske komisije v deželnem svetu Ciutija poslušali tudi predsednika deželne vlade Biasuttija. Povedal je, da je naša Dežela vedno posvečala precej pažnje tem vprašanjem tudi zaradi tega, ker se je sredi prejšnjega desetletja znašla v vrtincu potresa. Lahko je bilo takrat urbanistom na novo začrtati urbanistično ureditev precejšnjega dela naše dežele.

Na včerajšnjem dopoldanskem in popoldanskem delu zasedanja so urbanisti in tehniki na tem področju govorili o ureditvi ter ohranitvi naravnih lepot, o ureditvi voda, o načrtovanju v prevozih, o deželnem urbanističnem načrtu nasploh. Razprava se bo nadaljevala danes zjutraj in popoldne. V soboto pa bo občni zbor deželne sekcije INU. Na včerajšnjih zasedanjih so prišla v ospredje prav vprašanja odnosa med uporabniki in deželno birokracijo. Marsikdaj prepočastnost birokratskega aparata privede do tega, da je izvajanje zakona že prepozno, so povedali poročevalci. Zaradi tega si nadejajo, da bo deželni birokratski aparat spremenil miselnost in tudi način dela.

Posvet se vrši v grajski dvorani na gradu. V dvorani deželnih stanov in drugih manjših sobah pa je odprta razstava dokumentov o načrtovanju v naši deželi. Poleg sodobnih dokumentov so razstavljeni tudi nekateri načrti Gorice iz prve polovice prejšnjega stoletja. Razstava bo odprta mesec dni.

Goriški upokojenci na Koroškem

Goriški slovenski upokojenci so bili prejšnjo nedeljo na Koroškem. V Št. Jakob v Rožu jih je povabilo tamkajšnje društvo upokojencev. Poln avtobus Goričanov se je odzval vabilu. Vreme sicer ni bilo najboljše, saj je na Koroškem že bil mraz, vrhovi so že bili pobeljeni s snegom. Dobro so se počutili na kosilu v slovenski gostilni v neki sosedni vasi.

Na prireditvi, ki je bila v farni dvorani v Št. Jakobu v Rožu, so peli goriški pevci-upokojenci, moški zbor upokojencev z Jesenic, zbor iz Šentjakoba, kvartet deklet Podjuna ter glasbena skupina Vižarji iz Obirja. Na sporedu so bili tudi govori in pozdravi. V imenu Goričanov je udeležence pozdravil predsednik goriškega društva Miladin Černe. Na srečanju so bili tudi zastopniki tržaškega društva slovenskih upokojencev.

MLADINSKI KROŽEK GORICA

prireja

mladinski ples

jutri, 24. oktobra, v Kulturnem domu v Gorici.

Ne pozabite si priskrbeti izkaznice!

RADIO VAL GORICA

oddaja od danes dalje na frekvenci

101 MHz

vsak dan od 15. do 21. ure

Tečaj jamarstva v Foglianu

Speleologija pridobiva v zadnjem času na Goriškem čedalje več privržencev. Po uspelem jamarskem tečaju Kraških krtov, ki se je zaključil pred kratkim, prireja podobno pobudo društvo za raziskovanje Krasa A. F. Lindner s sedežem v Foglianu. Tečaj jamarstva se bo pričel 3. novembra na sedežu v Ul. Filzi 5 v Foglianu, trajal pa bo do 30. novembra. Predvidena so teoretična predavanja in spusti v nekatere kraške jame. Prijave zbira, med drugimi, tudi Silvan Lakovič v Doberdobu (tel. 78076).

Boni proste cone le do 31. oktobra

Veljavnost letošnjih bencinskih bonov goriške proste cone nepreklicno zapade 31. oktobra. Zaradi tega Trgovinska zbornica opozarja vse uporabnike, da jih morajo do tega datuma izročiti črpalkarjem. To je sicer že ustaljena praksa. Seveda bodo avtomobilisti lahko dobili pri črpalkarjih bencin tudi kasneje, vendar pa bone bodo morali izročiti že prej.

V Novi Gorici razprava o stikih čez mejo

V marsikaterem oziru stiki zelo dobri marsikje pa teh ni in noče biti

Člani komisije Občinske skupščine Nove Gorice za stike z zamejstvom, so na seji v sredo razčlenili gibanje in novosti pri sodelovanju med obmejnimi območji Jugoslavije in Italije na Goriškem. Najbolj vzorno poteka sodelovanje med Novo Gorico in občino San Vendemiano, dobro s slovenskimi občinami Doberdob, Sovodnje in Števerjan, pri stikih z Gorico pa ugotavljajo razne zamude. Tako mešani komisiji za sodelovanje na področju okolja in prostora in na področju kulture in drugih dejavnosti, še nista sprejeli svojega delovnega programa, čeprav je rok za to že minil. Bolj dejavna je mešana komisija za gospodarsko sodelovanje med Novo Gorico in Gorico. Na seji je bilo rečeno, da se bosta morali pred novim letom sestati delegaciji obeh sosednjih mest oziroma občin, da bi se dogovorili o nadaljnjem sodelovanju. Opozorili so nadalje na primer Pokrajinske uprave v Gorici, ki je prek svojega predsednika predlagala obnovitev sodelovanja z Novo Gorico, pozneje pa za to ni več pokazala zanimanja.

V razpravi so člani komisije sprejeli informacijo o dogovarjanju za tesnejše sodelovanje med šolami v Novi Gorici in Gorici. Menijo, da bodo v krajšem času lahko zagovotili stike med novogoriškimi šolami ter šolami s slovenskim in italijanskim jezikom v Gorici. Pri omenjenih pogovorih o sodelovanju aktivno sodeluje tudi šolski skrbnik v Gorici dr. Leotta.

Na seji so sklenili, da bodo pristojnim občinskim organom predložili v pretres in sklepanje problematiko načrtovane gradnje jezu na Soči blizu Podgore oziroma Ločnika, ki bi služil za namakanje tamkajšnjih kmetijskih zemljišč. Kaže, da so stališča pristojnih jugoslovanskih in italijanskih organov do tega projekta različna in se med seboj celo izključujejo, tako da najbrž ni pričakovati skorajšnjega začetka gradnje omenjenega vodnega zbiralnika. Zlasti v Solkanu se namreč boje, da bi akumulacija na italijanski strani dvignila gladino Soče, tako, da bi bilo okolje vzdolž reke spremenjeno in popačeno. Seveda pa bodo o spornem projektu, ki sicer izhaja iz osimskih sporazumov, še razpravljali v okviru mešane jugoslovansko-italijanske komisije za vodna vprašanja.

Živahna in prizadeta je bila razprava o gradnji tako imenovanih osimskih cest. Člani komisije so opozorili, da bi morali z gradnjo teh prometnic, po tolikih zagotovilih in izjavah predstavnikov Slovenije in Jugoslavije, tudi čimprej začeti. Menda je že ustanovljena jugoslovansko-italijanska mešana komisija za gradnjo osimskih cest, odobren tudi finančni prispevek Italije, le Jugoslavija še ni sprejela dokumenta o načinu zbiranja domačih sredstev za gradnjo. Zdaj pričakujejo, da bo tudi ta ovira odpravljena do 24. novembra, ko naj bi predsednik jugoslovanske vlade Branko Mikulić prispel na uradni obisk v Rim. Predsednik novogoriške Občine Danilo Bašin je na seji komisije za stike z zamejstvom dejal, da so na območju od Vrtojbe do vasi Selo pripravljeni na začetek gradnje, »ki bi se lahko začela že jutri«.

MARJAN DROBEŽ

Dežurna služba zdravnikov

Dežurna zdravniška služba v bolnišnicah goriške pokrajine deluje z naslednjim urnikom: ob delavnikih med 20. in 8. uro, ob nedeljah in praznikih pa med 14. (s pričetkom na predpraznični dan) in 8. uro naslednjega delavnika. Dežurna zdravniška služba je na razpolago v Gorici, Ul. Vittorio Veneto, tel. 30011, v Krminu, Drevored Venezia Giulia, tel. 62111, v Tržiču, Ul. Rossini, tel. 75181 in v Gradežu, Ul. Marchesi, tel. 0431-80251.

izleti

Društvo slovenskih upokojencev obvešča izletnike za izlet v Koper v ponedeljek, 26. oktobra, da bo avtobus odpeljal s Travnika ob 7.30. Naslednja postajališča bodo pri gostilni Primožič v Drevoredu 20. septembra, v Pevmi, na Oslavju, v Števerjanu, v Podgori, v Sovodnjah in v Gabrjah.

razna obvestila

Občinska knjižnica v Doberdobu bo v zimskem času poslovala z delno spremenjenim urnikom. Ob petkih bo zaprta, odprta pa ob sobotah od 14. do 16. ure. Druge dni bo poslovala kot doslej. Danes bo knjižnica izjemoma zaprta.

Slovensko planinsko društvo vabi v nedeljo, 25. t. m., na praznik kostanja v Števerjan. Družabnost se bo pričela v prvih popoldanskih urah.

Gospodarska zadruga Vrh sklicuje sejo članov danes, v petek, 23. t. m., ob 20.30 v središču Danica.

KD Oton Župančič v Štandrežu prireja 7. novembra martinovanje v kulturnem domu Andreja Budala. Ob večerji bo srečolov in ples z ansamblom Prijatelji iz Gorice.

Mladinski krožek Gorica priredi jutri, v soboto, 24. t. m., v Kulturnem domu v Gorici Mladinski ples. Vstop z izkaznicami. Kdor nima (še veljavne) lanske izkaznice, si jo lahko priskrbi pri članih krožka: Tanji Vižintin in Roberti Plet (zavod Zois) ali Walterju Ferfolji in Dušanu Košuti (licej Trubar).

kino

Gorica

CORSO 17.30-22.00 »Full Metal Jacket«. R. Stanley Kubrick. Prepovedan mladini pod 18. letom.

VERDI 18.00-22.00 »Lunga vita alla signora«.

VITTORIA 17.30-22.00 »La porno trepada«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 17.30-22.00 »Meatballs - Porcelloni in vacanza«.

COMUNALE 18.00-22.00 »Lunga vita alla signora«.

Nova Gorica

SOČA 18.00 »Indiana Jones«, 20.00 »Amadeus«.

DESKLE 19.30 »Mafija proti ninjam«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Pontoni & Bassi, Raštel 52, tel. 83349.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Rismondo, Ul. E. Toti, tel. 72701.

Drevi seja Rajonske skupščine v Pevmi

Ocenjevanje škode po neurju tudi na območju Spodnjih Brd

Rajonski svet za Pevmo, Oslavje in Štmaver sklicuje nocoj ob 20.30 javno skupščino prebivalcev tega območja. Na dnevnem redu je ocena škode, ki jo je ob vznožju Brd povzročilo izredno deževje 6. oktobra ter predlogi za ukrepe, ki naj bi jih sprejeli v zvezi s problemom odtoka vode.

Čeprav je poplava pred dobrima dvema tednoma prizadela predvsem severno mestno četrt Gorice in območje bolnišnice, ki sta ju poplavila Koren in Vrtojbica, tudi na desnem bregu Soče vodna ujma ni šla mimo brez posledic. Predvšem v Pevmi se že več let pritožujejo zaradi neurejene kanalizacije, tako da prihaja do večjih luž in težav zaradi nabiranja vode že ob vsakem izdatnejšem dežju. Ob tolikšni količini padavin, kakršna je padla 6. oktobra, pa so se tudi na tem območju pojavile hujše težave in škoda, saj je voda vdrla v garaže in kletne prostore večjega števila hiš.

Na nocojšnji skupščini bo predvidoma prisoten tudi občinski odbornik za javna dela Mario del Ben, skupaj z vodilnimi tehniki občinskega tehničnega urada. Prisluhnili bodo pritožbam in zahtevam občanov in jim pojasnili namene občine glede teh problemov na območju Pevme.

Prekopi grobov

Občinska uprava v Gorici obvešča, da bodo v mesecu marcu 1988 pričeli s prekopi posmrtnih ostankov umrlih med aprilom 1974 in majem 1976, ki so pokopani na polju F na glavnem pokopališču. Posmrtne ostanke bodo prenesli v skupno grobnico. Sorodniki pa lahko to preprečijo s tem da zaprosijo za prekop v privatne grobove z veljavno koncesijo ali v začasne grobove v pričakovanju dograditve kostnic.

Zainteresirani se v ta namen lahko obrnejo neposredno do urada za pogrebe pri goriški občini, do 31. decembra letos, kjer dobijo vsa ustrezna pojasnila in informacije.

Pri tem obveščajo tudi, da bodo nagrobnike in druge znake, ki jih ne bi umaknili sorodniki, odnesli občinski uslužbenci in jih uničili.

Jutri v športni hali v Podgori rock musical skupine Gen verde

Mednarodni ansambel Gen verde, ki je te dni uspešno nastopil že v Trstu, bo jutri zvečer s pričetkom ob 21. uri imel nastop tudi v goriški športni palači v Podgori. Predstavili bodo rock musical z naslovom Tisoč svetlobnih poti.

Skupina Gen verde je nastala že pred dvajsetimi leti, z namenom, da bi v duhu katoliških idealov in izročila poudarjala in s svojimi nastopi po svetu propagandirala zavzemanje za mir, prijateljstvo, solidarnost med ljudmi. To sporočilo so v letih posredovali že po vseh državah sveta, saj je ansambel imel več kot 800 nastopov po vseh kontinentih, posnel pa je kar 44 plošč in kaset.

V sedanji sestavi se bo predstavilo 24 umetnic, ki so prav tako iz vseh koncev sveta, saj zastopajo kar dvanajst narodov. Z glasbo, pesmijo in plesom skušajo posredovati prizadevanje mladih, da bi uresničili svet, kjer ne bi bilo več sovraštva in nestrpnosti, svet v katerem bi vladalo razumevanje in medsebojno spoštovanje, ne glede na politične, verske, kulturne ali druge oblike ločevanja. V tej idealistični vsebini pa označuje predstavo tudi zadovoljiva kulturna kakovost in spektakularna privlačnost.

Ob koncertu, ki bo na sporedu jutri zvečer, bo skupina Gen verde skušala tudi priti v neposreden stik z vsemi, ki bi želeli soustvarjati glasbena in druga doživetja. V ta namen bo v nedeljo popoldne od 15. do 18. ure, deloval v zavodu Contavalle v Ul. Garzarolli 131 glasbeni laboratorij, pri katerem lahko sodeluje vsakdo, ki si želi uresničiti glasbeno izkušnjo skupaj s skupino Gen verde. Prijave sprejemajo jutri zvečer, ob koncertu v športni palači.

Avtomobilski sejem na razstavišču

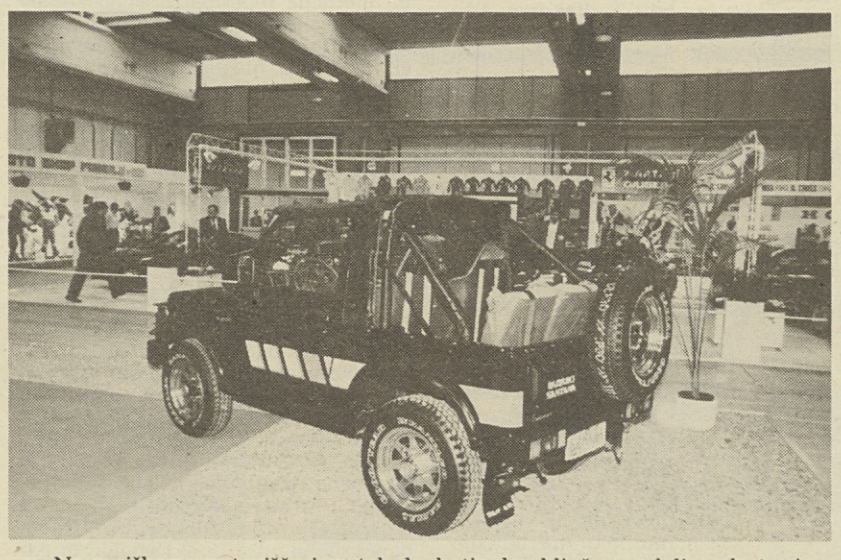

Na goriškem razstavišču je v teh dneh, tja do vključno nedelje, odprt sejem avtomobilov in motorjev, tako tistih serijske izdelave kot tudi športnih ter tekmovalnih. Jutri, v soboto, ob 10. uri bo posvet, ki ga prireja ACI. Na njem bodo govorili o zgodovini športnega avtomobilizma ter o sedanjih pogledih na avtomobilski šport. Ob 10.30 pa bo prvi rallystar Treh Benečij. Tekme se bodo nadaljevale popoldne. V nedeljo pa bo tudi srečanje terenskih vozil suzuki.

Dodatne počitnice za dijake in profesorje

Dijakom in profesorjem se v začetku novembra obetajo nekajdnevne dodatne počitnice. Kot znano, bomo 8. novembra glasovali na referendumih o jedrskih centralah in sodstvu, zaradi česar bodo po številnih šolah namestili volilne sedeže. Priprava volišč se bo pričela v četrtek, 5. novembra, popoldne, šolski prostori pa bodo spet na razpolago za nadaljevanje rednega pouka v sredo, 11. novembra.

Borštnikovo srečanje v Mariboru

Danes zvečer nastop SSG s Cankarjevim Blagrom

MARIBOR — Na Borštnikovem srečanju bo danes nastopilo Slovensko stalno gledališče iz Trsta. Naš ansambel bo uprizoril Cankarjev »Za narodov blagor«, ki je v prejšnji sezoni žel pri vsej jugoslovanski kritiki izjemen uspeh, s čimer je bila in je še potrjena umetniška funkcija SSG. Ta vloga, ki se je obnovila s prvo letošnjo premiero Nušićeve »Sumljive osebe«, kaže na to, da gre za ustvarjalen ansambel, kar bo seveda poudarjeno tudi drevi. Nasploh je za to gostovanje SSG v Mariboru veliko zanimanje. Sloves sodobnega branja enega izmed temeljnih Cankarjevih tekstov je že tak, da pomeni uprizoritev vsekakor odmeven dogodek tudi na takšni prireditvi, kakršna je Borštnikovo srečanje.

No, prav v sredo smo gledali spet Grumov »Dogodek v mestu Gogi«, ki je skupaj s tržaško inačico Cankarja predstavljal slovenski teater na jugoslovanskih gledaliških igrah v Novem Sadu. Predstavo si je imelo možnost ogledati tudi naše občinstvo v Kulturnem domu, zato o njej na tem mestu ne bi izgubljali besed. Opozorili bomo raje na sredin nočni program, katerega je zapolnila Horovitzeva »Vrsta« v izvedbi Drame SNG iz Ljubljane. »Vrsta« ima sicer že svojo zgodovino, nastala je pred dvema desetletjema in pomeni nekakšno ameriško varianto dramatike absurda. Njena tema, zgoščena na prezentacijo nenehno navzočega hotenja - biti povsod prvi, učinkuje v izvedbi igralcev ljubljanske Drame sveže, hkrati pa z ironičnim odmikanjem od snovi relativizira sleherno možnost vzpostavljanja vrednostnih razmerij. Duhovito tolmačeno uprizoritev je režirala Barbara Hieng.

Nasploh se mi zdi, da je letošnje Borštnikovo srečanje bolj koncentrirano v gledališke predstave. Veliko spremnih prireditev je odpadlo, tako da je dnevni spored kljub natrpanosti lažje spremljati. To pa je seveda koristno za vse goste in akreditirane spremljevalce, pa tudi za gledališče samo, ki na tak način še bolj poudarja svojo središčno vlogo. Vsekakor smo na tem mestu dolžni podati še dve informaciji. Prva: pogovori s slovenskimi dramatiki so na Borštnikovem srečanju ena običajnih oblik predstavljanja slovenske dramske ustvarjalnosti in praviloma so zanimivi tudi za širše občinstvo. Po informativnosti in kopici dragocenih podatkov se je odlikoval tudi pogovor s Petrom Božičem, vodil pa ga je Tone Peršak. Zarisal je osnovne poteze Božičevega dramskega loka do najnovejših del, od katerih bomo enega, in sicer Španско kraljico, videli tudi na letošnjem srečanju. Povedal je, da Božič v njih govori o posamezniku v modernem času in posredno o zgodovinski usodi naroda.

In druga informacija: tradicionalni gledališki piknik v eni izmed štajerskih vasic je tudi tokrat zelo uspel. V kraju Videž, kjer živi 160 ljudi, je stekla prijetna prireditev s štirimi izmed Borštnikovih nagrajencev - Štefko Drolčevo, Vladošo Simčičevo, Maksom Furijanom in Poldetom Bibičem. To je bil za domačine prvovrsten kulturni dogodek in tudi za goste je bilo to doživetje, saj gostoljubja kar ni hotelo biti konec.

MARIJ ČUK

Založništvo tržaškega tiska

Janez Bitenc

KAM BARČICA KAM

str. 22, lir 8.500

Janez Bitenc je eden najbolj ustvarjalnih in priljubljenih skladateljev za otroke. V zbirki Tobogan, ki že nekaj let izhaja pri ZTT, so doslej izšle tri knjige Bitenčevih pesmic: Sonce se smeje, Naša četica koraka, Medvedki. **Kam, barčica, kam,** ki je v teh dneh obogatila zbirko Tobogan, prinaša deset izredno lepih pesmic, ki jih je z barvnimi ilustracijami ponazoril Walter Grudina. Besedila dopolnjujejo notni zapisi. Vse otroške pesmi iz zbirke Tobogan so izšle tudi na kasetah ZTT.

Naprodaj v:

TRŽAŠKI KNJIGARNI, KNJIGARNI TERČON, Nabrežina in KATOLIŠKI KNJIGARNI, Gorica

Zanimiva pripoved in dramatično pričevanje

Na Tretjem mednarodnem festivalu ekoloških in etnoloških filmov v Kranju se je kot samostojen avtor prijavil le berlinski režiser Norbert Bunge. Predstavil je dokumentarni film »Norina Namibija«, ki mu mednarodna komisija ni dala velikega poudarka (dvorana je bila med predstavo skoraj prazna). Neuspeh pa lahko pripišemo politični tematiki filma. Režiser je namreč prikazal osvobodilni boj v najplemenitejši luči, kot boj za človečanske pravice.

V Namibiji (v Afriki) se temnopolti del prebivalstva razgovarja v nemškem jeziku (!), boj za človečanske pravice pa poteka s pomočjo orožja in nasilja. V državi namreč zažigajo sedeže naprednih organizacij, njihove člane pa ustrahujejo in preganjajo.

Nora je v filmu pogumna bojevnica, ki se je vrnila iz Nemčije in skuša v Namibiji organizirati upor zoper zatiranje vlade. Pri tem pa spoznava neuradne aspekte Namibije, take poteze, ki jih letoviščarske agencije prav gotovo ne vključujejo v svoje reklamne knjižice.

Namibija je bila nemška kolonija, sedaj je pod južnoafriškim protektoratom. Bunge je v Namibiji večkrat filmal skrivaj, saj ni imel dovoljenja lokalnih oblasti. S svojo snemalno kamero je prodrl v notranjosti cerkva, med barake najrevnejših naselij, v mesta. Vedno pa se vrača k junakinji Nini. Nina je lik pogumne ženske, ki verjame v svoj ideal in brez pomislekov izpostavlja nevarnosti samo sebe in sinove. V vlogi bojevnice je igrala angleška igralka Caroline Goldie.

S to reportažo pa Bunge ni stremel po senzaciji, saj bi lahko v filmu opisal boj gverilcev zoper pretorijski režim. Reportaža je pričevanje o nasilju in zatiranju v Namibiji, ki jima dnevniki ne posvečajo veliko pozornosti.

Režiser je za realizacijo filma razpolagal s skromnim kapitalom nemške Cerkve, ki skrbi za razvoj nerazvitih dežel tretjega sveta. V Namibiji pa je lahko, seveda pod stalnim nadzorstvom, snemal samo pet tednov. Kljub temu pa je sestavil ogleda in razmisleka vreden dokumentarni film, ki se sklada s tematiko kranjskega festivala, saj poudarja neobičajno etno-ekološko politično temo.

Natečaj DZL

Društvo zamejskih likovnikov razpisuje natečaj za plakat in katalog za razstavo delovanja članov, ki bo v decembru letos.

Plakat, ki bo izšel v dvobarvnem tisku (mere 50x70) naj bi vseboval besedilo Razstava DZL 1987, kraj in datum razstave in znak društva.

Rok oddaje zapade 15. novembra, osnutke pa je treba do tega datuma poslati v TK Galerijo z geslom in dodatno ovojnico z vsemi podatki. Osnutke bo ocenila strokovna komisija.

Osnutek kataloga pa naj ima mero 21x10 in naj vsebuje naslov Razstava DZL 1987 ter znak društva.

Natečaj je odprt članom in nečlanom.

V zbirki Kondor drobna knjižica z Besedami modrosti

Pričakujoče zatekanje k vzhodnjaški miselnosti

Ob že 240. (!) zaporedni izdaji knjižne zbirke Kondor, drobni knjižici, ki posreduje bralcu »Besede modrosti« ali Dhammapado - iz jezika pali prevedel, opombe in spremno besedo napisal Primož Pečenko - se moramo ponovno spomniti vtisa in resnice, kako verjetno nikakor ne more biti slučaj, da se pravzaprav vse pogosteje srečujemo s pričevanji vzhodnjaške miselnosti in religije, pričevanji, ki so si najprej pričela utirati pot v Združenih državah Amerike, kjer je pač »mestna« civilizacija s svojimi stresi in naglico časa našla v teh daljnih in davnih izročilih kar precej duhovne moči, da ne rečemo nujne pomoči. Toda tudi Evropa je že dodobra vsrkala vase vse tisto, kar lahko koristnega ponudijo najrazličnejši nauki skrivnostnega vzhoda, tudi Evropa se očitno ni mogla izogniti težavam stopnjevanega življenjskega ritma, ki lomi posameznika, mu odvzema preveč energij ter ga nemara tudi odvrača preveč daleč stran od naravnosti in harmoničnosti.

»Dhamma« pomeni nauk, »dhammapada« pa je ena od literarnih zvrsti pričevanja o Buddhi, utemeljitelju posebnega odnosa do sveta in življenja, ki se je kot princ Siddhatta Gotama rodil v 6. stoletju pred našim štetjem, se odpovedal svojemu bogatemu rodovniku, preizkusil vse, dokler ni doživel razsvetljenja in - kot pravijo viri - v tem razsvetljenju tudi ostal. Odkril je - namreč Buddha - da prava pot življenja niso niti užitki niti askeza, pač pa uravnotežena harmonija modrosti, ki vzpostavlja ravnotežje med posameznikom in svetom. Sveta po njegovem nauku ni mogoče spremeniti, spremeni pa se lahko človek sam - če seveda hoče biti resnično srečen. »Dhammapada« je v tem smislu 423 izrekov, ki so razvrščeni v 26 poglavij, ter vsi po vrsti spodbujajo in prepričujejo človeka, da bi zapustil »lažnivi« svet ter se obrnil na tistega, ki resnično obstaja; največja sreča je namreč (notranji) mir, tega pa je silno težko doseči, človek - vsaj za današnje čase bi lahko trdili tako - se obsedeno zaganja v projekcijo svojih načrtov, s svojimi mislimi je ves v prihodnosti, v »osvajanju«, v ustvarjanju novih in novih dobrin ter zamisli, v bistvu pa je posedovalen, vzvišen, ne da bi vedel, se ima za gospodarja in to si kar naprej dokazuje. Svet pa v svojem bistvu je, kakršen je, upira se gospodovalnemu človeku na ta način, da mu prinaša trpljenje in spet trpljenje, iz česar je Buddha izluščil štiri osnovne, plemenite resnice in te so: trpljenje, dalje izvor trpljenja, dalje prenehanje trpljenja in slednjič plemenita osemčlena pot, ki vodi onkraj trpljenja.

Cilj buddhističnega nauka ni - kot si marsikdo misli, - v apatiji in brezčutnosti, pač pa v aktivni notranji harmoniji, ki vzpostavlja duhovno in vsesplošno srečo, srečo, ki ji utre pot razsvetljevanje, preprosteje bi rekli izstop iz »norosti in dirke sveta«, sestop vase, ker pač sreče ni mogoče doseči izven sebe, ampak zgolj in samo v sebi. Zategadelj je nujno »zapustiti svet želja, obvladati misli«, »bolj kot sovražniki ti škodujejo zmedene in napačne misli«, iskati je treba resnico, sprejeti je treba zakon minevanja (vsega) kot odrešitev in ne kot strah, premagati je treba sebe, ker to je največja zmaga, zakaj »miren človek je srečen, zapustil je poraz in zmago (zunanjega sveta)«. Povsod je zlo, »to je svet slepcev, nihče zares ne vidi«, in vse vrednote sveta, bolje rečeno cilji znotraj tega sveta: užitki, želje, navezanost, poželenje in pohlep, vse to prinaša žalost in muko, trpljenje in vrtenje na mestu. Misel naj vodi vse stvari, harmonična notranja misel, misel, ki pa je daleč od racionalizma in konstrukcij sodobnega sveta. Misel modrosti in stika z resnico, zakaj resnica je pot do resnične sreče, resnica in še enkrat resnica, s katero pač nismo v skladu in se zatorej zaganjamo v trenutnosti, ki se razblinijo zaradi svoje izjemne minljivosti in tudi lažnivosti. Misel torej, medtem ko je nevednost največja napaka, v spremstvu katere ni mogoče priti človeku nikamor, le do naslednjega dne, do naslednje postaje, ki pa vse po vrsti pomenijo ponavljanje in nesmisel, v kolikor so pogojene z nevednostjo ali neupoštevanjem resnice kot osrednje gospodarice sveta in vesolja.

Lahko da je v jedru buddhistični nauk preveč odtegujoč evropskemu načinu življenja, toda dejstvo je, da ga zapadni svet jemlje kot zdravilo zaradi povsem nečesa drugega: po vsej verjetnosti pomaga naši civilizaciji ustaviti trenutek, če že ne na zunaj pa na znotraj, omogoča posamezniku, da si vsaj odpočije, če že ne more vplivati na način življenja drugače kot s pritrjujočimi filozofijami, odpravlja šoke in strese, razbremenjuje podzavest - kot bi rekel Freud - oziroma preprečuje bombardiranje te iste podzavesti, ki vodi v eksplozije mentalnega in fizičnega značaja. Če k temu prištejemo še tisti del nauka, ki svari pred zlom in zagovarja dobro - odpira torej že močno nesodobni kategoriji sodobnega življenja - potem je torej naše seganje za daljnimi in osupljivimi vzhodnjaškimi modrostmi tolikaj razumljivejše in toliko bolj utemeljeno.

JANEZ POVŠE

Iz zbirke Studia humanitatis

Finley: Antična ekonomija

Po poletnem premoru so se na trgu končno pojavile prve knjige drugega letnika zbirke Studia humanitatis, ki jo izdajata založba ŠKUC ter Znanstveni inštitut Filozofske fakultete. V prodaji je že polovica drugega letnika, pet knjig z dokaj raznorodno tematiko. Prevod zanimive knjige avtorice Gisele Bock, ki opisuje potek bojev in usodo »Drugega« delavskega gibanja v ZDA med leti 1905 in 1922 je oskrbel Tomaž Masnak. Avtorica, ki je specialist za zgodovino politične misli, je trenutno zaposlena na Istituto Universitario Europeo v Firencah. Iz področja arheologije je že pred časom izšla knjiga Leva S. Klejna - Arheološki viri, kateri bo kmalu sledila še Arheološka tipologija istega avtorja. Dobili smo tudi prvi knjižni prevod v slovenščino francoskega filozofa in zgodovinarja človeške misli: Georgesa Canguilhema. Avtor se uvršča v že kar prestižno francosko tradicijo epistemologije, o njegovi knjigi Normalno in patološko pa bomo ob priliki še posebej spregovorili. Na knjižnih policah sta se medtem pojavili še dve naslednji knjigi: obsežno delo italijanskega zgodovinarja Alberta Tenentija - Občutje smrti in ljubezen do življenja v renesansi ter zanimiva študija z naslovom Antična ekonomija, katere avtor je znani zgodovinar in odlični poznavalec antike Moses I. Finley. To delo bomo v tem zapisu tudi nekoliko obširneje predstavili.

Avtor judovskega porekla Moses I. Finley, v zadnjih desetletjih je poučeval na Univerzi v Cambridgeu, je danes znan po številnih knjigah, ki jih je napisal o antičnem svetu. Predvsem se je odlikoval po pristopu, vendar ne gre ob tem za izmišljanje novih zapletenih metod. Ravno obratno, kot sam pravi, bodo metode ob materialu, s katerim razpolagamo, nujno ostale preproste, bistveno pa je postavljanje pravilnih vprašanj. Prav postavljanje pravilnih vprašanj, na katera ni mogoče odgovoriti s preprostim - da ali ne, pa je ena glavnih odlik Mosesa I. Finleya. Hkrati smo s tem prišli tudi do srža problematike zgodovine. Finley je očaran in zagledan v antični svet, še posebej mu je pri srcu atenska demokracija, za katero pravi, da je resnično živela. Toda kakšno vrednost ima razpravljanje o preteklih obdobjih za današnji svet? Zgodovinska veda je veda o minulem, a postaja v zadnjem času vse bolj veda o spreminjanju. Danes se ne postavlja toliko v ospredje vprašanje poštenosti zgodovinarja, ki lahko manipulira in spreminja prikazovanje preteklosti.

V prvi plan pa stopa problemsko polje, ki z analizo ideologij in človeške zavesti razkriva sam način produciranja, prenašanja in ohranjanja zgodovinskih resnic. Prav na podlagi takih resnic pa se običajno gradi podoba sodobnega sveta, z vsemi iluzijami, ki spontano poganjajo. Tu je nova zgodovina, z distanco do lastne ideologije in problematiziranjem posredovanja takih resnic, naredila velik korak naprej.

V knjigi Antična ekonomija nam avtor predoči, da v času razcveta grških mest in rimskega imperija kaka posebna ekonomska zavest ni obstajala. Nobene profitne miselnosti ni bilo, ki bi računala, kako čim več zaslužiti. Prav tako je bila antičnemu človeku tuja misel na tehnični na predek, produktivnost itd. Finley navaja zelo zgovorno zgodbico: več rimskih pisarjev pripoveduje o človeku, ki je baje iznašel nezdrobljivo steklo. Iznajdbo je pokazal cesarju Tiberiusu, ker je pričakoval bogato nagrado. Cesar je izumitelja vprašal, ali še kdo drug ve za njegovo skrivnost, in ko se je prepričal, da nihče, mu je dal takoj odsekati glavo. Saj bi drugače (je rekel Tiberius) zlato ne bilo vredno več kot blato. Finley se ne trudi, da bi izvedel, ali je zgodba resnična. Bolj pomembno se mu zdi, da se je izumitelj obrnil k cesarju in pričakoval nagrado, namesto da bi poskušal najti investitorja in začel izum producirati. Nobene omembe ali govora ni o patentu za izdelavo. Ekonomska rast, učinkovitost, produktivnost so cilji in vrednote, ki so nastali veliko pozneje.

Avtor skicira tudi vprašanje sužnjev in poudarja njihovo kompleksno statusno sestavo ter pomembno reguliranje zemljiških davkov, katerih so bila zemljišča v Italiji oproščena. Na koncu poda še ekonomsko pojasnilo propada antičnega sveta, ki pa je seveda povezano z globalno družbeno strukturo in sistemom vrednot. Knjigo, ki bo zanimiva tudi za priložnostnega bralca, je prevedel Jože Vogrinc, ki je o avtorju in njegovem bogatem zgodovinopisnem delu napisal tudi spremno besedo.

IGOR ŠKAMPERLE

Juliette Greco danes v Rimu

RIM — V rimskem gledališču Brancaccio bo Juliette Greco imela svoj edini koncert v Italiji v okviru sedanje turneje. Znana francoska pevka, katere ime je vezano na Pariz petdesetih let in na dobo eksistencializma, bo na današnjem koncertu predstavila predvsem pesmi njenih najboljših prijateljev od Ferreja do Brassensa, od Preverta do Brela in Kosma. Na odru pa se bo predstavila z že tradicionalno črno obleko in gladko počesanimi lasmi, v bistvu prav tako kot se je predstavljala na odrih pariških kavarn pred 30 leti.

Koncert organizirata skupno rimska Opera in združenje Romasuono. V razgovoru z novinarji je Juliette Greco, ki ji je danes 61 let, poudarila svoje zaupanje v človeka: »Vem, da svet preživlja zelo hude trenutke, vendar sem prepričana, da se nam obetajo boljši časi. Potrebno je vsekakor zaupanje, saj je v nasprotnem primeru edina alternativa obup.« V nadaljevanju je poudarila svojo ljubezen do glasbe, predvsem pa potrdila navezanost na svoje stare prijatelje, znane ali manj znane, katerih pesmi je približala občinstvom vsega sveta.

Med rimskim recitalom bo Juliette Greco predstavila 17 pesmi iz svojega repertoarja. "Večkrat sem obšla svet - pravi pevka - in danes sem obogatena z najrazličnejšimi izkušnjami. Delam, kar morem, na svojem področju in se vzpenjam po svojih kozjih stezah, ki so strme in kamnite, vendar posute z dišečim cvetjem.«

Nogomet: »mednarodna sreda« je pustila posledice

Milanski ekipi v popolnem kaosu

Pokal pokalnih prvakov

Katastrofa Hajduka

OLYMPIQUE - HAJDUK 4:0 (1:0)

STRELCI: Papin v 30. min., Diallo v 47. min., Allofs v 68. min. in Giresse v 89. min.

HAJDUK: Varvodić, Vlaisavljević, Niše, Čelić, Vulić, Andrijašević, Adamović (Bursać v 75'), Miljuš, Setinov, Asanović, Bučan (Deverić v 66').

MARSEILLE — Razen čudežev, bo Jugoslavija zgubila svojega predstavnika v pokalu pokalnih prvakov. S tako igro, kot jo je sinoči prikazal Hajduk, pa se čudeži res ne morejo dogoditi. Razočaral je na vsej črti, saj ni ustvaril niti ene prave priložnosti, bil je brez vsake koncepcije. Tudi vstop Bursaća in Deverića, edinih pravih napadalcev, ni prinesel spremembe na bolje, saj ju je trener poslal prepozno na igrišče. Na drugi strani pa so Francozi gospodarili na terenu in bi lahko zmagali, in to povsem zasluženo, še z večjo razliko v golih.

Včeraj so odigrali še zadnjo tekmo v šestnajstini finala pokala UEFA. Izid: Victoria Bukarešta (Rom.) - Dinamo Tbilisi (SZ) 1:2 (0:2).

»Sramujmo se!«: tako se glasi osrednji naslov na prvi strani največjega italijasnkega športnega časopisa. Drugi pa pišejo o katastrofah, o tragedijah, o nezaslišanih porazih. Čeprav je to seveda mišljeno le s športnega vidika, je verjetno malce pretirano. Res pa je, da sta poraza milanskih enajsteric v pokalu EUFA naravnost »nezaslišana«. Saj se res čudno sliši, da je ekipa Espanol iz Barcelone, ki trenutno zaseda predzadnje mesto na lestvici španske prve lige, v Lecceju gladko premagala Milan. Kaj so res Gullit, Galli, Donadoni, Van Basten, Ancelotti, Virdis in vsi ostali kar čez noč postali »amaterji«, ali pa so se čez noč N'Kono in tovariši prerodili? Kakorkoli že, šušlja se, da je Milanov trener Sacchi že na prepihu, prav tako naj bi se pripravljale neke »revolucije«.

Še bolj neverjeten poraz pa je v isti konkurenci doživel Inter. Pač, doma izgubiti s finsko ekipo Turun, ki jo sestavljajo uradniki, študenti, mehaniki in poštarji, je za Trapattonijevo moštvo res višek. Simpatični finski fantje pa so si zmago povsem zaslužili, saj se niso sistematično zapirali v obrambo, temveč so, če so le mogli, napadali in ogrožali vrata tokrat negotovega Zenge. Vodstvo Interja po tem porazu diplomatsko molči, vendar je nervoza med igralci očitna. Tudi navijači so siti takih situacij in se ne bodo tako zlepa sprijaznili s tem porazom.

Osrednja tekma v pokalu prvakov, kjer ni več ne italijanskega ne jugoslovanskega predstavnika, je bil obračum med Real Madridom, ki je v prejšnjem kolu izločil Napoli, in Portom. Tekma je bila zelo lepa in če bi bila krajša le za... deset minut, bi zagotovo napredoval evropski prvak Porto. Prav do konca je namreč vodil z 1:0, v zadnjih minutah pa je Real dosegel dva gola ter tako osvojil srečanje. Vendar bo na povratni tekmi Portugalcem za napredovanje zadostovala minimalna zmaga z 1:0.

V pokalu pokalnih prvakov je Atalanta tesno izgubila na tujem s Kreto ter (upravičeno) računa na napredovanje, v pokalu UEFA pa je od italijanskih ekip na dobrem le Verona, ki je remizirala na tujem. Juventus bo morda (verjetno?) doma obrnil negativni izid proti Panathinaikosu sebi v korist, Inter pa bo to (morda?) celo storil na tujem. Milan nima več upanja, kot ga verjetno nima mostarski Velež porti Borussii. Crvena zvezda je doma lepo zaigrala proti belgijski ekipi Brugesa in ima sedaj lepe možnosti, da se oddolži za razočaranja v domačem prvenstvu.

Omenili bi še vandalsko početje nizozemskih navijačev širom po Evropi. »Živahnost« Nizozemcev je »novost«, ki si je ni želel nihče. Dejstvo je, da so »razgrajali« na Škotskem, kjer je Feyernoord igral proti Aberdeenu, ter v Hamburgu, kjer je Ajax igral (in zmagal) proti domači ekipi.

Košarka: v pokalu prvakov

Tudi Partizan med osmerico najboljših

Povratne tekme osmine finala v evropskih košarkarskih pokalih gredo proti koncu, za popolno sliko pa bo treba še počakati, saj rezultati po tiskovnih agencijah žal prihajajo z zamudo.

POKAL PRVAKOV

Milanski Tracer si je že pred časom z uspehom proti bolgarski peterki Balna zagotovil nastop v skupini osmih najboljših.

Sinoči je to uspelo tudi beograjskemu Partizanu, ki je s 101:71 (47:39) odpravil madžarsko moštvo Dosza. Partizan je zanesljivo zmagal že v prvi tekmi (130:94).

Beograjčani so nastopili v naslednji postavi: Djordjević 16, Aničić 1, Lakičević 8, Ignjatović, Savović, Pecarski 31, Divac 14, Popović 2, Paspalj 20 in Nakić 9.

Tekma seveda po visoki zmagi v gosteh ni imela skoraj nobenega pomena, tako da je dal trener možnost mladim, da pokažejo svoje znanje. Tega pa mladi niso znali izkoristiti, saj je bil edini, ki se je maksimalno trudil, Pecarski, ki je bil obenem najuspešnejši strelec srečanja.

KORAČEV POKAL

O nekaterih izidih v osmini finala Koraćevega pokala smo že poročali. Še nekaj rezultatov povratnega kola:

Villeurbanne (Fr.) - Makabi Haifa (Izr.) 93:75, prva tekma 89:103, kval. Villeurbanne.

Monaco (Fr.) - Istanbul (Tur.) 59:54, prva tekma 67:69, kval. Monaco.

Manresa (Šp.) - Manchester (Angl.) 97:84, prva tekma 80:94, kval. Manchester.

Kotka Kocke (Fin.) - Cibona (Jug.) 101:127, prva tekma 138:110, kval. Cibona.

POKAL RONCHETTI

Rezultati povratnih tekem osmine finala:

Enichem Priolo (It.) - Villeurbanne (Fr.) 85:56, prva tekma 60:88, kval. Enichem Priolo.

Partizan Beograd (Jug.) - Ment Solun (Gr.) 89:68, prva tekma 88:62, kval. Partizan.

Elemes Šibenik (Jug.) - Hapoel (Izr.) 96:85, prva tekma 97:43, kvalk. Elemes.

Deborah Milan (It.) - Visby (Švi.) 65:58, prva tekma 84:69, kval. Deborah.

Iskra Delta Ježica (Jug.) - Monferrand (Fr.) 74:69, prva tekma 97:51, kval. Iskra.

Unicar Cesena (It.) - Voždovac BG (Jug.) 59:53, prva tekma 72:75, kval. Cesena.

Sidis (It.) - Astarak (Fr.) 96:95, prva tekma 93:76, kval. Sidis.

Nogomet: mladinsko SP

Jugoslavija v polfinalu

CONCEPCION (Čile) — Medtem ko je italijanska reprezentanca po porazu s Čilom že zapustila prizorišče svetovnega mladinskega nogometnega prvenstva, se Jugoslavija pripravlja na polfinalni dvoboj z Vzhodno Nemčijo, potem ko je z 2:1 odpravila enega od favoritov, Brazilijo. Kljub izločitvi pa so v italijanskem taboru zadovoljni s tem, kar je ekipa pokazala, čeprav niso skrivali zagrenjenosti, češ da jih je Čile izločil z darovano 11-metrovko, medtem ko naj bi najstrožjo kazen v korist »azzurrov« sodnik spregledal.

Kot smo dejali, se je Jugoslavija z zmago proti Braziliji uvrstila v polfinale, v katerem se bo srečala z NDR, ki je premagala Škotsko s 5:3 (po streljanju enajstmetrovk). Jugoslavija se je z Brazilijo pošteno namučila, posledice trde igre Južnoameričanov pa so trije poškodovani igralci.

kratke vesti - kratke vesti

Nogomet: jugoslovanski olimpijci proti ČSSR

BEOGRAD — Selektor jugoslovanske olimpijske nogometne reprezentance Ivan Toplak je včeraj objavil seznam igralcev za srečanje proti Češkoslovaški, ki bo 28. t. m. v Pragi v okviru kvalifikacij za nastop v Seulu.

Seznam je naslednji: Radača in Milinković (Rad), Stojanović, Šabanadžović in Djurović (Crvena zvezda), Cupan in Kasalo (Dinamo), Vasiljević, (Radnički), Vulić in Asanović (Hajduk), Janevski (Vardar), Brnović in Savičević (Budučnost), Stevanović (Partizan), Kajtaz, Jurić in Tuce (Velež), Mihajlović (Željezničar), Djukić in Batrović (Priština).

De Petri povečal naskok

ABOU SIMBEL (Egipt) — Italijan Alessandro De Petri je še povečal naskok na skupni lestvici za motocikliste na rallyju faraonov. Po 5. etapi je namreč lestvica naslednja: 1. De Petri (It.) cagiva 12.38'00"; 2. Picco (It.) yamaha po 13'28"; 3. Peterhansel (Fr.) yamaha po 35'44"; 4. Findanno (It.) suzuki po 45'32".

Skupna lestvica avtomobilistov (v 5. etapi se je uveljavil Italijan Seppi na mercedesu pred Belgijcem Ickxom na ladi) pa je taka: 1. Vatanen (Fin.) peugeot 4.12'37"; 2. Colsoul (Bel.) mitsubishi po 2.02'52"; 3. Sarrazin (Fr.) toyota po 2.07'56".

Audi zapušča rallyje

INGOLSTADT — Pri Audiju, ki je osvojil svetovno prvenstvo v rallyjih leta 1982 in 1984, so včeraj sporočili, da ne bodo več nastopali na rallyjih.

Stefanel že jutri

RIM — Italijanska košarkarska zveza je sporočila, da bo zaradi nerazpoložljivosti igrišča tekma med Esperio in Stefanelom že jutri (ob 20. uri). Prvotno je bila tekma na sporedu v nedeljo.

Pred derbijem Triestina - Udinese

Milutinović: naredili bomo vse, da zmagamo

Velibor »Bora« Milutinović, 43 let, je kot igralec začel pri beograjskem Partizanu. Kasneje je s tem moštvom osvojil štiri državne naslove, nakar se je preselil v Francijo, kjer je branil barve Nice in Monaca ter povsod zapustil dober vtis. V Mehiko je odšel leta 1972 in tam končal igralsko kariero pri Universidadu iz Ciudad de Mexica, za katerega je nastopal tri leta. Pri istem moštvu pa je nadaljeval pot kot trener, od leta 1976 do 1983, ko je prevzel vodstvo mehiške državne reprezentance. Z enajsterico Universidada je bil dvakrat prvak Mehike, dvakrat prvak Srednje Amerike, enkrat pa je bil vseameriški prvak, kar odgovarja našemu pokalu prvakov.

Z mehiško državno reprezentanco je Milutinović osvojil 6. mesto na lanskem svetovnem prvenstvu, potem ko je v četrtfinalu s 4:1 po 11-metrovkah zgubil proti Zahodni Nemčiji. Ob koncu SP je Bora odšel k argentinskemu moštvu San Lorenzo, kjer je ostal do svoje odločitve, da pride v Videm.

Milutinović si ni dolgo pomišljal, da zapusti Argentino in je brez oklevanja sklenil dogovor z vodstvom videmskega drugoligaša.

»Mislim, da je za vse nas, ki delamo v nogometu, Italija ena najprivlačnejših dežel, bodisi zaradi kvalitete samega nogometa v Italiji kot tudi iz finančnih razlogov. In zame je bilo zelo zanimivo, da sem dobil mesto pri Udineseju, ki na neki način predstavlja severovzhodni del Italije. To je dobro organizirano društvo in nadejam se, da se prebijemo v prvo ligo.«

Je morda na vašo odločitev vplivalo tudi to, da ste blizu Jugoslavije?

»Vse vpliva na odločitve, a tu so glavno vlogo igrali razlogi, ki so vezani na športno področje: moštvo ima solidno organizacijo, možnosti in tudi želji, da napreduje v višjo ligo in to je bil eden glavnih razlogov.«

Vas muči domotožje?

»Normalno, predvsem sem Jugoslovan. A domotožja ne občutim posebno močno. Od leta 1966 sem v inozemstvu, vendar se vsako leto vračam na dopust v Jugoslavijo. Zdi se mi, kot da bi na začasnem delu v tujini. V rojstni deželi imam brata Miloša (bivšega trenerja jugoslovanske državne reprezentance), sestro, prijatelje...«

Po svetu, ne samo v Italiji, je veliko uveljavljenih, priznanih jugoslovanskih nogometašev, trenerjev, kar pomeni, da jim sposobnosti ne manjka. Kako pa si na primer razlagate, da doslej niso osvojili enega od treh prestižnih evropskih pokalov?

»Individualno smo neobičajno močni, a v ekipnem delu smo zelo pomanjkljivi. Nimamo "ekipnega duha".«

Kaj menite o splošnih razmerah v Jugoslaviji?

»Je normalno, da mi, ki živimo v inozemstvu, z velikim zanimanjem prebiramo naše časopisje. Vidim, kakšen je gospodarski položaj naše države, vendar verujem in upam, da se bomo iz tega položaja rešili, z združenimi močmi.«

Kaj bi povedal o vaših izkušnjah v Ameriki, kakšna je bila razlika med tem, kar ste pustil v Evropi in tem, kar ste našel v Ameriki, n. pr. glede organizacije klubov?

»Če se omejim na Udinese, moram povedati, da je organizacija izredna, ve se, kaj kdo dela, kar je najvažnejše, medtem ko v Ameriki je več improvizacije, tudi zato, ker so tam pogoji drugačni.«

Kako gledajo na Evropo, jo hočejo posnemati?

»Vse je drugačno. Seveda poskušajo. Vendar so tudi moštva, ki se lahko pohvalijo z dobro organizacijo. V Mehiki smo na primer imeli izredno organizacijo, a zato, ker je to bil univerzitetni klub, in možnosti, tako intelektualne kot ekonomske so bile na višini, ki je kaj takega tudi omogočala.«

Kaj se vam je na mundialu najbolj vtisnilo v spominu?

»Ljudje, Mehičani. Ta, kako bi se izrazil, način, kako so slavili rezultate svojega moštva, neše reprezentance Mehika. Ljudje, to mi je najvažnejša stvar. Vendar moram še dodati, da je bilo to svetovno prvenstvo res briljantno prirejeno.«

Prvi strelec Real Madrida, Mehičan Sanchez, je nedavno izjavil, da vas zelo ceni in ko je izvedel, da boste prišli v Videm, je pristavil, da Vas bo poklical. To pomeni, da ste v Mehiki zapustil dober vtis...

»Sanchez je bil moj igralec, jaz sem ga vključil v prvo ekipo, ko je bil še med juniorji. Je kot moj mlajši brat.«

Kakšno je življenje v Mehiki?

»Sposobni ljudje v vseh deželah dobro živijo.«

Ob koncu kariere, kam se vrnete, v Mehiko ali Jugoslavijo?

»V Mehiko.«

Verjetno niste zamudil zadnjih tekmovanj v evropkih pokalih. Kaj menite?

»Ni velikih moštev kot nekoč, ni favoritov. Posebno rezultati Italijanov so bili nepričakovano slabi. Težko bo sedaj zanje, a vseeno mislim, da se bodo v nadaljnje kolo uvrstili Verona, Juventus in tudi Inter. Od ostalih tekem bi omenil Real Madrid - Porto, ki je bila zelo lepa, ogledal pa sem si jo po koprski televiziji.«

Kako ste se doslej seznanjal z italijanskim nogometom, koliko ga poznate?

»Mislim, da ga poznam zadosti dobro. Poznam igralce, pogoje, kako delajo, a mentalitete ne poznam prav tako dobro. Sledil pa sem mu po televiziji, časopisju.«

V nedeljo vas čaka »vroč« derbi s Triestino...

»Trener Ferrari je sposoben, spoštovan trener, odličen taktik, delal je v Zaragozi, vendar bomo mi naredili vse, da zmagamo. Igrali bomo za dve točki, ta mora biti naša ambicija.«

D. BIZJAK

Orožniki in policija proti ultrasom

Tržaškim in videmskim ultrasom bo ta konec tedna trda predla, vsaj tak je namen varnostnih sil, ki se nič manj prizadevno kot ultrasi sami pripravljajo na nedeljski derbi Triestina - Udinese. Vpregle bodo namreč vse razpoložljive može, da bi preprečili nasilje in izgrede. Orožniki in policija bodo sodelovali vzporedno in načrtovano. Kakšne namene imajo vročekrvneži, katerih početje s športom in mladostniškimi izbruhi nima nič skupnega, kažejo že majhni lepaki po mestu, ki vabijo vse tržaške ultrase, naj se polnoštevilno zberejo na stadionu, in jih neizrečeno vabijo, naj se bojevito pripravijo na »srečanje« z Videmčani.

danes igra za vas - danes igra za vas

Aleš Fajt

totocalcio

Avellino - Cesena	1
Como - Ascoli	1
Empoli - Pisa	X
Inter - Juventus	1 X 2
Pescara — Sampdoria	2
Roma - Napoli	1 X 2
Torino - Fiorentina	X
Verona - Milan	1 X
Genoa - Bari	1 X
Messina - Cremonese	1
Triestina - Udinese	1 X
Pavia - Vicenza	X
Carrarese - Lodigiano	1 X

Aleš Fajt (letnik 1966) se je že od mladih nog posvetil nogometu. Z 10. letom se je vključil med začetnike Juventine, kjer je ostal tri sezone. Zatem je začel igrati v rojstni vasi, Sovodnjah, in sicer najprej med mladinci, v zadnjih petih letih pa v članski ekipi (kot napadalec). Predlanskim je skupaj z bratom Markom bil sklican v pokrajinsko reprezentanco 3. AL. Poleg nogometa ga je za nekaj časa pritegnila tudi odbojka (Soča in Olympia). Prejšnji teden je Walter Koren zadel 9 rezultatov.

konjske dirke - konjske dirke

V Bologni je po našem mnenju favorit sk. X, v kateri bo Dorsten gotovo hotel popraviti slab vtis, ki ga je zapustil na zadnjih dirkah. V sk. 1 omenimo regularnega Esotica Prad, Kenvil iz sk. 2 pa kaže precejšen napredek.

V Montecatiniju bi se morala uveljaviti sk. 2 z Elmo dal Pinom v ospredju (glede na ugoden startni položaj). V sk. X je v dobri formi Dibattito, a presenečenje lahko pripravi Ercolina (sk. 1).

V Tarantu je možnosti več, saj bo na startu vrsta dobrih konj. Opozorili bi na sk. X z Dachigiom, v sk. 1 nastopa solidni Bramante, v formi pa je tudi Eolo Bell (sk. 2).

Težavna je napoved za dirko v Turinu. Vsekakor moramo začeti s sk. 2, v kateri je Blu Blu v dobrem položaju. Prezreti ne gre Elia GP (sk. 1), preseneti lahko še Burbo Pra (sk. X).

V Rimu bi se odločili za bazo s sk. X, v kateri je najboljši Sander. V skupini 2 se z regularnostjo odlikuje Nipote di Nearco, med protagonisti pa bo gotovo še Pietro Blasi (sk. 1).

V Milanu bi se morala uveljaviti sk. 2, v kateri tekmuje Eran Junior. Napredek kaže tudi Sloane Ranger (sk. X), dober trenutek pa preživlja Le Roi Oubliè (sk. 1).

DIRKA TRIS

Za dirko tris so po našem mnenju favoriti: Tuca Tuca (11), Blond River (4), Pesky (5). Za sistemiste: Connatural (6), Nylon (12), Tequila Rama (14).

totip

1. —	prvi	X
	drugi	1 2
2. —	prvi	2
	drugi	X 1
3. —	prvi	X 2
	drugi	1
4. —	prvi	2
	drugi	X 1
5. —	prvi	X
	drugi	2 1
6. —	prvi	2 X
	drugi	1 2

Košarka: turnir mesta Trst

Poraz borovcev

BOR INDULES - LIBERTAS 77:80 (48:31)

BOR INDULES: Špacal 2, Schiulaz 4, Korošec 2, Debeljuh 18 (2:3), Starec, Barini, Paulica 27 (1:7), Martini, Rudež 16, D. Umer 2, Škrlj, Simonič 6.

3 TOČKE: Debeljuh (2).

V petem kolu so Borovi naraščajniki nepričakovano zgubili proti Libertasu. Plavi so stalno vodili (v 23' celo s 55:35), nakar so popustili (očitno so mislili, da je tekme konec). Gostje so to izkoristili, naše dohiteli (v 36'), a v razburljivem finišu so bili prisebnejši in tudi zmagali. Tokrat je nekoliko bolje igral le Rudež. Borovci bodo svoj zadnji nastop opravili v soboto proti nepremagljivemu Stefanelu.

(Jogan Vanja)

Disciplinski ukrepi

Disciplinska komisija je v amaterskih nogometnih prvenstvih za 1 kolo izključila Marca Babica (Vesna), opomin pa je dobil Stefano Pertot (Primorec).

Ritmična gimnastika: v organizaciji ŠZ Dom

V Gorici začetek športnega vrtca

Kakih 40 osnovnošolskih otrok sodeluje letos na vajah orodne telovadbe in športne ritmične gimnastike, ki se v organizaciji Športnega združenja Dom odvijajo v telovadnici Kulturnega doma. Ta teden pa bodo v goriški telovadnici začeli tudi z vajami športnega vrtca.

Kar zadeva orodno telovadbo, naj povemo, da je v Domovi sekciji trenutno vpisanih 18 otrok, ki trenirajo dvakrat tedensko. Trenerja skupine sta Dušan Furlan, mednarodni sodnik orodne telovadbe, in Miloš Figelj, bivši mladinski prvak Jugoslavije. Ob njiju sta še pomočnika Mitja Rupel in Bojan Makuc.

Čez 20 pa je deklet skupine za športno ritmično gimnastiko, ki jih vodijo Mija in Damjana Češčut ter Marta Primožič. Tudi dekleta se dvakrat tedensko srečujejo v telovadnici in vadijo ob glasbi in to z žogo, kolebnico, obročem, kiji in trakom. Vaje v ŠRG pa imajo tudi baletne prvine in prvine izraznega plesa.

Obe skupini pa se, poleg treningov, pripravljata tudi na nastope in akademije. Kot nam je povedala načelnica te sekcije v okviru ŠZ Dom Mija Češčut, bodo fantje in dekleta tekmovali v okviru italijanske gimnastične federacije, kakor tudi na tekmovanjih v Sloveniji. Ob tem pa bodo pripravili daljši program, ki ga bodo ob sklenitvi sezone izvedli na slavnosti ob 25-letnici ustanovitve ŠZ Dom.

Vse starše, ki želijo, da bi njihovi malčki sodelovali v tem športnem vrtcu, obveščamo, naj se v ponedeljek, 26. t. m., zglasijo v telovadnici Kulturnega doma med urami vadbe.

naše šesterke v pokrajinskih ligah

Po tretjem kolu odbojkarskega prvenstva under 18 je položaj na lestvici jasnejši, kar zadeva glavnega kandidata za osvojitev pokrajinskega naslova. To je postava Našega prapora, ki je v neposrednem spopadu premagala ekipo S. Luigija.

Prvo prvenstveno zmago je zabeležila tudi Olympia, ki je s 3:0 premagala tržiški Fincantieri. Kar zadeva prvo srečanje 4. kola naj povemo, da je briška ekipa v slovenskem derbiju s tesnim izidom 3:2 premagala Olympio.

Izidi 3. kola: Acli Ronchi - Torriana 0:3, S. Luigi - Naš prapor 2:3, Olympia - Fincantieri 3:0.

Lestvica: Naš prapor 6, S. Luigi 4, Olympia, Acli Ronchi, Fincantieri in Torriana 2.

NAŠ PRAPOR VAL IMSA - OLYMPIA VINI KOMJANC 3:2
(15:9, 15:9, 14:16, 12:15, 15:8)

NAŠ PRAPOR: Cuel, Koršič, A. in M. Feri, Bensa, Vogrič, Zavadlav, Tomšič, Buzzinelli, Superga, Petejan.

OLYMPIA: Sfiligoj, Dorni, Breganti, Lutman, Cotič, Spazzapan, Bresciani, Corsi, Bertolini, Terpin.

V slovenskem derbiju prvenstva under 18 je slavila ekipa Našega prapora in s tem potrdila prvo mesto na skupni razpredelnici. Briški odbojkarji so srečanje začeli dokaj solidno in osvojili prva dva niza. V nadaljevanju pa so precej popustili, tako da se je goriška postava opogumila in zabeležila dva delna uspeha.

V odločilnem setu pa so varovanci trenerja Markiča zaigrali odločneje in brez večjih težav premagali Olympiine vrstnike. (M.V.)

V soboto v organizaciji ŠD Gaja

Tenis za najmlajše

V soboto je zajel Gajina teniška igrišča pravi otroški živžav. Otroci, ki so skozi vso sezono sledili tečajem pod vodstvom Borisa Košute, Roberta Korba in Bogdana Čuka, so se pomerili med sabo in tako pokazali, kaj so se v tem času naučili.

Na igriščih so se zvrstili v raznih srečanjih deklice in dečki v kategoriji under 10 in dekleta v kategoriji under 14. Tekme, ki so jim starši z zanimanjem sledili, so dokazale, da je nekajmesečno delo že dalo svoje rezultate in da prav ti vzpodbujajo otroke k nadaljnjemu delu. Tako so po skromnem nagrajevanju in ob prijetni zakuski vsi soglasno izjavili, da hočejo s tenisom nadaljevati. Društvo pa se je obvezalo, da bodo treningi lahko nadaljevali skozi vso zimo, čeprav skrčeno zaradi pomanjkanja lastnih pokritih igrišč.

KONČNI VRSTNI RED - DEKLICE under 10: 1. Martina Kufersin, 2. Erika Race, 3. Martina Ferri, 4. Andrejka Starc.

DEČKI - under 10: 1. Fabio Germani, 2. Peter Milkovič, 3. Gabrijel Talotti, 4. Vasja Vavpetič in Kristjan Hrovatin.

DEKLETA - under 14: 1. Neva Martelanc, 2. Klavdija Ferluga, 3. Tanja Spacal, 4. Tanja Race. (Alma)

Odbojka: Soča Sobema pred prvenstvom D lige

Orel: S prenovljeno postavo

»V letošnjem prvenstvu D lige bomo nastopili s povsem prenovljeno postavo, v kateri bodo nastopili številni mlajši igralci. S tem želimo ustvariti boljše pogoje za nadaljnje delo.«

Tako nam je v pogovoru povedal Igor Orel, novi trener Soče Sobema, ki bo tudi letos, zaradi odpovedi drugih ekip, nastopila v prvenstvu D lige. Kar zadeva priprave ekipe za bližnje prvenstvo, pa nam je takole dejal: »Moram reči, da smo nekoliko pozno začeli s treningi, še posebno če pomislimo, da bomo letos nastopili z dokaj prenovljeno postavo, ki potrebuje veliko skupnega dela in uigranosti. Dejstvo pa je, da nas je začetek prvenstva nekoliko iznenadil, saj smo računali na kasnejši datum, kot se je o tem do pred kratkim govorilo. Po sporočilu federacije pa smo izvedeli, da bo prvenstvo steklo v soboto, 31. oktobra. To pomeni, da smo za nekaj tednov v zamudi s pripravami. Ob tem velja povedati, da nismo odigrali niti enega prijateljskega srečanja, če izvzamemo turnir na Vrhu.

Kot sem uvodoma podčrtal, ogrodje ekipe bo tokrat precej pomlajeno. V ekipo smo vključili Pavla in Petra Černica, ki sta lani še nastopala v prvenstvu under 16, ob njiju bodo igrali še nekateri mlajši odbojkarji, ki lani niso nastopali. Od lanske postave pa bodo igrali le mlajši igralci. Zato ni nič čudnega, če bomo potrebovali nekaj časa, preden bomo dosegli potrebno uigranost. Med prvenstvom bomo prav gotovo doživeli kak spodrsljaj, ki je značilen za mlajše in neizkušene ekipe. Zaradi vsega navedenega je naš osnovni cilj obstanek v ligi, čeprav se dobro zavedamo težavnosti naloge.«

Kot je v pogovoru dodal Igor Orel, ekipa se bo okrepila tudi s prihodom tolkača Lucijana Batističa, ki je doslel igral za Olympio. Ob tem, če se bo izkazala nuja, bo tudi sam Orel stopil na igrišče in posredoval svojo dolgoletno igralsko izkušnjo ob mreži. (pr)

POSTAVA SOČE SOBEMA

Robert Antonič	**1964**	**183**	**t**
Pavel Bagon	**1965**	**169**	**t**
Lucijan Batistič	**1965**	**188**	**t**
Pavel Černic	**1972**	**183**	**u**
Peter Černic	**1972**	**178**	**p**
Marino Ferfolja	**1963**	**188**	**t**
Mitja Juren	**1969**	**195**	**t**
Igor Kobal	**1968**	**178**	**t**
Igor Kovic	**1969**	**190**	**t**
Igor Orel	**1948**	**182**	**p**
David Pahor	**1969**	**178**	**t**
Ivan Sirk	**1959**	**180**	**u**
Pavel Tommasi	**1953**	**179**	**u**

Trener: Igor Orel

LEGENDA
t = tolkač; u = univerzalec; p = podajač

Kolesarstvo: začetek sezone v ciklokrosu

Vrsta zanimivih dirk

Aktivna kolesarska sezona se komaj zaključuje, ko se kolesarji že pripravljajo na dirke v ciklokrosu, ki se bodo pričele v naši deželi v nedeljo, 25. oktobra. Tudi letos bo namreč na sporedu tradicionalno »etapno« tekmovanje v ciklokrosu za trofejo Al Fogolar, ki ga prireja deželna kolesarska zveza ob sodelovanju klubov iz vseh štirih pokrajin. Tokrat bo na sporedu 13 dirk v ciklokrosu, ki bodo vsako nedeljo, poleg tega pa se predvideva, da bodo naknadno vključene v koledar še druge dirke, med katerimi tudi deželno prvenstvo.

Edino dirko v tržaški pokrajini bo tudi letos organiziral Kolesarski klub Adria Resim iz Lonjerja, ki bo tako spet stal ob strani furlanskim prirediteljem in skušal rešiti čast tržaškega agonističnega kolesarstva. Zgleda, da imajo v Trstu le lonjerski kolesarski delavci smisel za organizacijo večjih manifestacij, če izvzamemo mladinsko dirko Trst-Videm, v sklopu sodelovanja z ostalo stvarnostjo dežele Furlanije-Julijske krajine.

Koledar dirk je naslednji: 25/10: S. Vito al Tagliamento (UD); 8/11: Prata di Sopra (PN); 15/11: Orcenico Superiore (PN); 22/11: Avilla di Buia (UD); 29/11: Lonjer (TS); 6/12: Variano (UD); 8/12: Laipacco (UD); 13/12: Cavalicco (UD); 20/12: Gradež (GO); 27/12: Flagogna (UD); 31/12: Barbeano di Spilimbergo (PN); 3/1/88: S.Canzian d'Isonzo (GO); 6/1/88: Brazzacco (UD).

(R. Pečar)

obvestila - obvestila - obvestila

ŠAHOVSKA KOMISIJA ZSŠDI
prireja jutri, 24. t. m., in v soboto, 7. novembra, v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Frančiška 20, 2. nad.) s pričetkom ob 15.30 šahovski Memorial Zlatka Jelinčiča. Turnir bo polhitri (vsak šahist bo imel na razpolago za partijo 15 ali 20 minut), veljal pa bo tudi za 5. zamejsko šahovsko prvenstvo. Vpisovanje to soboto tik pred začetkom turnirja. Vabljeni vsi zamejski šahisti!

SPDT
obvešča, da se začenja predsmučarska in rekreativna telovadba nocoj ob 20.30 na liceju Prešeren (Vrdelska cesta 13/2). Vodi Davor Zupančič. Vpisovanje pred začetkom. Vabljeni!

PLAVALNI KLUB BOR
obvešča, da ima na razpolago prosta mesta za rekreativno plavanje v bazenu pri Alturi. Informacije dobite telefonsko na štev. 911119.

ŠD BREG
obvešča, da otroška telovadba do nadaljnjega odpade, ker telovadnica pri Domju ni uporabna.

SPDT
prireja nedeljo, 25. t. m., v okviru delovanja Športne šole Trst tradicionalni jesenski izlet za osnovnošolsko mladino v Miljske hribe v okolici Koroščev. Med izletom bo tekmovanje (poligon), ki bo veljalo za točkovanje osnovnošolske olimpiade ŠŠ - Ts. Vpisovanje pri odgovornih na posameznih osnovnih šolah ali pred izletom samim. Zbirališče ob 9. uri na pomolu »Balota« (na velikem parkirišču 100 m po reki Osp ob glavni cesti). Vabljeni!

AGOREST
- združeno žensko odbojkarsko društvo obvešča, da so se pričeli treningi miniodbojke in superminiodbojke. Dekleta za miniodbojko (letniki 1977, 78 in 79) bodo vadile dvakrat tedensko v telovadnici Kulturnega doma in sicer ob ponedeljkih (od 15.00 do 16.00) in četrtkih (od 16.00 do 17.30). Treningi superminiodbojke (letniki 1975, 76) pa bodo ob ponedeljkih (od 16.00 do 17.30) in sredah (od 16.00 do 17.30).

ŠD ADRIA
in KD LONJER-KATINARA
prirejata v nedeljo, 25. t. m., ob 9.30 jesenski pohod po obronkih Hudega leta za spoznavanje okolice Lonjerja in Katinare pred gradnjo hitre ceste, in sprehod po lonjerskih jusarskih zemljiščih. Zbirališče v Lonjerju ob 9. uri.

iz planinskega sveta - iz planinskega sveta - iz planinskega sveta

V nedeljo na Reiskoflu v Avstriji

SPDT odkrilo ploščo Zlatku Jelinčiču

Čeprav je bilo vreme v nedeljo izredno slabo, saj je lilo in močno deževalo tja do polovice dopoldneva, se je vseeno pod Reiskoflom nad Ziljsko dolino v Avstriji zbralo preko štirideset planincev, da bi se poklonili spominu nepozabnega Zlatka Jelinčiča, ki se je pred točno letom dni smrtno ponesrečil na povratku s te gore, le malo pod vrhom.

SPDT se je ob tej obletnici spomnilo tega svojega dolgoletnega člana, odbornika in načelnika mladinskega odseka ter mu postavilo spominsko ploščo na kraju, kjer se je ponesrečil. Ploščo so odborniki SPDT in Zlatkovi prijatelji v spremstvu krajevnega gorskega reševalca, ki je bil prisoten pri reševalni akciji pred letom dni, postavili in pričvrstili že v soboto, ko je vreme držalo in je bil vzpon še mogoč.

V nedeljo je bilo žal drugače. Ponoči je namreč snežilo, tako da je imela gora povsem zimske barve. Ko so se vsi planinci zbrali pri koči pod Reiskoflom, potem ko so se do tja podali mimo planine Reiskofelbad, so se odločili, da ne tvegajo vzpona, saj je bila steza na spodnem delu blatna, na zgornjem pa skala spolzka in torej zelo nevarna.

Planinci so torej proslavo izvedli kar pri lovski koči na vznožju gore.

Utrinek s spominske svečanosti ob odkritju spominske plošče Zlatku Jelinčiču

Osrednji govor je imel predsednik SPDT Aleksander Sirk, ki je nazorno orisal lik Zlatka Jelinčiča. Predvsem se je spomnil njegovega nesebičnega razdajanja v okviru SPDT in mladinskega odseka slednjega, saj se je ta razživel prav pod njegovim vodstvom, ter njegovega pedagoškega dela kot profesor in mentor na strokovni šoli »J. Stefan«.

Zlatko je bil poleg tega še alpinist, šahist, fotograf, rad je potoval po svetu, poleg univerzitetne dipome v farmaciji pa je že opravil tisto v farmacevtski kemiji. Imel je namreč že opravljene vse izpite ter pripravljeno tezo, ki bi jo moral zagovarjati le malo po tistem usodnem datumu: 19. oktober 1986... Predvsem pa je imel le 34 let in toliko načrtov in volje do življenja. Njegovi prijatelji se ga bodo spominjali takega: z njegovo vedrino, dobroto in prisrčnostjo, pa tudi z veliko ljubeznijo, ki ne bo usahnila. In prav zato so se planinci SPDT in Zlatkovi prijatelji ob obletnici množično zbrali pod Reiskoflom, pa čeprav je bilo vreme res nenaklonjeno.

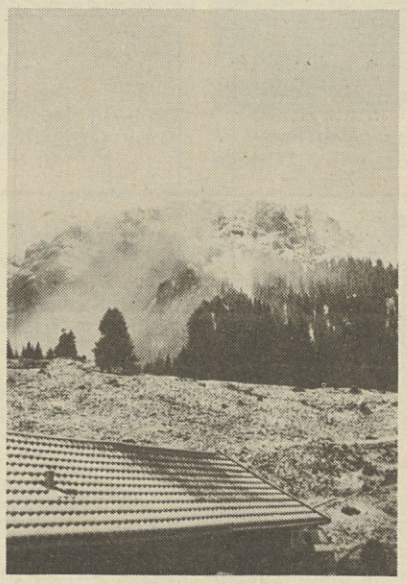

Gora Reiskofel je bila v nedeljo v oblakih

Po spominskih besedah predsednika Sirka so planinci položili venec in šop rož na začetek poti na goro ter se nato še samo podali navzgor. Sprehod se je zaradi snega in spolzkosti zaključil kaj hitro, vseeno pa bodo imeli planinci lep spomin na ta dan, sicer otožen in poln spominov. Popoldan se je namreč zjasnilo. Pokukalo je celo sonce, vendar pa je ostala obveza, da se tržaški planinci na Reiskofel še vrnemo in položimo venec prav na spominsko ploščo Zlatka Jelinčiča.

Bližnje delovanje SPDT

Po nedeljskem izletu, ki ga prireja SPDT v okviru delovanja Športne šole Trst in s sodelovanjem Društva Slovencev miljske občine, bo v četrtek na sporedu prvo sezonsko predavanje. Prof. Marinka Pertot bo ob spremljavi diapozitivov predavala na temo: »Sprehod po narodnih parkih Poljske«.

...

SPDT prireja v nedeljo, 8. novembra, avtobusni izlet na Matajur, kjer se bodo udeležili martinovanja. Odhod bo ob 8. uri izpred tržaške sodnijske palače (Foro Ulpiano), vpisovanje pa v uradih ZSŠDI (Ul. sv. Frančiška 20, 2. nad., tel. 767304) ob uradnih urah.

Alpinistični tečaj SPDT

Pred kratkim se je v Trstu začel alpinistični tečaj, ki ga prireja AO SPDT. Skupno se je vpisalo 22 tečajnikov, ki so pod vodstvom inštruktorjev Davorja Zupančiča, Lucijana Miliča, Iva Kafola, Lenarta Vidalija, Angela Kermeca in Petra Suhadolca in nekaterih drugih alpinistov opravili že prve teoretske vaje (vozli in zgodovina alpinizma) ter prve vzpone v Glinščici. Druga praktična vaja bo to nedeljo, spet v Glinščici.

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir; v SFRJ številka 250.- din, naročnina za zasebnike mesečno 2.000.- din, trimesečno 5.000.- din, letno 20.000.- din, upokojenci mesečno 1.500.- din, trimesečno 3.750.- din, letno 15.000.- din. Za organizacije in podjetja mesečno 3.000.- din, letno 30.000.- din, nedeljski letno 4.000.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglasi - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 55.000 lir. Finančni in legalni oglasi 3.650 lir za mm višine v širini enega stolpca. Mali oglasi 700 lir beseda. Ob praznikih povišek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglasi iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tlx 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD - Stretta De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Bogumil Samsa**

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

23. oktobra 1987

Na plenarni skupščini, ki je posvečena zgolj zdravstvenim problemom

Perez de Cuellar članicam OZN: »Proti aidsu s skupnimi močmi!«

NEW YORK — »Aids je globalen konflikt, ki nam grozi z vsemi posledicami, kakršne ima vojna.« Na alarmni zvonec je pritisnil včeraj generalni sekretar OZN Perez de Cuellar: spregovoril je na prvi plenarni skupščini mednarodne organizacije, ki je posvečena izključno vprašanjem zdravstva. De Cuellar je dejal, da aids ravno tako kot jedrska energija, onesnaževanje okolja in gospodarske težave pogojuje bodočnost prebivalstva na vseh celinah, saj je to nadloga, ki ne pozna meja.

Skupščina se bo končala v sredo z izglasovanjem enotne resolucije o nadzoru in preprečevanju aidsa, njen namen pa je privabiti vseh 159 članic k podpori OZN v njenih prizadevanjih za zatrtje strašne bolezni. Članice naj bi tudi finansirale ustrezni načrt Svetovne zdravstvene organizacije, ki bo stal 45 milijonov dolarjev. Perez de Cuellar je naglasil, da je potrebno skupno delo, da se ne smejo torej posamezne države same boriti proti aidsu, ker bi to pomenilo le začasno zacelitev rane. In vendar to počenjajo najbolj bogate države, ki se še zmeraj upirajo sodelovanju.

Po podatkih Svetovne zdravstvene organizacije razsaja danes aids že v 126 državah (lani 69), primerov obolenja pa naj bi bilo 62.438 ali 85 od sto več kot lansko leto. Ker pa mnoge države ne dajejo točnih podatkov, računajo, da je primerov aidsa kar 100-150.000. Na prvem mestu so ZDA (42.354), sledijo pa Brazilija (2.013), Francija (1.980), ZRN (1.400), Italija (nekaj nad 1.000) in tako naprej.

Napovedali vojno plastiki

NEW YORK — *Plastika spada med najpogostejše onesnaževalce okolja, saj so plastične vrečke in drugi hranilniki, kot znano, neuničljivi. Ameriški in britanski raziskovalci so podvojili napore za to, da pridejo do uničljive plastike, in tudi že poželi nekaj uspehov. ICI America's Inc., ameriška filiala britanskega kemijskega velikana iz Billinghama, je na primer iznašla material, ki se popolnoma razkroji, takoj ko ga zakoplješ v zemljo. Webster Industrie, ki deluje v sklopu ameriškega kolosa Chelsea Industries, pa izdeluje že tretjino vseh svojih plastičnih vrečk na takšen način, da se na soncu dobesedno raztopijo.*

Britanska družba ICI proizvaja že okrog 100 ton uničljivih mas letno, to pa je seveda še premalo, da bi se njihova poraba obrestovala, saj stanejo kar 15 do 20 dolarjev pri funtu. Ko bi znašala letna proizvodnja 1.000 ton, bi padla cena na 3 do 5 dolarjev pri funtu, a ob proizvodnji 10.000 ton bi se znižala na en sam dolar. V Billinghamu si pomagajo s posebnimi mikroorganizmi, ki se hranijo s polimeri: na ta način plastično maso razkrojijo do takšne mere, da ostanejo le njene osnovne sestavine, kakor sta, denimo, voda in ogljikov dvokis.

V parlamentu o nepriznanih jezikovnih skupnostih

RIM — Parlament bo v kratkem pričel obravnavati zakonske osnutke za zaščito etničnih in jezikovnih manjšin. Tako so se včeraj sporazumeli v poslanski komisiji za ustavna vprašanja, kjer računajo, da bo postopek stekel takoj po ljudskih referendumih, vsekakor takoj, ko bodo vse zainteresirane stranke predložile svoje zakonske predloge. Problematika zadeva od blizu vse nepriznane jezikovne skupnosti v državi in izključuje narodne manjšine, to se pravi Južne Tirolce in Ladince v bocenski pokrajini, Francoze v Dolini Aosta ter Slovence v Furlaniji-Julijski krajini. zakonska besedila obravnavajo Sardince, Ladince v tridentinski pokrajini, Hrvate v Moliseju, Okcitance, grške skupnosti, Furlane ter albansko manjšino v Kalabriji ter na Siciliji. Ločeni predlogi pa zadevajo Rome ter nemške jezikovne »otoke« v alpskem loku, posebno v okolici Aoste.

Gre za neke vrste okvirni zaščitni zakon, ki ga je prvi izdelal pokojni socialistični poslanec in dolgoletni minister Loris Fortuna ob podpori skupine furlanskih parlamentarcev, posebno komunista Baracettija in demokristjana Bressanija.

Sedaj je treba seveda začeti vse znova. Zakonske osnutke so doslej predložili komunisti (prvi podpisnik načelnik skupine Zangheri), socialisti (prvi podpisnik predsednik ustavne komisije Labriola), Proletarska demokracija, radikalci ter furlanski socialdemokrat Scovacricchi. Zanimivo je, da je slednji, ki je trenutno podtajnik na obrambnem ministrstvu, predložil v poslanski zbornici tudi preldog za zaščito »skupnosti slovanskega izvora, ki živi v Furlaniji«, pri čemer se očitno nanaša na Beneške Slovence, ki jih je treba po njegovem torej ločeno obravnavati od slovenske manjšine na Tržaškem in Goriškem. Poslanec PSDI bo med razpravo najbrž zahteval, da je treba vprašanja Benečanov vključiti in torej obravnavati v sklopu okvirnega zakona za jezikovne skupnosti. To so socialdemokrati v preteklosti že nekajkrat poskušali, vsakič pa jim je spodletelo, predvsem zaradi ostrega nasprotovanja socialistov in komunistov. (st)

Dež, visoke temperature in gosta megla

Neobičajna jesen v Evropi

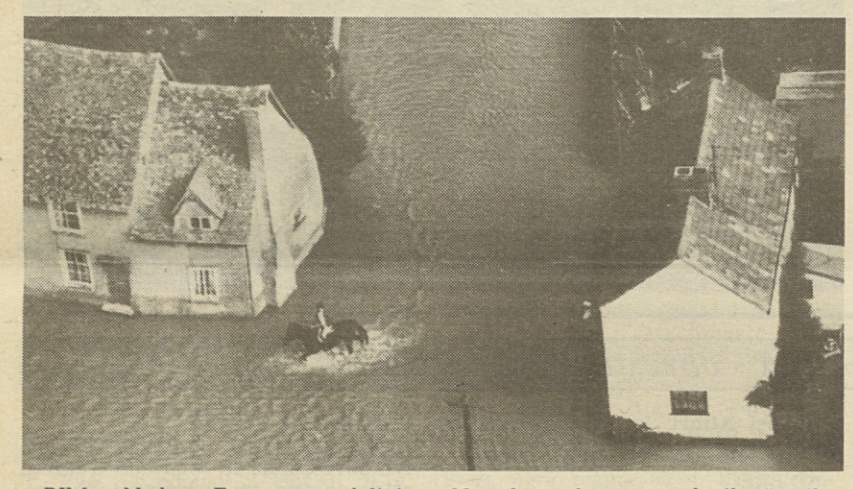

RIM — Nad vso Evropo se nadaljuje neobičajno jesensko vreme z nadpovprečnimi mesečnimi temperaturami in z dežjem, ki občasno prehaja v prave poletne plohe. Včeraj je deževalo v vsej zahodni in južni Evropi, v severni in vzhodni Evropi je prevladovalo suho vreme z nekoliko nižjimi temperaturami in izredno gosto meglo.

V moskovskem rajonu že več kot sto let ne pomnijo take megle, ki že štiri dni hromi ves letalski promet v sovjetskem glavnem mestu.

V Italiji so bile težave le v Toskani, kjer je reka Bruna pri Grossetu prestopila bregove in porušila dva mosta. Narasle vode so preplavile številna polja in povzročile precejšnjo škodo na poljščinah. Zaradi preplavljenih cest so številni zaselki in osamljene kmetije odrezane.

Vremenske napovedi za prihodnje dni niso razveseljive. Vlažno in toplo vreme bi se moralo nadaljevati. Danes bi moral dež ponehati, že v soboto pa pričakujejo od zahoda novo poslabšanje, ki bo izrazitejše v zahodnem delu Italije.

Na sliki (telefoto AP): **v britanskem Alconburyju je konj ponovno najprimernejše »prevozno sredstvo«.**

Razhajanja in pomanjkljiva določila o preprečevanju posledic jedrskih nesreč

RIM — Italija, Evropa in ves svet si lahko podajo roke v nepripravljenosti pri odpravljanju posledic naravnih, predvsem pa jedrskih katastrof. To je neizpodbitno prišlo do izraza na dvodnevnem mednarodnem simpoziju o jedrskih nesrečah v Rimu, ki ga je organizirala Zveza za boj proti raku.

Vsi poskusi, da bi se postavili po robu demoniziranju posledic černobilske katastrofe, so se po vsem sodeč izjalovili. V Rimu so potrdili, da lahko pričakujemo v Evropi v prihodnjih 50 letih tisoč primerov raka na ščitnici. Radioaktivni oblak, ki je po eksploziji in požaru v černobilski jedrski elektrarni zajel Evropo, bo po mnenju onkologov povzročil poleg raka na ščitnici še kakih tisoč primerov rakastih novotvorb na drugih organih.

Ob takih ugotovitvah vsi z zanimanjem pričakujejo odločitev evropskega sveta o najvišje dovoljeni stopnji radioaktivnosti v živilih za Evropsko skupnost. Kot običajno so se znanstveniki ponovno razdelili na dva tabora. Prvi je zahteval večjo prožnost, češ da ni dokazov, da postane radioaktivnost nevarna šele po neki določeni meji, drugi pa so trdili, da je že nevaren celo naravni radioaktivni fond. Kdo ima prav, in kdo je v zmoti, bo dokazala na žalost šele prihodnost. Zgovorna pa je izjava šefa urada za naravovarstvene vede pri Vsedržavni ustanovi za alternativno energijo (ENEA) profesorja Pietra Metallija, ki poudarja, da bi povzročilo znižanje obstoječih določil o stopnji radioaktivnega onesnaženja še hujše posledice kot morebitne bodoče zdravstvene posledice. Če bo EGS znižala obstoječo stopnjo, ne bi smeli otroci piti mleka; dobršen del živil bi bil na indeksu, tako da bi bile gospodarske in prehrambene posledice izredno hude. Že res, da so zeleni in ekologi ustanovi ENEA dali pečat »projedrske klike«, a marsikdo bi se moral ob takih trditvah zamisliti.

V Rimu so tudi onkologi priznali, da so vzroki za nastanek rakastih novotvorb najrazličnejši in da se med seboj dopolnjujejo in stopnjujejo. Poleg naravnega in umetnega radioaktivnega sevanja je treba namreč upoštevati vse najrazličnejše kancerogene snovi, s katerimi prihajamo v stik vsak dan, tako da je zelo težko ugotoviti glavnega krivca. Nesporno pa so dokazali, da se je v zadnjih desetih letih zvišalo število rakastih obolenj. V čem pa je pravi vzrok, v Rimu pravzaprav niso jasno povedali.

Demantirano jedrsko sodelovanje

BUENOS AIRES — Argentinska dnevnika La Razon in Clarin sta objavila vznemirljivo novico. Bližnji obisk predsednika predsedstva SFRJ Lazarja Mojsova namreč povezujejo z jedrskim sodelovanjem med Argentino in Jugoslavijo. Še več, novinar agencije DYN namreč odločno zatrjuje, da bo Argentina sodelovala pri »gradnji in preskrbi z gorivom neke jugoslovanske jedrske elektrarne in bo tako prva latinskoameriška država, ki bo pomagala graditi kako jedrsko elektrarno v Evropi«.

Za podkrepitev svojih trditev je navedel besede jugoslovanskega veleposlanika v Argentini Filipa Matića in prvega sekretarja veleposlaništva Luke Meštrovića. »V moji državi moramo zgraditi še eno jedrsko elektrarno,« je menda izjavil Matić in pristavil, da so silno zainteresirani, da bi pri tem projektu sodelovala Argentina. Po pisanju omenjenega novinarja sta diplomata priznala, da je »nekaj težav« v zvezi s tem načrtom »zaradi odločnega nasprotovanja mladine, ki se upira jedrski tehnologiji, zlasti po černobilski katastrofi«.

V zvezi z omenjenim člankom je veleposlanik Matić dejal: »V delu intervjuja o možnostih za sodelovanje pri izrabi jedrske energije v miroljubne namene, predvsem za pridobivanje električne energije, je novinar napačno navedel moje besede. O gradnji jedrske elektrarne v Jugoslaviji sploh nisem mogel govoriti, saj odločajo o tem pristojni organi z že znanim postopkom. O tem pravzaprav sploh nisva govorila.« (dd)

JO / RAZPRODAJA PRIJATELJEV

Avtor: Matjaž Učakar

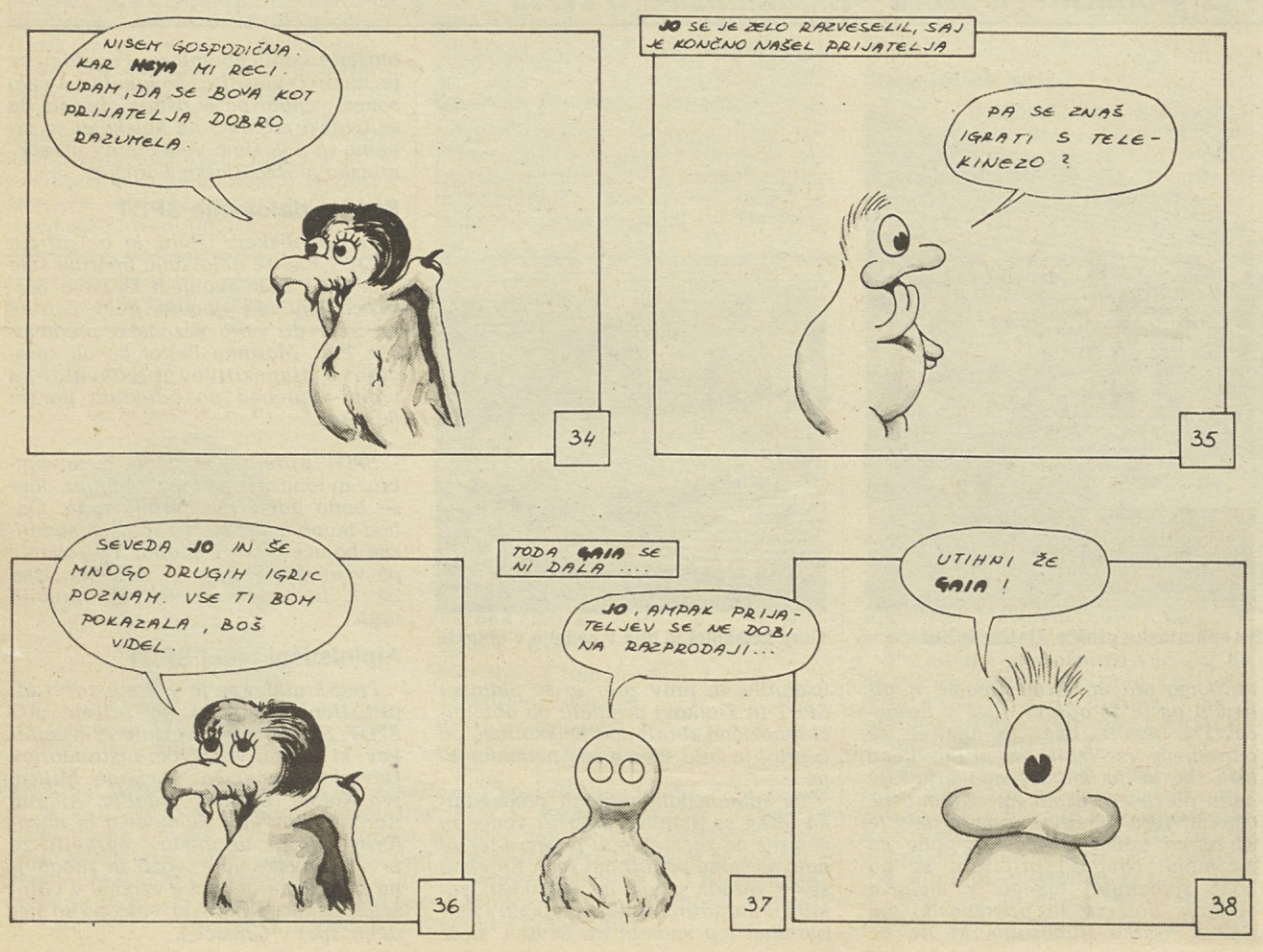

Nova kadrovska politika v ČSSR Delavci bodo izbirali direktorje

PRAGA — Prvič se je zgodilo, da je na Češkem delovni kolektiv izbral svojega direktorja. Izbiri, do katere je prišlo v bratislavski Kozmetiki, pripisujejo velik političen pomen, kot seveda vsem takim reformam. Tajno glasovanje so v podjetju opravili, še preden se je končala razprava o načrtu zakona o državnih podjetjih, kjer poleg drugih reform predvidevajo tudi tako izbiro direktorja.

Te volitve so bile posebno politično dovoljenje, saj pred Kozmetiko še nihče do danes ni izbiral svojega direktorja. Doslej je direktorja izbirala oblast in ga bo tudi do leta 1991, torej do takrat, ko bo v veljavo stopil nov zakon in bo seveda veljal za vsa državna podjetja. Ta odlok o izbiri direktorja so delavci Kozmetike sprejeli s precejšnjimi dvomi. Mislili so, da so volitve nova prevara, in so se na ves glas zasmejali, ko so jim pristojni organi sporočili, da bodo izbirali svojega novega direktorja.

Po novih pravilih je en kandidat izbran izven kolektiva, medtem ko za ostala dva razpišejo notranji natečaj. Pri tem pa so se pojavila tudi vprašanja, če je delovni kolektiv že tako zrel, da lahko tako izbere pravega človeka, ki bo sedel na direktorsko mesto. Sekretar rajonskega komiteja Jan Široky in pristojni organi so se spraševali, če se bo sploh kdo prijavil na ta natečaj. Malokdo je namreč pripravljen na to, da ga delavci izprašujejo kot v šoli, kaj šele, da bi jim moral potem polagati še račune. Dosti je bilo v podjetju takih, ki bi bili sposobni prevzeti mesto direktorja. Toda ustrašili so se tega novega postopka.

Ko so na raznih mestih podjetja razobesili slike treh kandidatov in njihovo biografijo, so se delavci zavedeli, da je napočil čas demokratične razjasnitve. V Kozmetiki so v glavnem zaposlene ženske, zato se je volilna temperatura še toliko prej zvišala.

Toda pravi razlog za to je kriza, v katero je zabredlo to podjetje. Saj morajo surovine, ki so potrebne za proizvodnjo, večinoma uvažati iz tujine. Toda uvoznik nima vedno deviz za nakup surovin. Tako se pogostoma dogaja, da morajo delavke včasih na delo v soboto, ker pa zmanjka surovin, že v ponedeljek nimajo kaj delati. Veliko si zdaj obetajo od novega direktorja, ki so ga same hotele.

Po treh tednih so trije kandidati predstavili vsak svoj program, kako bi spet postavili podjetje na noge. Nato je po treh dneh, ki so bili namenjeni za premislek, končno prišlo do volitev.

Na volitvah je zmagal zunanji kandidat 29-letni ekonomist František Mačuga. Če se stanje v podjetju tudi z novim direktorjem ne bo spremenilo, mu bodo delavke -kot predvideva tudi novi zakon- lahko izrekle nezaupnico in zahtevale njegov odstop. S tem poizkusom je bila vendarle nakazana pot demokratizacije kadrovske politike na Češkoslovaškem.